ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення сто дванадцятої сесії
Березанської міської ради
восьмого скликання
24.06.2025 № 123

СТРАТЕГІЯ
РОЗВИТКУ БЕРЕЗАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
ДО 2027 РОКУ

2025 рік

ЗМІСТ

Розділ	стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМЧНИЙ АНАЛІЗ БЕРЕЗАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	7
1.1. Історичний розвиток	7
1.2. Географічне розташування	7
1.3. Природно-ресурсний потенціал	9
1.3.1. Земельні ресурси	9
1.3.2. Клімат	11
1.3.3. Природні ресурси	12
1.3.4. Стан довкілля	13
1.4. Характеристика населення та трудових ресурсів	14
1.4.1. Чисельність населення і демографічна ситуація	14
1.4.2. Трудові ресурси	19
1.5. Наявна інфраструктура	20
1.5.1. Транспортна інфраструктура	20
1.5.2. Житлово-комунальне господарство	23
1.5.2.1. Житловий фонд	23
1.5.2.2. Комунальна інфраструктура та інженерні мережі	23
1.5.2.3. Енергоспоживання та енергозбереження	25
1.5.3. Поштова інфраструктура та зв’язок	27
1.5.4. Соціальна інфраструктура	27
1.5.4.1. Мережа закладів освіти	27
1.5.4.2. Мережа закладів охорони здоров’я	41
1.5.4.3. Мережа закладів культури	46
1.5.4.4. Соціальні послуги	49
1.5.4.5. Адміністративні послуги	55
1.5.5. Інфраструктура туризму, торгівлі та послуг	57
1.6. Містобудівна документація	61
1.7. Інформація щодо відповідності регіональній стратегії розвитку	62
1.8. Економічний розвиток	65
1.8.1. Промисловість	65
1.8.2. Сільськогосподарський комплекс	67
1.8.3. Розвиток малого і середнього бізнесу	68
1.8.4. Зовнішньоекономічна діяльність	71
1.8.5. Інвестиційна діяльність	72

1.8.6. Комунальна власність	74
1.9. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади	76
1.10. Органи управління громадою	84
1.11. Органи самоорганізації населення та громадських об'єднань	90
1.12. Результати опитування заінтересованих сторін	92
1.12.1. Соціологічне опитування мешканців	92
1.12.1.1. Організація опитування	92
1.12.1.2. Результати опитування	92
1.12.2. Соціологічне опитування представників бізнесу Березанської територіальної громади	99
1.12.2.1 Організація опитування	99
1.12.2.2 Результати опитування	100
РОЗДІЛ 2. SWOT-АНАЛІЗ	107
РОЗДІЛ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	120
РОЗДІЛ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	123
РОЗДІЛ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬБНОЇ ГРОМАДИ	124
5.1. Матриця цілей та завдань.	124
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив	128
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. Здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту	136
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою	152
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. Надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства	157
5.2. Аналіз щодо відповідності державній та регіональній стратегії розвитку	161
РОЗДІЛ VI. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	167

ВСТУП

З метою врахування можливостей та загроз зовнішнього оточення, що надзвичайно важливо в умовах війни та масштабних руйнувань економічного потенціалу, виявлення найважливіших проблем та визначення таких напрямів їх перспективного розвитку, для яких є найсприятливіші умови та наявні ресурси, важливим завданням є формування нового основного стратегічного документа територіальної громади на довгострокову перспективу – Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія). Вона має забезпечити збалансований розвиток громади, зміцнення її економічного потенціалу та підвищення рівня конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості, ефективного впровадження започаткованих на державному рівні реформ та цілеспрямовану бюджетну політику.

Методологічною основою для розроблення Стратегії є:

- Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні“;
- Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій“;
- Закон України „Про засади державної регіональної політики“";
- Закон України „Про стратегічну екологічну оцінку“;
- Указ Президента України „Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року“;
- Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджені наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265.

Рішення про початок розроблення проекту Стратегії прийняте шістдесят першою сесією Березанської міської ради восьмого скликання від 27 квітня 2023 року № 109.

Розроблення Стратегії здійснювалось на строк та з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695 та актуалізована затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2025 р. № 272) та Стратегією розвитку Київської області на 2021-2027 роки (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 грудня 2019 року № 789-32-VII зі змінами від 06 березня 2025 року № 1259-31-VIII).

З метою координації зусиль усіх заінтересованих сторін у процесі підготовки Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року, Розпорядженням міського голови від 08 травня 2023 року було створено робочу групу. До її складу увійшли представники виконавчих органів міської ради, депутати місцевої та обласної ради, керівники комунальних підприємств, представники громадських організацій, місцевого бізнесу, а також представники засобів масової інформації.

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, виконані такі етапи з розробки Стратегії:

- зібрано та опрацьовано матеріали структурних підрозділів міської ради про результати соціально-економічного аналізу розвитку Березанської міської територіальної громади за 2020-2024 роки;

- проведено засідання робочої групи з розробки проекту Стратегії щодо визначення основних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку відповідних галузей та сфер діяльності, сильних і слабких сторін їх розвитку, можливостей і загроз, виявлення переваг, викликів та ризиків перспективного розвитку на період до 2027 року;

- проведено засідання робочої групи з розробки проекту Стратегії, на якому обговорили та схвалили результати соціально-економічного аналізу розвитку громади та результати опитування для включення їх до проекту Стратегії, результати SWOT-аналізу розвитку громади, пропозиції щодо стратегічного бачення;

- з урахуванням зауважень та пропозицій членів робочої групи з розробки проекту Стратегії підготовлено структуру стратегічних, оперативних цілей та завдань, яку схвалено на засіданні робочої групи з розробки проекту Стратегії;

- оголошено про відбір ідей проектів та програм для плану заходів з реалізації Стратегії (27.05.2024 року, повторно за дорученням голови робочої групи від 15.11.2024, втретє - за окремим дорученням секретаря міської ради від 17.02.2025).

Всі етапи підготовки проекту Стратегії оприлюднювались на офіційному вебсайті Березанської міської ради.

Для забезпечення публічності і прозорості процесу розроблення проєкту Стратегії розвитку на офіційному сайті Березанської міської ради було створено

окремий розділ „Стратегія розвитку Березанської міської територіальної громади“. Це дозволило забезпечити відкритий доступ громадськості до інформації про перебіг роботи над стратегічним документом. У вказаному розділі було оприлюднено всі етапи підготовки проекту Стратегії.

Реалізація Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади передбачає впровадження комплексної системи заходів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей і формування комфортного, безпечного та сталого середовища для життя і розвитку. У цьому середовищі гармонійно поєднуватимуться економічна привабливість для бізнесу та інвесторів, доступність і якість послуг, екологічна відповідальність, енергоефективність, а також згуртованість і динамічний розвиток громади. Головним критерієм успішності реалізації Стратегії є підвищення якості життя та зростання добробуту кожного мешканця Березанської громади.

РОЗДІЛ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМЧНИЙ АНАЛІЗ БЕРЕЗАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1. Історичний розвиток

Березанська міська територіальна громада Київської області утворена 9 жовтня 2018 року відповідно до Закону України „Про добровільне об'єднання територіальних громад" шляхом добровільного приєднання до територіальної громади міста обласного значення Березань територіальних громад сіл Садове, Недра, Лехнівка, Ярешки, Пилипче Баришівського району Київської області (рішення Березанської міської ради від 09.10.2018 №№ 578-56-VII. 579-56-VII. 580-56-VII. 581-56-VII. 582-56-VII). На підставі Перспективного плану формування територій громад Київської області, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 600-р, до Березанської міської територіальної громади увійшла ще Яблунівська територіальна громада в складі сіл Дубове, Григорівка, Хмельовик і Яблуневе.

1.2. Географічне розташування

Малюнок 1. Адміністративно-територіальний устрій Київської області

Березанська міська територіальна громада розташована у східній частині Київської області України, в адміністративних межах Броварського району.

Кордони громади межують: зі сходу - з Яготинською громадою, з півночі – зі Згурівською громадою, із заходу – з Баришівською громадою Броварського району, з півдня – зі Студениківською громадою Бориспільського району.

До складу Березанської громади входить 10 населених пунктів, з них – 9 сільських. Адміністративним центром громади є місто Березань. Громада поділяється на шість старостинських округів: Садівський, до складу якого

входить село Садове; Недрянський, до складу якого входить село Недра; Лехнівський, до складу якого входить село Лехнівка; Ярешківський, до складу якого входить село Ярешки; Пилипчанський, до складу якого входить село Пилипче; Яблунівський старостинський округ, до складу якого входять села Яблуневе, Григорівка, Хмельовик і Дубове.

Малюнок 1.2. Схема Березанської міської територіальної громади

Громада лежить у центрі лівобережно-дніпровського краю Київщини, на перетині стратегічної траси міжнародного значення М-03 Київ-Харків-Довжанське (75-й км), доріг обласного значення Т-1018 і Т-1024 та залізничних шляхів із залізничною станцією “Березань” Південно-західної залізниці 4 клас(пасажирсько - вантажна) та зупинними пунктами “Поліський” та „Хмельовик“. Відстань до міжнародного аеропорту „Бориспіль” складає 45 км.

Малюнок 1.3. Географічне розташування Березанської міської територіальної громади

Рельєф громади рівнинний із загальним похилом до долини річки Дніпро, сприятливий для розвитку сільськогосподарського виробництва і транспортної інфраструктури. Територія громади лежить у Придніпровській низовині. Район відноситься до перехідних північно-лісостепових, з деяким проникненням елементів поліських ландшафтів. Несприятливі фізико-географічні процеси на території громади мало поширені, крім заболоченості вздовж річки Недра.

1.3. Природно-ресурсний потенціал

1.3.1. Земельні ресурси

Громада займає площу 210,52 кв.км, що становить 0,9 відсотка площі Київської області.

Таблиця 1.1. Площа населених пунктів Березанської міської територіальної громади

№	Назва населеного пункту	Площа всього, кв. км	Площа в межах населеного пункту, кв. км
1.	Місто Березань	32,92	32,92
2.	Село Садове	39,16	2,45
3.	Село Недра	32,78	3,11
4.	Село Лехнівка	32.23	3,71
5.	Село Ярешки	17,99	2,52
6.	Село Пилипче	19,06	2,41
7.	Село Яблуневе	30,33	2,1
8.	Село Григорівка	2,43	2,23
9.	Село Дубове	1,26	0,83
10.	Село Хмельовик	2,,36	1,03
	Всього	**210,52**	**53,43**

За природно-сільськогосподарським районуванням Київської області територія громади розташована у зоні Лісостепу, провінція Лісостепова Лівобережна, округ Середньодніпровсько-Сіверський, район Переяслав-Хмельницький. У громаді поширені в основному чорноземи типові малогумусні на легких за гранулометричним складом суглинках. Мають місце також супіски і борові піски з опідзоленими чорноземами. Ґрунтоутворюючім породи представлені лесами та лесовидними породами.

Ґрунти відносяться до родючих, забезпечують одержання середніх врожаїв. Характеризуються розпорошеним гумусовим горизонтом, слабкою лужною реакцією, невеликою кількістю натрію, безструктурні. Для покращення

їх властивостей та підвищення врожайності застосовують органічні та мінеральні добрива (суперфосфат).

Загальна площа сільськогосподарських земель складає 18,5 тис.га. Ступінь розораності становить 65%.

Малюнок 1.4. Структура земельного фонду Березанської міської територіальної громади за категоріями:

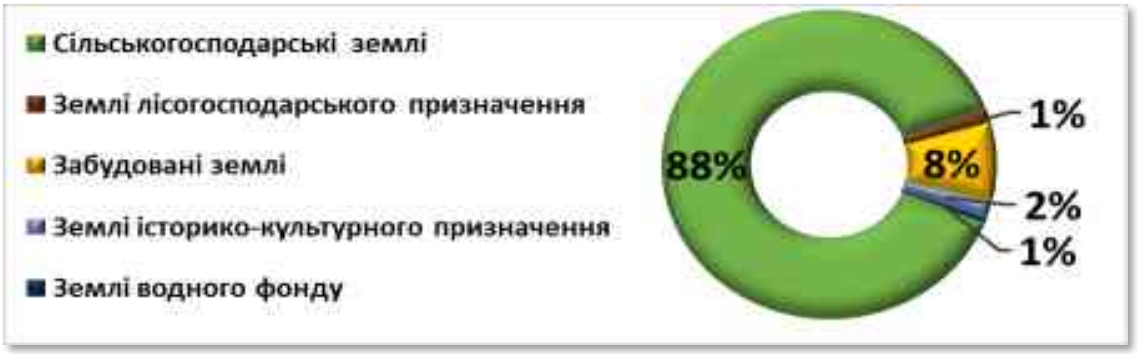

Нормативну грошову оцінку землі проведено по всіх 10 населених пунктах громади. Зокрема, у 2018 році оновлено 4 населених пункти з нормативної грошової оцінки, у 2019 році – 5 населених пунктів. Оновленню у 2025 році підлягає нормативна грошова оцінка в одному населеному пункті. Проведено інвентаризацію земель сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів.

Таблиця 1.2. Перелік суб'єктів господарювання, що мають у віданні сільськогосподарські угіддя

№ п/п	Найменування суб'єкта господарювання (об'єкта органу влади)	Місця провадження господарської діяльності суб'єкта господарювання (старостинські округи)	Площа, га Рілля / Сіножаті	Загальна площа, га
1.	СТОВ „Ярешківське“	Ярешківський	1013,01	1212,923
		Лехнівський	4,613	
		Пилипчанський	112,32	
		Садівський	82,98	
2.	СФГ „Якименко“	Ярешківський	159	512,75
		Ярешківський	353,75	
3.	ТОВ „Баришівська зернова компанія“	Лехнівський	983,39 / 42,8	3531,42
		Садівський	1515,35 / 51,85	
		Яблунівський	938,03	
4.	СТОВ „Промінь“	Лехнівський	392	392
5.	ТОВ „Новолехнівське“	Лехнівський	380	380

6.	СФГ „Роман“	Лехнівський	34,9	517,96
		Недрянський	483,06	
7.	ФГ „Борис+“	Лехнівський	58,622	197,4761
		Недрянський	23	
		Яблунівський	76,2205	
		Садівський	39,6336	
9.	СТОВ „Пилипчанське“	Пилипчанський	1013,82 / 34,8	1048,62
10.	ФГ „Олена-К“	Лехнівський	20,0146	96,235
			76,22	
11.	ВКП „Кий“	Садівський	118,4	118,4
12.	СФПГ „Добробут“	Садівський	278,62 / 1,6	356,4405
		Садівський	21,4307	
13.	ПП „Сорт“	Садівський	200	401,90
		Садівський	185,4	
		м. Березань	16,5	
14.	ПП „Миколай Плюс“	Яблунівський	54,3667	230,0524
		Садівський	148,1686 / 27,5171	
15.	СФГ „Бондарчук“	Недрянський	452,68	470
16.	ФГ „БСМ-Агро“	Недрянський	108,32	108,32
18.	ФГ „Відродження“	Садівський	116,97 / 47	163,97
19.	ФГ „Мрія-Ц“	Недрянський	490	593
21.	ТОВ „ДК-Агро“	Недрянський	541,71	489
22.	ФОП „Новохатній“	Недрянський	147	147
23.	ТОВ „Магнат-Агро“	Яблунівський	92,6365	92,6365
24.	СПТОВ „Нива Переяславщини“	Яблунівський	300,9328	356
25.	ТОВ „УІФК-АГРО“	Яблунівський	717,5912	1205

1.3.2. Клімат

Природно-кліматичні умови громади оптимальні для життя людини і господарської діяльності. Клімат помірно континентальний, м'який, з теплим тривалим літом та помірною, часом нестійкою зимою, з невеликим сніговим покровом і частими відлигами. Середньорічна температура повітря становить 7,9-8,2 С (метеорологічна норма – 7,2-7,4 С). Середня температура січня – 4,4 С, липня – + 20,3 С. Річна кількість опадів складає 435 мм (по області – 456,3 мм). Впродовж року в середньому опади у вигляді дощу випадають 127-153 дні, у вигляді снігу – 50-76 днів. Середньорічна відносна вологість повітря – 75-83%. Зволоження ґрунтів достатнє. Середня швидкість вітру 5-7 м/с. Територія громади помірно вразлива до наслідків зміни клімату, зокрема підтоплення, аномальної спеки, повторюваність стихійних метеорологічних явищ тощо.

1.3.3. Природні ресурси

Лісовий фонд Березанської громади становить 307,13 га, або 1,5% від загальної території громади. Ліси перебувають у віданні Березанського лісництва (169 га) та Баришівського лісництва (40 га) філії „Бориспільське лісове господарство“ ДП „Ліси України“. Основною деревною породою є сосна звичайна. Соснові ліси становлять 51% загальної площі лісів. Близько 19% займають дубові деревостани, решта (20%) – береза, вільха та інші деревні породи.

З метою збереження лісових смуг проведена інвентаризація цих земель. Відсутність лісогосподарського догляду за захисними насадженнями призводить до того, що лісові смуги втрачають агролісомеліоративні функції і, як результат, знижується врожайність сільськогосподарських культур, підвищується водна та вітрова ерозія ґрунтів польових угідь. Проблема охорони лісів від пожеж – одна з найскладніших, проте вона вирішується працівниками лісового господарства. За п’ять останніх років лісових пожеж у громаді не фіксувалось.

Водна мережа громади налічує річки, струмки, озера, штучні водойми. Територією громади протікає річка Недра, яка впадає у річку Трубіж, ліву притоку Дніпра. Недра відноситься до малих річок (з водозбірною площею до 2 тис.кв.км) басейну середнього Дніпра. Протяжність річки в межах громади 24 км.

У м. Березань знаходиться найбільше озеро громади – Центральне. Площа водного дзеркала складає 48,1 га, об’єм - 721,5 тис.куб.м. Водообмін в озері незначний, вода надходить з обмеженої водозбірної площі під час повеней та паводків, а також за рахунок ґрунтових вод, верхній шар яких залягає близько від поверхні. Високий рівень ґрунтових вод і значна водопроникливість ґрунтів обумовлюють залежність озера від поверхневого стоку і меншу вразливість від урбаністичного впливу.

Крім того, у громаді налічується 21 ставок, з яких чотири перебувають у приватній власності. Загальна площа водного дзеркала водоймищ складає 30,1 га. Будівництво штучних водойм пов’язано з необхідністю регулювання мінливого в часі стоку річок та пониженням рівня підземних вод.

За екологічною оцінкою якості поверхневих вод за специфічними показниками токсичної та радіаційної дії загальний стан характеризується як задовільний. За оцінкою якості води за сольовим складом (мінералізація, сульфати, хлориди) - добра; за інтегральним екологічним індексом – задовільна.

Основним джерелом водозабезпечення мешканців громади є підземні води, які видобуваються з артезіанських свердловин. Для централізованого водопостачання використовується 18 таких свердловин.

Водночас гострою залишається проблема забруднення поверхневих та підземних вод через невелике охоплення водовідведенням та неефективну

роботу очисних споруд, які потребують реконструкції та докорінного поліпшення на рівні новітніх технологій.

Надра громади багаті на столову мінеральну воду „Березанська“, яка відноситься до хлоридно-гідрокарбонатних натрієвих вод з низькою мінералізацією типу Єсентуки-4. Дві свердловини, з яких видобували воду, наразі законсервовано. За своїми фізико-хімічними властивостями вода з надр землі також придатна для пивоваріння і з давніх давен використовувалася пивоварами.

Мінерально-сировинна база громади характеризується обмеженою кількістю видів корисних копалин та незначним рівнем їх розроблення. На території громади є поклади торфу в долинах р. Недра, глини, придатної для виробництва цегли та порцеляни, дрібнозернисті піски для будівельної промисловості. Однак, родовища не розробляються.

1.3.4. Стан довкілля

У громаді накопичуються відходи IV класу небезпеки. Найбільшим утворювачем відходів є філія „Баришівська“ ПНВК „Інтербізнес“. Відходи I-III класів небезпеки, які створюють ризики для здоров’я людей і навколишнього середовища, не продукуються. Місць зберігання непридатних і заборонених до використання пестицидів, які також створюють неабияку небезпеку, на території громади немає. Видалення накопичених відходів здійснюється на полігони твердих побутових відходів, які розташовані за межами громади. Діяльність з переробки відходів у громаді не здійснюється.

Вплив викидів CO_2, на стан довкілля громади є помірний. Найбільші викиди CO_2 продукує використання природного газу (51%) та електроенергії (32%). Викиди CO_2 від споживання автомобільного пального складає 8%. Викиди CO_2 на одного мешканця становлять 2,86 т в рік.

Малюнок 1.5. Зібрано та вивезено відходів, тис. куб.м

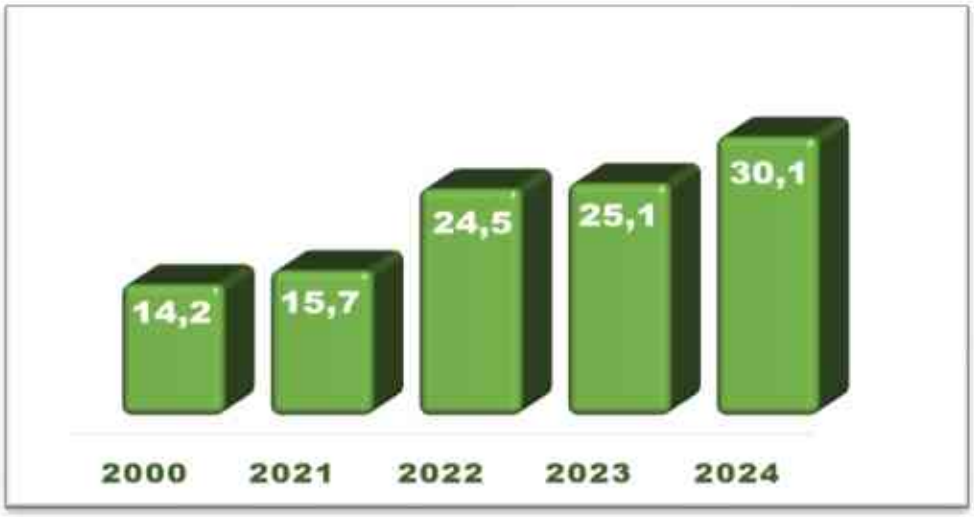

Проблема навколишнього середовища полягає у відсутності екологічної свідомості громадян, відсутності переробки твердих побутових відходів, необхідності реконструкції очисних споруд, що стримують розвиток громади.

1.4. Характеристика населення та трудових ресурсів

1.4.1. Чисельність населення і демографічна ситуація

Людський потенціал надзвичайно важливий для сталого розвитку громади. Тому збереження та примноження людського капіталу як найціннішого її ресурсу шляхом поліпшення якості життя є одним з пріоритетів розвитку Березанської міської територіальної громади. Люди є генераторами ідей та носіями інноваційного потенціалу, необхідного для забезпечення сталого та самодостатнього розвитку громади.

Сучасна демографічна ситуація в громаді склалася під впливом історичного розвитку території, природного та механічного руху населення.

Чисельність наявного населення громади станом на 01.01.2025 складає 21,3 тис. осіб. В загальній структурі міське населення становить 15,1 тис.осіб, або майже 72 відсотки, сільське населення – 6,2 тис.осіб, або 28 відсотків. Громада відноситься до густонаселених. Щільність населення на 1 кв.км складає 101,1 особи.

З 2020 року по 2025 рік населення громади зменшилось майже на 1,5 тис. осіб, або на 7 відсотків.

Малюнок 1.6. Чисельність наявного населення (за оцінкою) Березанської громади у 2020-2024 роках, осіб

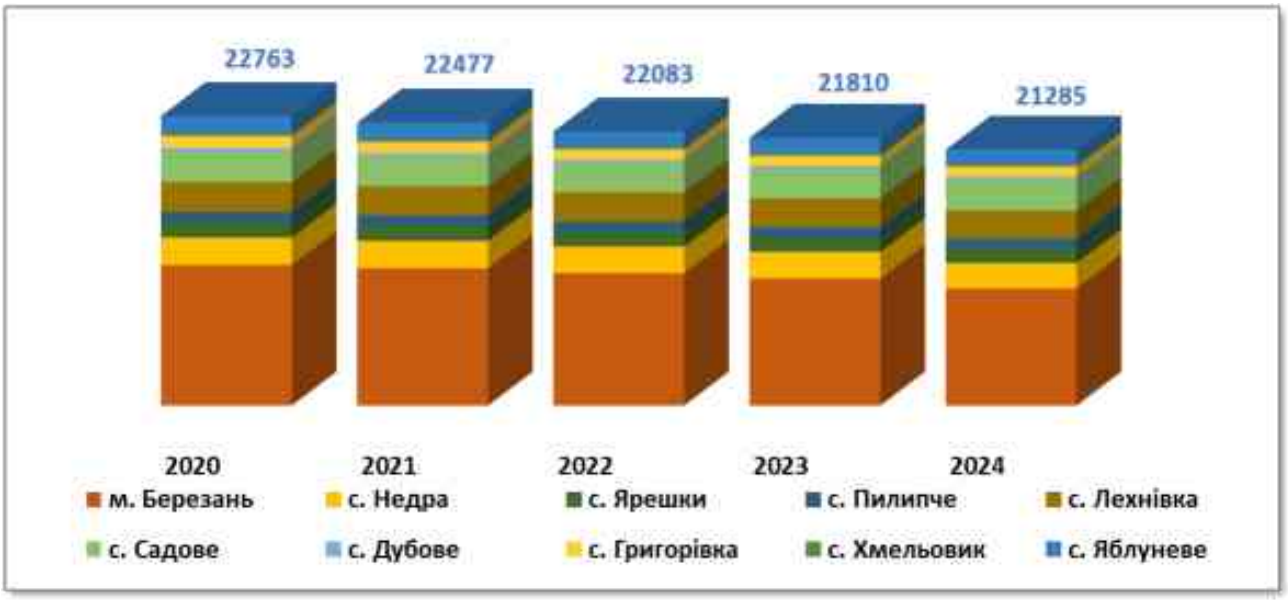

На демографічний розвиток громади негативно впливає значне перевищення темпів смертності населення над темпами народжуваності. На 100 померлих у 2024 році припадало 23 народжених живих дітей. Природне скорочення населення спостерігається у всіх населених пунктах громади. Показник природного скорочення зріс з 99 осіб у 2018 році до 283 осіб у 2024 році, або у 2,8 рази. Однак у сільській місцевості це відбувається ще у 2,5 рази швидше. На загальну чисельність населення також впливає міграція: станом на кінець 2024 року в громаді проживає 2012 внутрішньо переміщених осіб, що становить майже 10% від загальної кількості.

Малюнок 1.7. Народжуваність, смертність і природний приріст (убуток) населення Березанської громади

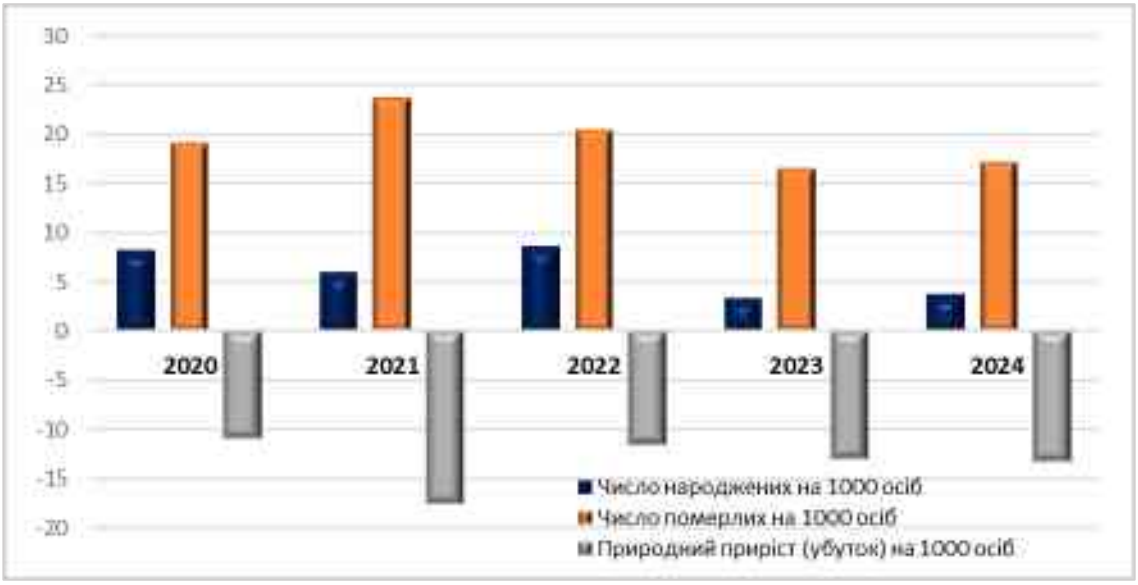

Міграційний рух населення громади протягом останніх п'яти років характеризується значними коливаннями, що відображає нестабільність зовнішніх факторів, які впливають на громаду. У 2020 та 2023 роках спостерігався відтік населення, що негативно позначилось на загальній чисельності. Проте, у 2021 та у 2024 роках, спостерігався приріст населення, що пов'язано з внутрішньою міграцією, спричиненою воєнними діями. Враховуючи нестабільність міграційного сальдо, прогнозувати стабілізацію ситуації в середньостроковій перспективі складно. Поточна динаміка свідчить про високу залежність міграційних процесів від зовнішніх факторів, таких як економічна ситуація та безпекова обстановка в країні.

Таблиця 1.3. Природний та міграційний рух населення у Березанській громаді, осіб

Показники	2020	2021	2022	2023	2024
Народжені	187	137	193	78	83
Померлі	437	535	452	362	366
Природний приріст (убуток)	**-250**	**-397**	**-259**	**-284**	**-283**
Прибулі	384	387	364	454	786
Вибулі	420	383	378	695	498
Сальдо міграції	**-36**	**+4**	**-14**	**-241**	**+288**
Загальне збільшення (зменшення)	**-286**	**-393**	**-273**	**-525**	**+5**

Віковий і статевий склад населення громади відображає загальні демографічні тенденції країни в цілому.

Малюнок 1.8. Розподіл населення за віком

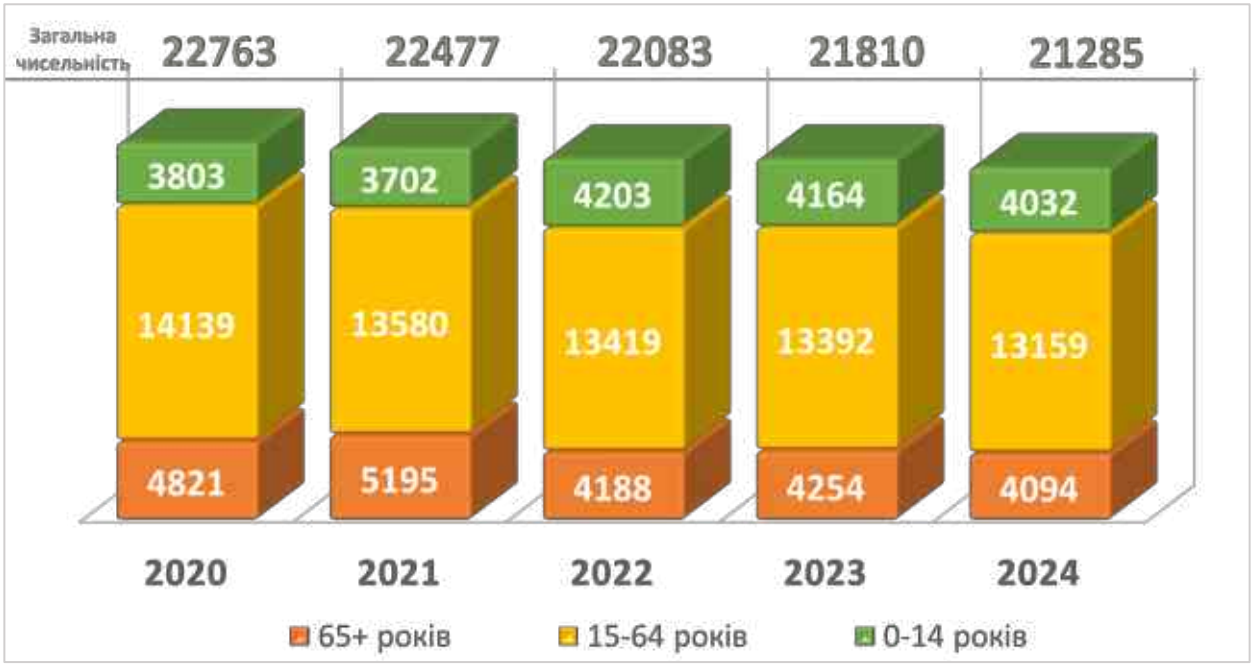

Таблиця 1.4. Розподіл населення за віком, осіб

Показники	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Населення - всього:	23120	22763	22477	22083	21810	21285
У віці молодшому за працездатний- всього	3788	3803	3702	4203	4164	4032
м. Березань	2697	2685	2649	3196	3181	3047
с. Недра	203	242	172	157	160	162
с. Ярешки	131	119	109	102	98	100
с. Пилипче	42	44	51	49	43	48
с. Лехнівка	188	196	208	194	197	200
с. Садове	239	231	229	213	192	204
с. Дубове	288	286	284	292	293	271
с. Григорівка						
с. Хмельовик						
с. Яблуневе						
У працездатному віці - всього	14507	14139	13580	13592	13392	13159
м. Березань	10138	9923	9551	9580	9405	9181

с. Недра	803	798	721	714	712	718
с. Ярешки	491	530	502	490	477	468
с. Пилипче	184	183	185	193	196	210
с. Лехнівка	888	875	883	873	868	860
с. Садове	957	881	795	863	863	864
с. Дубове с. Григорівка с. Хмельовик с. Яблуневе	1046	949	943	879	871	858
У старшому за працездатний віці - всього	4825	4821	5195	4288	4254	4094
м. Березань	3473	3559	3934	3191	3089	2880
с. Недра	211	214	304	246	284	251
с. Ярешки	135	97	124	120	120	119
с. Пилипче	116	109	97	89	84	84
с. Лехнівка	239	234	226	222	221	219
с. Садове	257	251	245	210	246	300
с. Дубове с. Григорівка с. Хмельовик с. Яблуневе	394	357	265	210	210	287
Діти дошкільного віку - всього	1633	1536	1546	1449	1154	995
м. Березань	1226	1146	1152	1113	883	733
с. Недра	66	64	68	63	49	46
с. Ярешки	55	47	44	41	31	32
с. Пилипче	15	17	15	13	18	16
с. Лехнівка	76	74	78	74	53	58
с. Садове	76	74	77	57	42	50
с. Дубове	119	114	112	88	3	3
с. Григорівка					30	24
с. Хмельовик					4	3
с. Яблуневе					41	30
Діти шкільного віку - всього	2746	2805	2850	2958	3042	2945
м. Березань	1927	1987	2070	2141	2227	2107
с. Недра	146	130	112	153	158	157
с. Ярешки	76	72	65	68	71	80
с. Пилипче	42	43	41	38	44	48

с. Лехнівка	139	156	153	144	151	180
с. Садове	197	193	191	172	176	188
с. Дубове	219	224	218	242	17	16
с. Григорівка					84	79
с. Хмельовик					12	8
с. Яблуневе					102	106

Віковий склад населення характеризується значною часткою осіб старших вікових груп. За шкалою ООН населення вважається старим, якщо частка осіб у віці 65 років і старші сягає 7 відсотків. У структурі постійного населення Березанської громади питома вага населення віком понад 65 років становить 19% (по Київській області – понад 20%, по Україні – 17,1%), від 15 до 64 роки – 61,8% (по Київській області – 63%), дитячого населення до 14 років включно – 19,1% (у Київській області – 17%, по Україні – 15,4%). Вікова структура населення свідчить про регресивний тип відтворення поколінь.

Малюнок 1.9. Структура населення за окремими віковими групами станом на 01 січня 2025 року

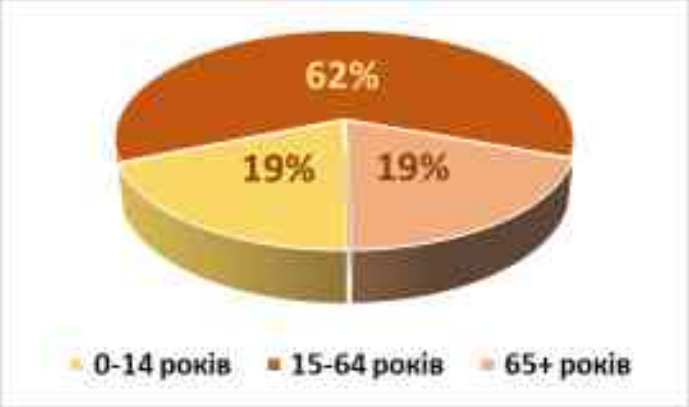

Одночасно спостерігається збільшення демографічного навантаження на осіб працездатного віку (15–64 років), що продовжуватиме зростати у майбутньому. Переважну частину загального демографічного навантаження на працездатних осіб формують саме контингенти осіб старшого від працездатного віку.

Малюнок 1.10. Демографічне навантаження на населення працездатного віку (15-64 років), осіб

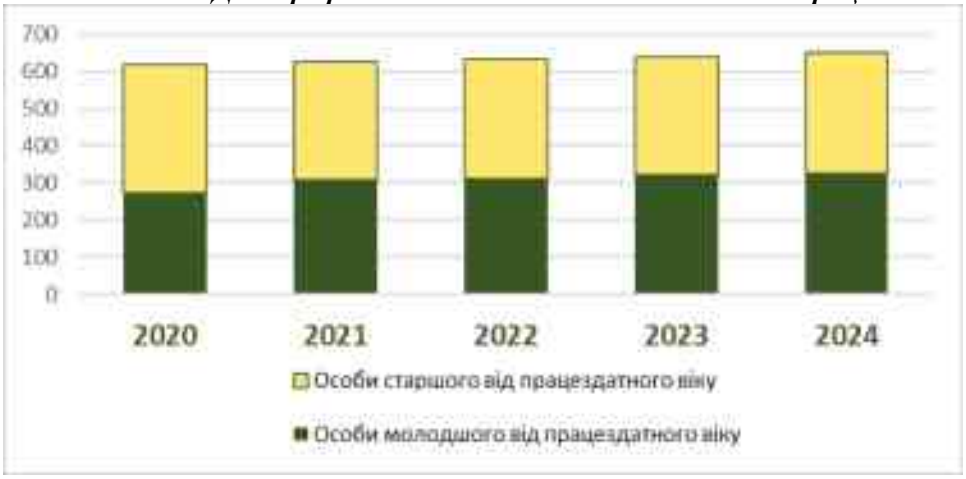

Варто зазначити, що величина навантаження працездатного контингенту непрацездатними в сільській місцевості громади істотно перевищує відповідний показник у місті, що є важливим демографічним чинником, який впливає на формування рівня життя населення в місті і селах, а отже – і на інтенсивність демографічних процесів і формування людського потенціалу.

Статева структура населення громади характеризується перевагою жінок над чоловіками. На 1 січня 2025 року кількість жінок становила 11518 особи (54% від загальної кількості постійного населення), чоловіків – 9772 осіб (46%). Кількість жіночого населення переважає в усіх населених пунктах громади.

Демографічна ситуація у громаді має ризики для майбутнього розвитку через прискорене старіння населення і зменшення кількості осіб працездатного віку у загальній структурі населення.

1.4.2. Трудові ресурси

Повномасштабна війна російської федерації проти України та пандемія COVID-19 негативно вплинули на розвиток ринку праці – змінилися поведінкові практики роботодавців і шукачів роботи, переформатувалися потреби ринку. Внутрішня та зовнішня міграція населення працездатного віку, зниження економічної активності підприємств, скорочення зайнятості на підприємствах, інвалідизація громадян, зростання кількості внутрішньо переміщених осіб, які потребують працевлаштування, зумовлюють загострення ситуації на ринку праці.

Таблиця 1.5. Основні показники ринку праці

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Економічно активне населення у віці 15-70 років, осіб	13850	13592	13392	13159
Офіційно зареєстроване безробітне населення, осіб	225	140	61	80
Працевлаштовано на вільні вакансії, осіб	344	376	249	238
Навантаження на одне вільне робоче місце, осіб	8	12	3	4
„Жіноче безробіття“, %	59	59,4	74	67
Безробіття молоді віком до 35 років, %	32,3	32	27	26
Попит на робітничі професії, у відсотках до заявлених вакансій	69	71	80	73

Щоб зменшити рівень безробіття та стабілізувати ринок праці, необхідно стимулювати процес повернення громадян, які працюють у столиці, забезпечення їхньої зайнятості в економіці громади й самозайнятості. Зокрема це можливо здійснити шляхом запровадження програм фінансової підтримки громадян, які хочуть створити власний бізнес зі створенням нових робочих місць.

Також серед заходів особливої уваги потребує популяризація робітничих професій і виведення їх на вищий рівень престижності. Крім того, розвиток інклюзивного ринку праці, стимулювання зайнятості молоді та пенсіонерів, робота на дому та інші заходи, які доцільно об’єднати в єдину цільову програму зайнятості населення, сприятимуть покращенню ситуації на ринку праці. Реалізація цих заходів стимулюватиме ріст рівня зайнятості населення і прискорюватиме економічне та соціальне відновлення й повоєнний розвиток громади.

1.5. Наявна інфраструктура

1.5.1. Транспортна інфраструктура

Березанська громада загалом досить добре покрита мережею транспортних шляхів міжнародного, державного та обласного значення. Через територію громади проходить міжнародний транспортний коридор № 7 Європа – Азія, який суміщається з автомобільною дорогою державного значення М-03 Київ-Харків-Довжанський (Е-40), та залізниця за напрямком Київ-Полтава-Харків. Відстань до найбільшого в Україні аеропорту міжнародного класу „Бориспіль“ 45 км.

Малюнок 1.10. Основні транспортні шляхи Березанської громади

Для задоволення потреб населення громади в пасажирських перевезеннях сформована мережа автобусних маршрутів. Налагоджене транспортне сполучення між центром громади та усіма її населеними пунктами. Через територію громади проходять приміські маршрути, які не виходять за межі Київської області, до населених пунктів Баришівської, Згурівської, Студениківської, Переяславської громад, а також два маршрути до обласного центру - Києва через районний центр Бровари та через м. Бориспіль. За інформацією операторів стільникового зв'язку щоденна маятникова міграція населення громади у місто Київ і навпаки залежно від сезону становить понад 1,5 тис. осіб.

Щільність автомобільних доріг загального користування з твердим покриттям державного та обласного значення у Березанській громаді становить 232,8 км на тис. кв. кілометрів при середньому показнику по Україні – 278,2 км.

Мережа автомобільних доріг загального користування становить 268 км, на них розміщено 3 мости (два - у Березані, один – у Недрі). З початком бойових дій на Київщині мостова споруда через річку Недра автомобільної дороги загального користування місцевого значення С100108 Корніївка-Недра/Згурівка-Березань / М-03/ була зруйнована. У 2023 році її відновлено.

Протяжність доріг загального користування державного значення становить 3 км, в тому числі міжнародних – 3 км (М-03); місцевого значення - 265 км, з них: обласних – 46 км (Баришівка-Березань-Яготин Т-1018 – 19 км, Березань-Згурівка Т-1024 – 27 км), місцевих – 219 км.

Малюнок 1.11. Хронометраж на час доїзду автотранспортом від центру Березанської громади до інших її поселень

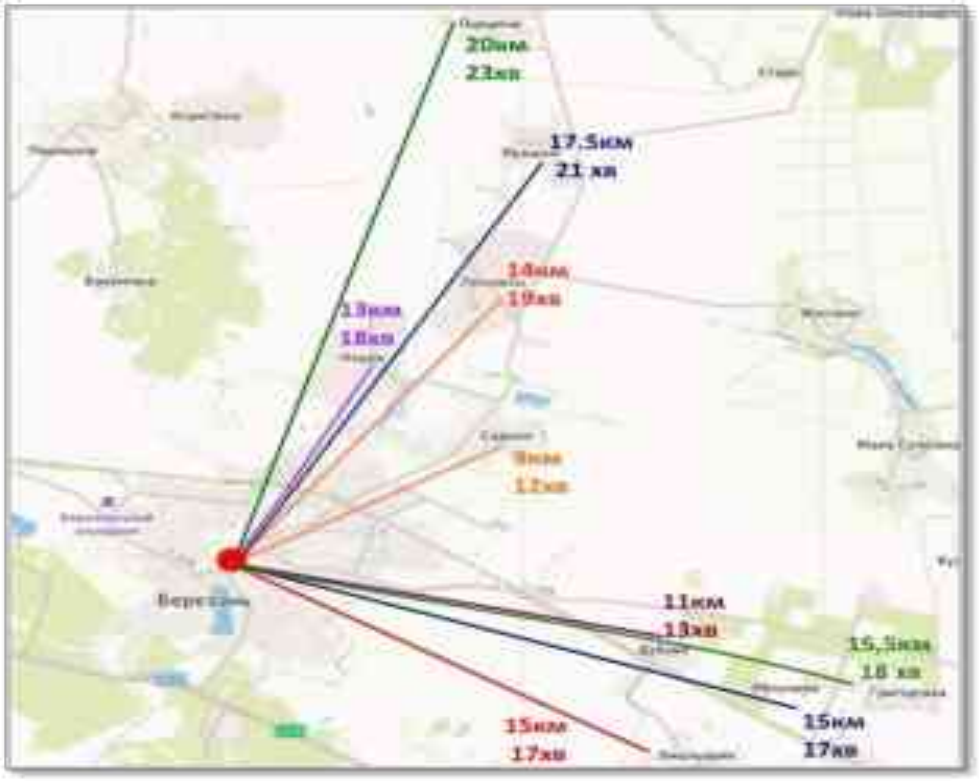

Мережа автомобільних доріг усередині громади є збалансованою та забезпечує належну доступність до всіх територій і населених пунктів. З метою покращення транспортної доступності та безперебійного проїзду впродовж 2020–2024 років у громаді проводились активні роботи з реконструкції та поточного ремонту автомобільних доріг загального користування. За п’ять років на реалізацію зазначених заходів із бюджету громади було спрямовано 53,3 млн грн, що дало змогу суттєво покращити стан дорожнього покриття та підвищити безпеку дорожнього руху.

Разом із тим, нинішні темпи виконання ремонтних робіт не повною мірою відповідають наявним потребам, зокрема щодо капітального ремонту та, подекуди, повної заміни дорожнього покриття. Особливо актуальним є питання стратегічного планування руху великовантажного транспорту. У цьому контексті нагальною потребою є будівництво об’їзної дороги навколо м. Березань, що дозволить суттєво розвантажити вуличну мережу міста, зменшити транспортне навантаження на житлові райони та покращити екологічну ситуацію.

1.5.2. Житлово-комунальне господарство

1.5.2.1. Житловий фонд

Житловий фонд Березанської громади становить 7049 одиниць, з них 163 багатоповерхові будинки, 6886 будинків присадибного типу. Загальна площа житла складає 705,0 тис.кв.м. Житловий фонд не обладнаний ліфтовим господарством. Протягом 2020-2024 років спостерігалося незначне збільшення загальної площі житлового фонду шляхом введення в експлуатацію індивідуальних будинків.

З 2021 року здійснюється реалізація інвестиційного проекту житлового будівництва ЖК „Заріччя“ по вулиці Героїв Небесної Сотні, 68-А в м.Березань, який передбачає зведення шести 4-поверхових житлових будинків із загальною кількістю квартир – 232, житловою площею – 4440 кв.м. У першому кварталі 2023 року введено в експлуатацію І чергу житлового комплексу: 40-квартирний житловий будинок загальною житловою площею 1594,3 кв.м. Середня ринкова ціна 1 кв.м площі нового помешкання становить 25 тис.грн. Водночас на території громади є два об’єкта незавершеного будівництва багатоповерхових житлових будинків, які тривалий час не вводяться забудовниками в експлуатацію.

Забезпеченість житлом на 1 особу в громаді становить 32 кв.м (по Київській області – 37 кв.м, по Україні – 24,3 кв.м).

Станом на кінець 2024 року у громаді зареєстровано 5 об’єднання співвласників багатоквартирних будинків. Співвласниками 28 багатоквартирних житлових будинків визначено управляючу компанію ТОВ „Управляюча компанія „Березань-Центр“, співвласниками ще 47 багатоквартирних житлових будинків - управляючу компанію ТОВ „Управляюча компанія „Березань-Сервіс“.

Внаслідок падіння уламків збитого ворожого БПЛА в м. Березань у 2024 році зафіксоване пошкодження житлової інфраструктури. У шести багатоквартирних житлових будинках 48 квартир зазнали пошкоджень: вибиті вікна, порушені дверні конструкції. Завдяки співпраці з благодійною організацією наслідки падіння уламків дрона ліквідовано повністю.

1.5.2.2. Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Водопостачання та водовідведення

Населені пункти громади використовують для потреб централізованого господарсько-питного водопостачання воду з підземних водоносних горизонтів за допомогою артезіанських свердловин. Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у Березанській громаді надає комунальне підприємство „Міськводоканал виконавчого комітету Березанської міської ради“.

Централізоване водопровідне господарство налічує центральний водозабірний комплекс в м.Березань та 23 артезіанських свердловини з урахуванням сільських. Загальна протяжність водопровідних мереж становить 149,96 км, серед них 12 км знаходяться в аварійному та зношеному стані. Втрата питної води під час її транспортування та розподілу в середньому становить 25 відсотків (в Київській області - 24 відсотка). Якість питної води в цілому відповідає санітарним нормам. У сільській місцевості можливе перевищення нормативних показників наявності заліза, фтору, коліформи. Потребують поліпшення безперебійного водопостачання мікрорайони завокзалля та житлового масиву Березань-2 в м.Березань. Для економії електричної енергії необхідне встановлення станцій автоматичного управління з частотними перетворювачами та заміна насосних агрегатів у сільській місцевості.

Каналізаційне господарство налічує 15 каналізаційно-насосних станцій у м.Березань та с. Садове. Загальна протяжність каналізаційних мереж складає 54,7 км. Установлена виробнича потужність складає 2,5 тис. куб.м/добу. У восьми населених пунктах громади централізоване водовідведення відсутнє. Проведено повністю реконструкцію КНС №7, та капітальний ремонт КНС №2, яка здійснює перекачку усіх стоків міста на очисні споруди каналізації по напірних колекторах. Інші потребують нагальної модернізації та технічної реконструкції через високу зношеність.

Забезпеченість населених пунктів централізованим водопостачанням становить 75% (по області - 85,5%), водовідведенням - 29,5%(по області -14%)

Таблиця 1.6. Загальні показники забезпеченості населених пунктів Березанської громади централізованим водопостачанням та водовідведенням

Березань	Садове	Недра	Лехнівка	Ярешки	Пилипче	Яблуневе	Григорівка	Дубове	Хмельовик
Охоплення централізованим водопостачанням населених пунктів, %									
75	92	71	72	79	40	70	80	0	0
Охоплення централізованим водовідведенням населених пунктів, %									
33,5	22,5	0	0	0	0	0	0	0	0

В рамках цільових програм на розвиток водопровідно-каналізаційного господарства у 2022-2024 роках з місцевих бюджетів використано 17 млн грн інвестицій. Кошти спрямовувались на забезпечення безперебійного постачання води, впровадження енергоощадних заходів, заміну глибинних насосів та застарілих мереж, реконструкцію каналізаційно-насосних станцій, та капітальний ремонт КНС № 2.

У 2023 році на водозабірному комплексі м.Березань проведено монтаж та наладку інженерних мереж і встановлено сонячну електростанцію потужністю 60 кВт.

Проте основною проблемою водопровідно-каналізаційного господарства залишається фізичний знос та енергоємність об'єктів. Третина систем централізованого водовідведення перебуває у ветхому та аварійному стані.

Теплопостачання

Теплопостачання більше половини муніципальних будівель та одного багатоквартирного будинку (8 квартир) забезпечується 12 котельнями теплопостачальних підприємств та безпосередньо бюджетної сфери. З них споживають природний газ – 5 котелень, альтернативні види палива (деревне паливо) – 7 котелень загальною потужністю 5,25 МВт/год.

Опалення решти муніципальних будівель та житлового фонду у Березанській громаді здійснюється від індивідуальних установок з використанням різних джерел енергії: природного газу, електроенергії, твердого (деревного) палива. Пічне опалення мають 285 домоволодінь, або 3 відсотки від загального житлового фонду.

Газопостачання

Територією Березанської громади проходить кілька ниток міжнародного магістрального газопроводу високого тиску для промислових споживачів. Газопроводи високого I і II категорії, середнього та низького тиску обслуговує Акціонерне товариство „Оператор газорозподільної системи „Київоблгаз". Протяжність газопроводів у 2020-2021 роках складала 309,321 км, у 2022 році зросла до 309,79 км. Забезпеченість населених пунктів газопостачанням складає 98 відсотків. У структурі споживання природного газу частка, спожита населенням, становить 79 відсотків, підприємствами промисловості – 20 відсотків, муніципальними структурами – 1 відсоток.

Електропостачання

У Березанській громаді наявна інженерна інфраструктура електропостачання для промислового споживання. Зокрема, підстанція „Березань" 110/35/10 кВ потужністю 50 МВт має резерв понад 50%; є додаткові підстанції „Лісова" та „Лехнівка" потужністю 35/10 кВ кожна. Мережа ЛЕП розгалужена, з класом напруги 110 кВ, 35 кВ, 10 кВ. Крім того, є можливість приєднання до електромереж Південно-Західної залізниці з класом напруги 27 або 10 кВ.

Найбільше у громаді споживає електроенергії населення (67%) та промислові підприємства (17%).

1.5.2.3. Енергоспоживання та енергозбереження

У структурі основних видів палива, спожитих у 2021 році, найбільша питома вага припадає на газ природний – 78%. Протягом 2020-2024 років

спостерігалась тенденція до зниження обсягу використання основних видів палива, крім дров для опалення.

З метою формування стратегічних підходів до планування майбутнього зроблено важливий крок для організації сталого енергетичного розвитку громади шляхом приєднання до європейської ініціативи „Угода Мерів“. Розроблено та затверджено Березанською міською радою План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату Березанської міської територіальної громади до 2030 року. Реалізація мети та передбачених Планом дій конкретних цілей здійснюється через впровадження енергозберігаючих заходів у рамках Програми підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоносіїв Березанської міської ради на 2021-2023, 2024, 2025 роки та Програми підвищення енергоефективності та енергозбереження Березанської міської ради на 2025 рік. За останній період фінансування заходів склало 10,3 млн грн та 3,5 млн грн відповідно. Зокрема впроваджувались заходи з:

- термомодернізації бюджетних закладів з утепленням зовнішніх елементів конструкцій (стін), ремонту покрівлі, заміни вікон та дверей на енергозберігаючі, утеплення підвалів та горищ;
- заміни насосних агрегатів для економії електричної енергії та паливно-мастильних матеріалів на підприємстві водопостачання та водовідведення;
- капітального ремонту внутрішніх інженерних мереж теплопостачання та електропостачання;
- придбання твердопаливного котла та ремонтні роботи систем опалення закладів освіти.

З метою підвищення рівня ефективності використання всіх видів енергетичних ресурсів, зменшення їх споживання та зниження викидів вуглекислого газу в навколишнє середовище, зменшення видатків з місцевого бюджету на оплату енергоносіїв впроваджується система енергетичного муніципального менеджменту. Розроблено Концепцію системи муніципального енергетичного менеджменту Березанської міської ради, метою якої є прийняття відповідних рішень та формування управлінських механізмів у сфері енергетичного функціонування громади. Система енергетичного менеджменту спрямована на оптимізацію структури споживання енергоресурсів, налагодження енергоефективної експлуатації будівель, формування ощадливої поведінки споживання всіх видів ресурсів, залучення інвестицій у процеси енергоефективної модернізації інфраструктури громади.

Проведено інвентаризацію будівель закладів освіти з метою включення інформації про комунальні об’єкти до системи енергомоніторингу; впроваджено автоматизовану інформаційну систему „Енергосервіс: облік, контроль, економія“, яка включає щоденний збір інформації про використання всіх видів енергоресурсів та води бюджетними установами та комунальними

підприємствами; придбано необхідне обладнання для проведення експрес енергоаудиту будівель. Залучення інвестицій у проекти з енергозбереження є запорукою ефективного розвитку, зміни та перетворення громади.

1.5.3. Поштова інфраструктура та зв'язок

Послуги електрозв'язку у громаді надає АТ „Укртелеком". Однак кількість абонентів компанії поступово зменшується через покриття території громади мобільним зв'язком операторів „Київстар", „Vodafone Україна", „Lifecell".

Доступ до Інтернету 2G-4G забезпечено у всіх населених пунктах Березанської громади провайдерами АТ „Укртелеком" (швидкість до 1000 Мбіт/с), ТОВ „Кристал Телеком" (швидкість до 1000 Мбіт/с), „VAMnet" (ФОП Домославський С.В., швидкість до 500 Мбіт/с) з використанням волоконно-оптичних технологій.

Відділення поштового зв'язку АТ „Укрпошта" є в м. Березань (два) та в кожному старостинському окрузі. Проте в сільській місцевості обслуговування здійснюється один-два рази на тиждень, у Пилипчанському та Яблунівському старостинських округах населення обслуговується пересувним відділенням поштового зв'язку. Крім того, для доставки поштових відправлень у м.Березань працює два відділення та п'ятнадцять поштоматів логістичної компанії „Нова Пошта", відділення у селах Садове, Лехнівка та Недра.

1.5.4. Соціальна інфраструктура

1.5.4.1. Мережа закладів освіти

Одним з пріоритетів діяльності органів місцевого самоврядування у Березанській громаді є забезпечення конституційних гарантій доступності та рівності прав громадян на отримання якісної освіти, оновлення та удосконалення змісту, форми і методів організації навчально - виховного процесу в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, сприяння інноваційному розвитку освітнього середовища. У громаді покладено початок системним змінам та реформам в освітній галузі відповідно до Закону України „Про освіту" та Концепції державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти до 2029 року „Нова Українська школа". Проведено удосконалення мережі закладів освіти, створення сучасного освітнього простору та нового освітнього середовища, покращення матеріально-технічної бази закладів освіти.

Наразі у 6-ти закладах дошкільної освіти та 3-ох дошкільних підрозділах гімназій виховується 478 дітей. У зв'язку зі зниженням народжуваності, карантинними заходами, пов'язаними з пандемією Covid-19, повномасштабним вторгнення рф в Україну (частина дітей з батьками вимушено емігрували) спостерігається зменшення завантаженості дошкільних закладів, що, у свою чергу, призвело до ліквідації черг до дитячих садків, зокрема у Березані. Найменше використовуються потужності у яслах-садку „Світанок" (ж/м Березань-2) – 25%, ЗДО „Ранок" (с.Садове) – 37,5%.

Малюнок 1.12. Динаміка кількості дітей у дошкільних закладах освіти Березанської громади, осіб

У результаті системних реформ у Березанській громаді з 01.09.2024 року функціонує 4 ліцеї, 4 гімназії та філія ліцею.

Зниження кількості учнів у загальноосвітніх навчальних закладах незначне.

Малюнок 1.13. Динаміка кількості учнів у загальноосвітніх навчальних закладах освіти, осіб

Організовано підвезення школярів до опорних закладів „Шкільними автобусами“, парк яких щорічно поповнюється. З метою забезпечення системності та неперервності освітнього процесу в умовах воєнного стану вживались заходи щодо поліпшення технічних можливостей педагогічних колективів та здобувачів освіти для якісного та системного здобуття освіти в умовах змішаної форми навчання. Фіксованим широкосмуговим доступом до Інтернету зі швидкістю не менше 300 Мбіт/с забезпечено усі заклади освіти. Освітні послуги здобувачам освіти надаються з дотримання вимог безпеки під час освітнього процесу. Заклади освіти облаштовано найпростішими укриттями безпосередньо або орендуються укриття, що знаходяться поблизу.

Таблиця 1.7. Перелік та опис дошкільних та шкільних закладів Березанської громади

	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність	Наповненість
1	Березанський ліцей №1 Березанської міської ради Київської області 07541, Київська область, Броварський район, м.Березань, вул. Шевченків шлях, 131	1957	450	633
2	Березанська гімназія №2 Березанської міської ради Київської області 07541, Київська область, Броварський район, м.Березань, вул. Чернігівська, 3	1936	600	332
3	Березанський ліцей №3 Березанської міської ради Київської області 07543, Київська область, Броварський район, м.Березань, вул. Набережна, 118	1976	920	644
4	Березанський ліцей №4 Березанської міської ради Київської області 07541, Київська область м. Березань, вул. Академіка Дородніцина, 8	1996	960	532
5	Садовий ліцей Березанської міської ради Київської області 07534, Київська область, Броварський район, с.Садове, вул. Шкільна, 2	1984	624	173
6	Недрянська гімназія Березанської міської ради Київської області 07533,Київська область, Броварський район, с.Недра, вул. Шевченка, 12а	1961	310	111
7	Ярешківська гімназія 07530, Київська область, Броварський район, с.Ярешки, вул. Дружби, 22	1987	120	89
8	Яблунева гімназія Березанської міської ради Київської області 07569, Київська область, Броварський район, с.Яблуневе, вул. Шевченка,1/3	1954	265	82
9	Лехнівська філія Березанського ліцею №3 Березанської міської ради Київської області 07532, Київська область, Броварський район, с.Лехнівка, пров. Парковий, 1	1987	300	107
10	ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“ Березанської міської ради Київської області 07541, Київська область, м. Березань, вул. Шевченків шлях, 154	1982	140	140
11	Ясла-садок „Лелеченька“ Березанської міської ради Київської області	1982	140	61

	07543, Київська область, Броварський район, м.Березань, вул. Березанський шлях, 26			
12	Ясла-садок „Сонечко“ Березанської міської ради Київської області 07541, Київська область, Броварський район, м.Березань, вул. Садова,1	1962	60	60
13	Ясла-садок „Світанок“ Березанської міської ради Київської області 07542, Київська область, Броварський район, м.Березань-2, вул. Поштова,1	1962	60	15
14	ЗДО „Вишенька“ Березанської міської ради Київської області 07532, Київська область, Броварський район, с. Лехнівка, вул. Донецька,2а	1987	50	34
15	ЗДО „Ранок“ Березанської міської ради Київської області 07534, Київська область, Броварський район, с. Садове, вул. Першотравнева,2	1986	120	45

Таблиця 1.8. Показники діяльності дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів Березанської міської територіальної громади

Показник	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість штатних працівників педагогічного персоналу					
1. Березанський ліцей №1	52,5	53,25	59,95	62,7	62,7
2. Березанська гімназія №2	37,0	39,5	42,8	38,4	38,7
3. Березанський ліцей №3	56	55,5	59,7	66,85	67,35
4. Березанський ліцей №4	48,0	46,0	51,8	54,5	54,5
5. Садовий ліцей	27,0	25,4	25,3	25,3	25,3
6. Недрянська гімназія	20,25	14,2	14,3	15,4	15,4
7. Ярешківська гімназія	22,25	20,85	20,95	20,85	20,85
8. Яблунева гімназія		22,4	18,8	17,9	17,9
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	19,25	18,35	18,45	19,5	19,5
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	5,03	3,25	0,0	0	0
Разом ЗЗСО	**287,28**	**298,7**	**312,05**	**321,4**	**322,2**
1. ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“	14,05	16,55	17,55	19,05	19,30
2. ЗДО (дитячий садок) „Лелеченька“	13,3	10,2	9,2	10,20	7,65
3. ЗДО (дитячий садок) „Сонечко“	6,65	6,65	6,5	7,65	7,25
4. ЗДО (дитячий садок) „Світанок“	4,05	4,05	2,25	2,75	2,75
5. ЗДО „Вишенька“	4,5	4,5	4,5	4,60	3,50
6. ЗДО „Ранок“	6,4	4,6	4,6	4,60	4,60

7. Ясла-садок „Ромашка“/ Березанська гімназія №2	11,75	11,75	10,2	14,35	10,35
8. Недрянська гімназія	3,6	3,6	3,6	2,75	2,75
9. Ярешківська гімназія	1,8	1,8	3,3	3,8	3,8
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	1,8	1,8	0	-	-
Разом ЗДО	**60,7**	**65,5**	**61,7**	**69,75**	**61,95**
Разом ЗЗСО та ЗДО	**347,98**	**364,2**	**373,75**	**391,15**	**384,15**
Кількість штатних працівників непедагогічного персоналу					
1. Березанський ліцей №1	19,8	18,8	16,9	17,5	17,5
2. Березанська гімназія №2	18,6	18,7	17,2	17,0	17,0
3. Березанський ліцей №3	23	24,9	22,9	23,0	23,0
4. Березанський ліцей №4	26,8	25,8	25,9	25,9	25,9
5. Садовий ліцей	16,5	14,5	20,0	20,0	20,0
6. Недрянська гімназія	15,5	13,1	7,5	7,0	7,5
7. Ярешківська гімназія	10,25	9,75	9,0	14,3	13,8
8. Яблунева гімназія		11,0	11,0	10,5	11,0
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	9,5	9,0	8,0	12,5	12,5
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	10,0	6,5	-	-	-
Разом ЗЗСО	**149,95**	**152,05**	**138,4**	**147,7**	**148,2**
1. ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“	16,63	16,88	15,88	14,88	15,08
2. Ясла-садок „Ромашка“/ Березанська гімназія №2	15,13	15,13	13,13	9,5	14,00
3. ЗДО (дитячий садок) „Лелеченька“	16,13	13,9	12,9	11,9	9,4
4. ЗДО (дитячий садок) „Сонечко“	11,63	11,63	9,63	8,63	8,75
5 ЗДО (дитячий садок) „Світанок“	7,75	7,75	7,25	4,5	4,5
6. ЗДО „Вишенька“	10,25	8,0	6,25	5,75	5,75
7. ЗДО „Ранок“	8,38	7,63	7,63	7,00	7,13
8. Недрянська гімназія	7,5	7,5	7,5	4,25	4,25
9. Ярешківська гімназія	4,75	4,75	4,3	3,0	3,0
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	3,0	3,0	-	-	-
Разом ЗДО	**85,9**	**96,17**	**84,47**	**69,41**	**71,86**
Разом ЗЗСО та ЗДО	**235,85**	**248,22**	**222,87**	**217,11**	**220,06**
Кількість штатних працівників педагогічного персоналу пенсійного віку					
1. Березанський ліцей №1	2	2	3	8	7
2. Березанська гімназія №2	2	1	3	2	1
3. Березанський ліцей №3	3	1	2	2	2
4. Березанський ліцей №4	4	4	3	5	6
5. Садовий ліцей	3	3	4	7	5
6. Недрянська гімназія	2	2	0	2	3

7. Ярешківська гімназія	2	1	3	5	3
8. Яблунева гімназія	3	2	1	2	2
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	0	0	0	2	2
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	0	0	0	-	-
Разом ЗЗСО	**21**	**16**	**19**	**35**	**31**
1. ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“	2	2	2	4	3
2. Ясла-садок „Ромашка“/ Березанська гімназія №2	2	2	2	2	2
3. ЗДО (дитячий садок) „Лелеченька“	1	1	1	1	2
4. ЗДО (дитячий садок) „Сонечко“	0	0	0	0	0
5 ЗДО (дитячий садок) „Світанок“	2	2	2	2	1
6. ЗДО „Вишенька“	1	0	0	0	0
7. ЗДО „Ранок“	1	0	0	0	0
8 .Недрянська гімназія	0	0	0	0	0
9. Ярешківська гімназія	0	0	0	0	0
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	0	0	0	-	-
Разом ЗДО	**9**	**7**	**7**	**9**	**8**
Разом ЗЗСО та ЗДО	**30**	**23**	**26**	**44**	**39**
Питома вага непедагогічного персоналу у загальній кількості працівників, %*					
1. Березанський ліцей №1	27,4	26,1	22,0	22	22
2. Березанська гімназія №2	33,5	32,1	28,7	31	30
3. Березанський ліцей №3	29,1	31,0	27,7	26	25
4. Березанський ліцей №4	35,8	35,9	33,3	32	32
5. Садовий ліцей	37,9	36,3	44,2	44	44
6. Недрянська гімназія	43,4	48,0	34,4	55	52
7. Ярешківська гімназія	31,5	31,9	30,1	45	45
8. Яблунева гімназія		32,9	36,9	37	38
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	33,0	32,9	30,2	39	39
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	66,5	66,7	0,0	-	-
Разом ЗЗСО	**34,3**	**33,7**	**30,7**	**37**	**36**
1. ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“	54,2	50,5	47,5	44	44
2. Ясла-садок „Ромашка“/ Березанська гімназія №2	56,3	56,3	56,3	48,4	51,5
3. ЗДО (дитячий садок) „Лелеченька“	54,8	57,7	58,4	54	55
4. ЗДО (дитячий садок) „Сонечко“	63,6	63,6	59,7	53	55
5 ЗДО (дитячий садок) „Світанок“	65,7	65,7	76,3	62	62
6. ЗДО „Вишенька“	69,5	64,0	58,1	55	62
7. ЗДО „Ранок“	56,7	62,4	62,4	60	61
8. Недрянська гімназія	67,6	67,6	67,6	52,1	52,1

9. Ярешківська гімназія	72,5	72,5	56,6	47,6	48,7
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	62,5	62,5	0	-	-
Разом ЗДО	**58,6**	**59,5**	**57,8**	**52,9**	**54,6**
Разом ЗЗСО та ЗДО	**46,4**	**46,6**	**44,3**	**44,95**	**45,3**
Питома вага педагогічних працівників пенсійного віку у загальній кількості педагогічних працівників, %					
1. Березанський ліцей №1	3,8	3,8	5,0	13	11
2. Березанська гімназія №2	5,4	2,5	7,0	10	8
3. Березанський ліцей №3	5,4	1,8	3,4	3	3
4. Березанський ліцей №4	8,3	8,7	5,8	9	11
5. Садовий ліцей	11,1	11,8	15,8	28	20
6. Недрянська гімназія	9,9	14,1	0,0	13	19
7. Ярешківська гімназія	9,0	4,8	14,3	24	14
8. Яблунева гімназія		8,9	5,3	11	11
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	0,0	0,0	0,0	10	10
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	0,0	0,0	0,0	-	-
Разом ЗЗСО	**7,3**	**5,4**	**6,1**	**13,4**	**11,9**
1. ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“	14,2	12,1	11,4	21	16
2. Ясла-садок „Ромашка“/ Березанська гімназія №2	17,0	17,0	19,6	17,0	17,0
3. ЗДО (дитячий садок) „Лелеченька“	7,5	9,8	10,9	10	26
4. ЗДО (дитячий садок) „Сонечко“	0,0	0,0	0,0	0	0
5 ЗДО (дитячий садок) „Світанок“	49,4	49,4	88,9	73	36
6. ЗДО „Вишенька“ (с.Лехнівка)	22,2	0,0	0,0	0	0
7. ЗДО „Ранок“(с.Садове)	15,6	0,0	0,0	0	0
8. Недрянська гімназія	0,00	0,0	0,0	0	0
9. Ярешківська гімназія	0,0	0,0	0,0	0	0
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	0,0	0,0	0,0		
Разом ЗДО	**14,8**	**10,7**	**11,3**	**13,4**	**10,6**
Разом ЗЗСО та ЗДО	**11,1**	**8,0**	**8,7**	**13,4**	**11**
Кількість учнів					
1. Березанський ліцей №1	546	569	588	610	633
2. Березанська гімназія №2	363	349	359	283	241
3. Березанський ліцей №3	576	570	593	663	644
4. Березанський ліцей №4	502	495	532	535	532
5. Садовий ліцей	175	203	177	175	173
6. Недрянська гімназія	128	96	87	87	94
7. Ярешківська гімназія	101	105	100	88	74
8. Яблунева гімназія		151	128	93	82

9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	116	119	110	106	107
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	16	13	0	0	0
Разом	**2523**	**2670**	**2674**	**2640**	**2580**
Кількість учнів, та дітей, які здобувають дошкільну освіту					
1. ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“	180	162	140	140	140
2. Ясла-садок „Ромашка“/ Березанська гімназія № 2	143	128	100	91	91
3. ЗДО (дитячий садок) „Лелеченька“	120	113	102	66	61
4. ЗДО (дитячий садок) „Сонечко“	95	70	70	75	60
5 ЗДО (дитячий садок) „Світанок“	35	30	19	19	15
6. ЗДО „Вишенька“	40	42	47	39	34
7. ЗДО „Ранок“	59	53	42	41	45
8. Недрянська гімназія	43	40	36	26	17
9. Ярешківська гімназія	15	17	23	16	15
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	10	9	0	-	-
Разом ЗДО	**740**	**664**	**579**	**513**	**478**
Кількість класів					
1. Березанський ліцей №1	20	20	21	22	23
2. Березанська гімназія №2	16	16	17	15	12
3. Березанський ліцей №3	22	22	22	24	24
4. Березанський ліцей №4	20	20	21	21	21
5. Садовий ліцей	11	11	11	11	11
6. Недрянська гімназія	10	7	7	7	8
7. Ярешківська гімназія	9	9	9	9	9
8. Яблунева гімназія		11	9	9	9
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	9	9	9	9	9
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	4	4	-	-	-
Разом	**121**	**129**	**126**	**127**	**126**
Фактична наповнюваність класів, учнів на клас					
1. Березанський ліцей №1	27,3	28,5	28,0	27,7	27,5
2. Березанська гімназія №2	22,7	21,8	21,1	18,9	20,1
3. Березанський ліцей №3	26,2	25,9	27,0	27,6	26,8
4. Березанський ліцей №4	25,1	24,8	25,3	25,5	25,3
5. Садовий ліцей	15,9	18,5	16,1	15,9	15,7
6. Недрянська гімназія	12,8	13,7	12,4	12,4	11,7
7. Ярешківська гімназія	11,2	11,7	11,1	9,8	8,2
8. Яблунева гімназія		13,7	14,2	10,3	9,1
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	12,9	13,2	12,2	11,7	11,9

10. Пилипчанська філія Садового ліцею	4,0	3,3	-	-	-
Разом	**20,9**	**20,7**	**21,2**	**20,8**	**20,5**
Показник співвідношення кількості учнів на одного вчителя, учнів на вчителя					
1. Березанський ліцей №1	10,4	10,7	9,8	13,2	12,1
2. Березанська гімназія №2	9,8	8,8	8,4	10,9	7,5
3. Березанський ліцей №3	10,3	10,3	9,9	13,2	12,6
4. Березанський ліцей №4	10,5	10,8	10,3	13,7	13,3
5. Садовий ліцей	6,5	8,0	7,0	7,9	8,2
6. Недрянська гімназія	6,3	6,8	6,1	7,2	6,3
7. Ярешківська гімназія	4,5	5,0	4,8	5,5	4,1
8. Яблунева гімназія		6,7	6,8	6,6	5,5
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	6,0	6,5	6,0	8,1	8,2
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	3,2	4,0	-	-	-
Разом	**8,8**	**8,9**	**8,6**	**11,1**	**10,0**
Сусідня Яготинська громади	6,9	7,0	7,3	7,0	6,9
По області	11,1	10,9	11,0	10,6	10,7
Видатки на функціонування закладу (загальний фонд), тис.грн					
1. Березанський ліцей №1	9463,6	13779,9	13578,2	15966,7	17913,9
2. Березанська гімназія №2	6870,4	10524,6	10647,3	10787,9	9483,6
3. Березанський ліцей №3	10545,4	14044,6	15162,3	16791,2	17049,6
4. Березанський ліцей №4	11033,4	13982,0	18486,3	15803,2	17241,0
5. Садовий ліцей	5801,0	7683,3	10763,2	7871,1	8165,3
6. Недрянська гімназія	4014	4729,7	4805,9	5656,8	6611,2
7. Ярешківська гімназія	4442,3	2533,8	6186,2	6405,4	6492,6
8. Яблунева гімназія		5712,9	6136,3	4329,6	4356,9
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	4263,3	5303,0	4899,3	4379,3	4791,6
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	3142,3	5648,8	-	-	-
Разом ЗЗСО	**59575,7**	**83942,6**	**90665,0**	**87991,2**	**92105,7**
1. ЗДО (дитячий садок) „Ластівка“	3539,0	4932,0	4802,6	5695,2	6255,2
2. Ясла-садок „Ромашка“	3296,7	4079,1	3622,4	3701,8	4065,9
3. Ясла-садок „Лелеченька“	2790,5	3788,3	3551,1	2684,8	2725,5
4. Ясла-садок „Сонечко“	2200,7	2525,4	1982,4	2050,9	1321,3
5 Ясла-садок „Світанок“	1599,2	2137,6	1867,8	1978,5	1952,1

6. ЗДО „Вишенька“	1481,1	1883,3	1303,6	1586,5	1519,1
7. ЗДО „Ранок“	1469,3	2009,9	2779,9	2012,6	2658,4
8. Недрянська гімназія	680,7	884,9	823,0	1057,7	759,6
9. Ярешківська гімназія	56,2	73,3	68,1	100,00	101,0
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	65,8	85,8	0,0	-	-
Разом ЗДО	**17179,2**	**22399,6**	**20800,9**	**20868,0**	**21358,1**
Разом ЗЗСО та ЗДО	**76754,9**	**106342**	**111466**	**108859**	**113463**
Видатки на 1 учня, тис. грн					
1. Березанський ліцей №1	17,3	24,2	23,1	26,5	28,3
2. Березанська гімназія №2	18,9	30,2	29,7	35,0	39,3
3. Березанський ліцей №3	18,3	24,6	25,6	26,2	26,5
4. Березанський ліцей №4	22,0	28,2	34,7	29,6	32,4
5. Садовий ліцей	33,1	37,8	60,8	44,8	47,2
6. Недрянська гімназія	31,4	49,3	55,2	65,0	70,3
7. Ярешківська гімназія	44,0	24,1	61,9	69,6	87,7
8. Яблунева гімназія		37,8	47,9	41,3	53,1
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	36,8	44,6	44,5	40,8	44,8
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	196,4	434,5	-	-	-
Разом	**23,6**	**31,4**	**33,9**	**42,09**	**47,7**
Сусідні громади Яготинська міська територіальна громада	26,9	33,5	35,2		
Баришівська селищна територіальна громада	21,0	26,9	28,5		
По області	17,4				
Видатки на 1 клас, тис. грн					
1. Березанський ліцей №1	473,2	689,0	646,6	725,8	778,9
2. Березанська гімназія №2	429,4	657,8	626,3	719,2	790,3
3. Березанський ліцей №3	479,3	638,4	689,2	699,6	710,4
4. Березанський ліцей №4	551,7	699,1	880,3	752,5	821,0
5. Садовий ліцей	527,4	698,5	978,5	715,5	742,3
6. Недрянська гімназія	401,4	675,7	686,6	808,1	826,4
7. Ярешківська гімназія	493,6	281,5	687,4	711,7	721,4
8. Яблунева гімназія		519,4	681,8	481,1	484,1
9. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	473,7	589,2	544,4	486,6	532,4
10. Пилипчанська філія Садового ліцею	785,6	1412,2	-	-	-
Разом	**492,4**	**650,7**	**719,6**	**677,8**	**711,9**
Сусідні громади					
Яготинська міська територіальна громада	476,5	561,6	644,4		
Дані ЗНО - в розрізі закладів освіти громади 1. Березанський ліцей №1	140	137	147		

2. Березанська гімназія №2	0	134	140		
3. Березанський ліцей №3	146	153	149		
4. Березанський ліцей №4	138	151	149		
5. Садовий ліцей	129	131	151		
6. Недрянська гімназія	119	153			
7. Лехнівська філія Березанського ліцею №3	122				
8. Яблунева гімназія			131		
- в розрізі предметів					
Історія України	141	149	155		
Українська мова і література	155	167	174		
Математика	134	145	149		
Фізика	143	137			
Хімія	139	134			
Біологія	155	151			
Географія	140	147			
Англійська мова	149	153			
Середній бал по області	159.0	147.0	150.0		

У рамках реалізації Всеукраїнського проекту „Інклюзивна освіта – рівень свідомої нації“ з 2018 року працює комунальна установа Березанський інклюзивно-ресурсний центр. Заклад має освітні осередки для занять лікувальною фізкультурою, іграми, кабінети логопеда та психолога, зону відпочинку. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру забезпечують методичний, реабілітаційний, психологічний, дефектологічний і логопедичний супровід дітей, надають комплексну психолого-педагогічну оцінку їх розвитку та всебічну допомогу батькам. Натепер центр надає послуги 169 дітям різного віку. Крім того, протягом 2020 – 2024 років кількість дітей з особливими освітніми потребами, для яких організовано інклюзивне навчання, зросла у тричі (з 18 дітей у 2020 році до 59 дітей у 2024 році). Для них у ЗЗСО створено 35 класів та 8 інклюзивних груп в ЗДО.

Позашкільний навчальний заклад - Центр дитячої та юнацької творчості „Надія“ - надає свої послуги 1150 вихованцям. У дитячо-юнацькій спортивній школі „Старт“ займалися спортом та вдосконалювали свою спортивну майстерність від 347 до 442 дітей впродовж останніх п’яти років.

Заклади позашкільної освіти вимушені були пристосовуватись до роботи в умовах карантину та блекауту. Показник охоплення дітей та учнівської молоді позашкільною освітою становить 60% (по області – 39,7 %). Водночас потребує розширення охоплення дітей гуртковою роботою із залученням фахівців позашкілля закладів сільської місцевості.

Забезпеченість педагогічними кадрами закладів освіти складає 97,44%. Педагогічний склад закладів сільської місцевості та в цілому закладів дошкільної освіти потребує оновлення з інноваційним підходом до фахової підготовки, упорядкування перепідготовки педагогів.

З метою автоматизації та якісного керування навчальними процесами у громаді послуговуються програмним комплексом „КУРС: Освіта“, до складу якого входять комп’ютерні програми „КУРС: Школа“, „КУРС: Дошкілля“, портал інформаційної системи управління освітою (ІСУО) та портал „NZ.UA“ (публічний сайт для всіх учасників освітнього процесу: учнів, батьків, вчителів та інших працівників освіти, дозволяє вчителям виставляти оцінки і вести облік відвідуваності в е-журналах та е-щоденниках).

В освітній галузі потребують вирішення:

- забезпечення дітей дошкільного віку якісною дошкільною освітою відповідно до потреб шляхом укомплектованості груп, забезпечення 100% обліку дітей від дня народження до 6 років за територіальним принципом;
- формування оптимальної та спроможної мережі закладів загальної середньої освіти, підвищення якості освіти через запровадження в освітній процес технологій СТЕМ-освіти; проведення профорієнтаційної роботи серед школярів; забезпечення доступності позашкільної освіти для дітей сільської місцевості; пошук та підтримка обдарованої учнівської молоді, створення умов для її розвитку; зміцнення навчальної та матеріально-технічної бази ЗПО, оснащення їх сучасним обладнанням;
- продовження формування сучасного інформаційного освітнього простору шляхом удосконалення та зміцнення організаційного, навчально-методичного, інформаційно-телекомунікаційного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення системи освіти; проведення апробації електронних підручників та електронних засобів навчання в закладах освіти
- створення безпечного освітнього середовища, поліпшення матеріально-технічної бази, впровадження заходів з енергозбереження.

У Березанській громаді надає послуги професійно-технічної освіти державний навчальний заклад другого атестаційного рівня „Березанський

професійний аграрний ліцей“. Головним завданням ліцею є підготовка кваліфікованих робітників з рівнем професійних знань, умінь, навичок в обсязі державних вимог; здійснення на договірній основі з підприємствами, організаціями та особами професійного навчання громадян, які не зайняті в суспільному виробництві чи сфері послуг або потребують перекваліфікації. Ліцей готує кухарів, офіціантів, продавців, електромонтерів з ремонту та обслуговування електроустаткування, водіїв транспортних засобів категорій „В“, „С“. Кількість випускників ліцею не зазнає значних коливань.

Малюнок 1.14. Динаміка кількості випускників ДНЗ „Березанський професійний аграрний ліцей“

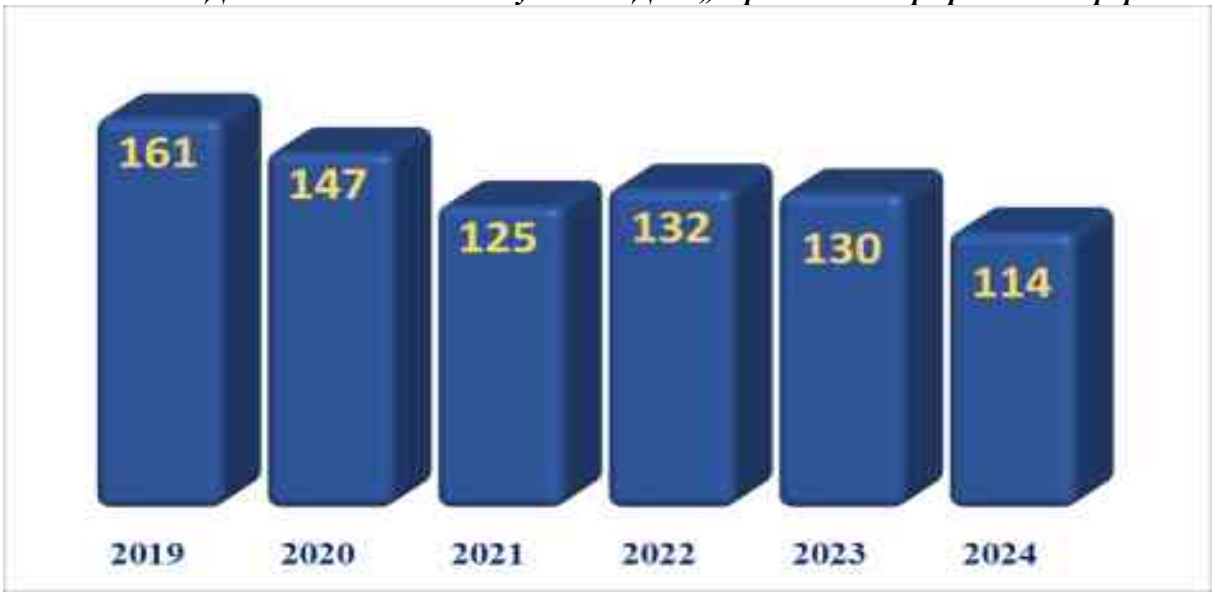

Ліцеєм налагоджено співпрацю з Березанською міською філією Київського обласного центру зайнятості. Здійснюється освітній процес за ваучерами у групах з числа працюючого населення (45+) за окремими професіями. Було проведено випуск 61 особи за професіями і присвоєними кваліфікаціями: „Кухар 3 розряду“, „Продавець продовольчих товарів 3 розряду“ (2 групи), „Водій автотранспортних засобів (категорія „С“)“. Наразі прийнято на навчання за ваучерами 2 групи слухачів (35 осіб), які навчаються за професіями: „Продавець продовольчих товарів“, „Кухар“.

Заклад постійно удосконалює освітні процеси та поліпшує матеріально-технічну базу.

З 1 жовтня 2022 року у Березанській громаді на базі Березанського професійного аграрного ліцею працює релокований навчальний заклад „Луганський обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою“. У 2023 році навчалися три групи першого курсу в кількості 69 осіб. Новий 2024-2025 навчальний рік ліцеїсти та ліцеїстки розпочали з відремонтованим

сховищем та їдальнею. Кількість навчальних взводів збільшилась до п`яти, а дівчат у ліцейському одностроїзросло до 20. Термін навчання у ліцеї складає 2 роки (10-11 класи). Після закінчення випускники мають право на вступ до вищих закладів освіти Міністерства оборони України на пільгових умовах. Ліцей має перспективи на будівництво власної матеріально-технічної бази у м. Березань, зі збільшенням студентів до 450 осіб.

Центр дистанційно-заочного навчання - Представництво ПрАТ „Вищий навчальний заклад „Міжрегіональна Академія управління персоналом“ „Березанський Інститут“ проводить підготовку фахівців за такими напрямками: менеджмент, економіка, облік і оподаткування, фінанси, банківська справа та страхування, публічне управління та адміністрування, право, правоохоронна діяльність, психологія. Кількість здобувачів вищої освіти дещо зменшилась у 2023 - 2024 роках, що спричинено повномасштабним вторгненням.

Малюнок 1.15. Динаміка здобувачів вищої освіти Представництва ПрАТ „Вищий навчальний заклад „Міжрегіональна Академія управління персоналом“ „Березанський Інститут“

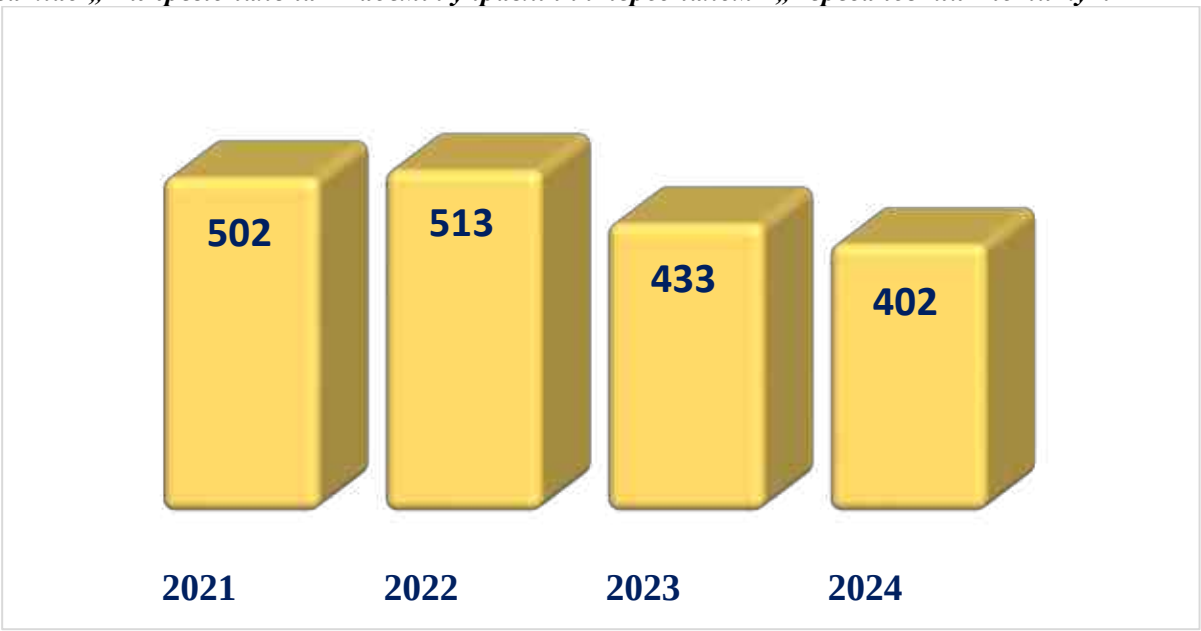

1.5.4.2. Мережа закладів охорони здоров’я

В рамках реформи охорони здоров’я у Березанській громаді надають послуги: Комунальне некомерційне підприємство „Центр первинної медико-санітарної допомоги Березанської міської ради“, Комунальне некомерційне підприємство „Березанська міська лікарня Березанської міської ради“, Березанська підстанція екстреної медичної допомоги Комунального некомерційного підприємства Київської обласної ради „Київський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф“.

До складу КНП „Центр первинної медико-санітарної допомоги Березанської міської ради“ входить три амбулаторії загальної практики сімейної медицини в селах Садове, Лехнівка, Яблуневе та три фельдшерсько-акушерські та фельдшерські пункти в селах Недра, Ярешки, Пилипче, Яблуневе.

Таблиця 1.9. Показники діяльності КНП „Центр первинної медико-санітарної допомоги Березанської міської ради“

Показник	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість декларацій: - - в громаді	20047	19750	20028	18742	19085
- - в розрахунку на 1 лікаря	1336	1519	1335	1338	1363
Кількість лікарів з деклараціями	15	13	15	14	14
Розподіл декларацій за статтю: **Жінки**	x	x	10625	10217	10404
Чоловіки	x	x	8953	8525	8681
Розподіл декларацій за віком: **0-5** років	x	x	585	557	455
06-17 років	x	x	2075	2148	2096
18-39 років	x	x	5465	4910	4976
40-64 років	x	x	7695	7522	7589
65+ років	x	x	3758	3605	3969
Оплата надавачеві за програмою медичних гарантій, тис.грн	10370,4	13326.0	14429.2	13772,2	13617,8
Сума оплати в розрахунку на 1 лікаря, тис.грн	691,4	1025,1	961,9	983,7	972,7
Середньомісячна заробітна плата, грн: - керівника - лікаря - середнього медичного працівника - молодшого медичного працівника - Інших працівників	x	11544 30455,9 11432,9 9691,7 5085,5 14504	12340 33905,5 12290,2 10561,1 5463,0 15697,8	15040 38770 25300 11300 6300 16000	15880 42808 25690 11924 7702 16500

Структура витрат (придбання та оприбуткування), у %:	x	100	100	100	100
- витрати на оплату праці		63,7	69,4	59,1	72,4
- придбання ТМЦ		18,1	17,5	10,0	10,1
- капітальні інвестиції		7,4	2,2	17,0	6,5
- інші витрати (ремонти, комунальні, оплата робіт і послуг)		10,8	10,9	13,9	11,0

Укомплектованість усіх штатних посад лікарів у 2024 році становила 75%, що є недостатнім для якісного надання медичних послуг населенню, особливо у сільській місцевості. Проблемним питанням у кадровому забезпеченні є „старіння“ фахівців. Серед працюючих сімейних лікарів 64 відсотки пенсійного віку.

У 2019 році введено в експлуатацію будівлю Лехнівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини, у якій передбачено кабінет прийому пацієнтів, маніпуляційна, кабінет для щеплень, денний стаціонар, а також житло для сімейного лікаря.

У 2023 році проведено поточні ремонти приміщень Яблунівського та Ярешківського фельдшерсько-акушерських пунктів. Коштом громади капітально відремонтовано приміщення дитячої консультації Березанської амбулаторії загальної практики сімейної медицини (3610 тис.грн).

Приміщення ЦПМСД та інших ФАПів потребують капітального або поточних ремонтів та поліпшення їх облаштування.

Для створення відповідних умов роботи медичних працівників первинної медицини з місцевого бюджету виділяються кошти за Програмою фінансової підтримки комунальних підприємств Березанської міської ради.

З метою розширення переліку послуг та покращення їх якості працівники Центру первинної медико-санітарної допомоги Березанської міської ради беруть участь у грантових програмах. Зокрема, за програмою Агентства з міжнародного розвитку США (USAID) „Підтримка реформи охорони здоров’я“ за напрямком „Розширення послуг, покращення якості та пацієнтоорієнтованості у закладах первинної медичної допомоги“ передбачається залучити 50 тисяч доларів США.

Медичні послуги вторинного рівня надає КНП „Березанська міська лікарня Березанської міської ради“. До складу лікарні входить шість відділень. Місткість стаціонарних відділень лікарні складає 74 ліжка.

Таблиця 1.10. Місткість стаціонарних відділень КНП „Березанська міська лікарня Березанської міської ради“ станом на 01.01.2025 року

Назва	Рік побудови	Проектна потужність/ліжок	Середня наповнюваність
Хірургічне відділення	1961	16	78,6%
Травматологічне відділення	1961	4	83,1%
Гінекологічне відділення	1961	5	83,4%
Терапевтичне відділення	1981	30	128,6%
Неврологічне відділення	1981	7	116,3%
Інсультне відділення	1971	12	85,8%
ВСЬОГО		**74**	**105,4%**

Амбулаторно-поліклінічна допомога населенню на вторинному рівні надається поліклінічним відділенням на 175 відвідувань у зміну за 15 спеціальностями. Стоматологічне відділення працює на госпрозрахунковій основі.

Для впровадження сучасних технологій діагностики та медичного обслуговування, забезпечення доступності медичних послуг у громаді та розширення груп послуг, які держава гарантує пацієнту безоплатно, з місцевого бюджету громади виділялись значні інвестиції на утримання та розвиток підприємства.

Малюнок 1.16. Фінансування з місцевого бюджету на утримання та розвиток КНП „Березанська міська лікарня Березанської міської ради“, млн грн

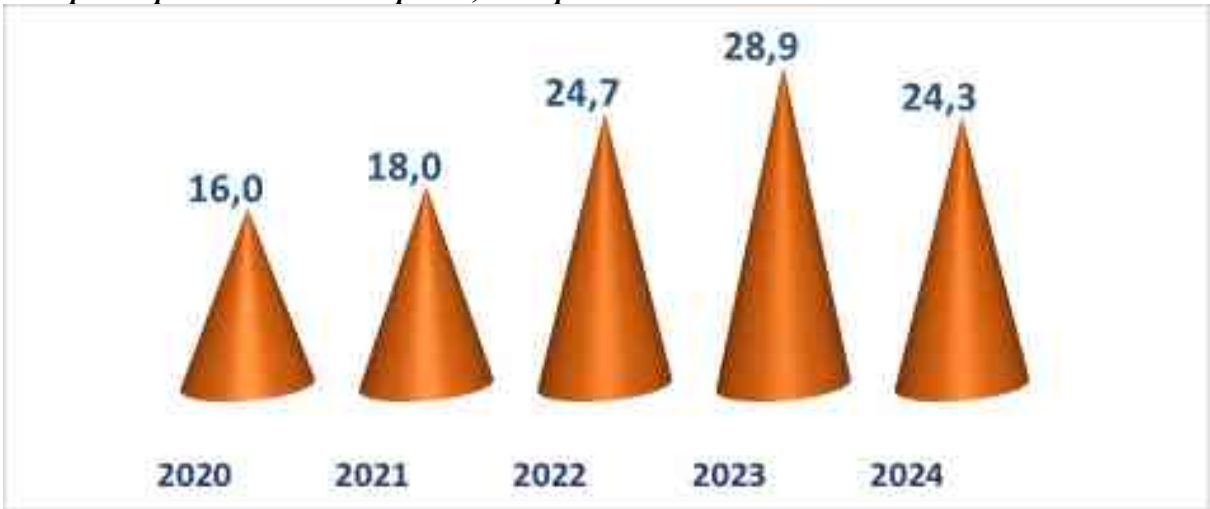

Кількість груп послуг, які надає лікарня і які держава гарантує безоплатно зросла до 19-ти проти 9-ти за останні п’ять років.

За останні роки оновлено медичне обладнання та апаратуру для діагностичних досліджень (лабораторних, рентгенологічних, ультразвукових, електрокардіографічних, мамографічних, ендоскопічних, ехокардіографічних), відділення анастезіології та інтенсивної терапії, інсультного (неврологічного) та генекологічного відділень. Капітально відремонтовані та облаштовані приймальне відділення невідкладної медичної допомоги, відділення гемодіалізу на 6 ліжок, відділення анестезіології та інтенсивної терапії на 6 ліжок, хірургічне відділення з встановленням протипожежної системи. Впроваджено енергоощадні заходи з утеплення будівель та заміни вікон і дверей, облаштовано безбар’єрне середовище для маломобільних груп населення, впорядковано територію.

З метою забезпечення безперебійного електропостачання закладу в умовах воєнного стану придбано два дизельні генератори та систему безперебійного живлення потужністю 170/136 кВ, яка в разі аварійного відімкнення електроенергії забезпечить безперебійну роботу всіх стаціонарних відділень. В рамках підготовки та проходження опалювального сезону в сучасних реаліях завдяки співпраці з компанією Кока-Кола та Українським Червоним Хрестом лікарні передано мобільну когенераційну котельню потужністю 500 кВт. Значною підтримкою для лікарні стала гуманітарна допомога від міста-побратима Пуллаха: сонячні батареї, інвертор з акумулятором, генератор резервного живлення.

Таблиця 1.11. Показники діяльності КНП „Березанська міська лікарня Березанської міської ради“

Показник	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість груп послуг, що надаються в лікарні	9	13	14	17	19
Оплата НСЗУ надавачам за програмою медичних гарантій, тис.грн	21893,5	41751,5	56985,4	50 232,8	55 032,0
Середньомісячна заробітна плата, грн, в т.ч.		10565,4	13718,9	13 573,71	16 127,22
керівника підприємства		35619,3	36954,9	29 201,62	41 989,34
керівника структурного підрозділу		15100,0	18744,9	20 517,77	22 410,78
лікаря	x	16797,7	26511,5	19 459,19	29 814,60
середнього медичного працівника		8901,1	13612,0	13 495,26	15 581,79
молодшого медичного працівника		7973,1	7930,8	8 380,58	9 542,32
інших працівників		10785,9	8935,5	8 203,16	11 315,06
Структура витрат, у %:					
Витрати на оплату праці	50,6	54,0	49,5	57,8	57,9
Придбання ТМЦ	14,7	17,9	19,7	27,7	21,6
Капітальні інвестиції	27,4	13,5	20,1	8,7	9,7
Інші витрати (ремонти, комунальні, оплата робіт і послуг)	7,3	14,6	10,7	5,8	10,8

Фактична укомплектованість штатних посад лікарів підприємства у 2024 році складає 80,5 %, середнього медичного персоналу – 89,0 %.

Перспективними напрямками розвитку лікарні є впровадження медичної реабілітації, паліативної мобільної допомоги дорослим та дітям, розширення лабораторних досліджень для населення закладом охорони здоров’я, що здійснює комплексну вторинну медичну допомогу шляхом впровадження інноваційних технологій.

Послуги приватної медицини надають медичний центр „Я ваш лікар“, ФОП Міцкевич І.В., лабораторний центр „Сінево“, медична лабораторія ТОВ „ТВЛ плюс“, Діагностичний центр „Сучасна медицина“, Діагностичний Центр „СДС“, Офтальмологічний медичний центр „МІЙ ЗІР“, ТОВ „А-КЛІНІК БЕРЕЗАНЬ“, 6 приватних стоматологів.

1.5.4.3. Мережа закладів культури

Розвиток культурного та духовного середовища Березанської громади, збереження та популяризацію культурної спадщини забезпечують 17 закладів культури, що включають 4 будинки культури, 6 клубів, Публічну бібліотеку з чотирма філіями, школу мистецтв, краєзнавчий музей.

Таблиця 1.12. Місткість споруд культурно-спортивного призначення

Споруда	Скільки відвідувачів вміщує	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
Березанський міський будинок культури	340	Святкові виступи благодійні концерти, тематичні культурно-масові заходи, звітні концерти школи мистецтв, новорічні вистави.
Березанський краєзнавчий музей	80	День відкритих дверей, Майстер класи, Шевченківські дні та тематичні екскурсії, День працівників культури та майстрів народного мистецтва
Березанська школа мистецтв	86	Виставки дитячих робіт художньо-естетичного напрямку, уроки-лекції, академічні, класні та тематичні концерти.
Публічна бібліотека Березанської громади	30	Презентації книг, День матері, День вишиванки, Поетичні посиденьки, Жіночий клуб „Панянка“
Бібліотека - філія для дітей Публічної бібліотеки Березанської громади	30	Вистави лялькового театру, День захисту дітей, День Миколая, Зустрічі з письменниками
Бібліотека-філія № 1 Недрянського старостинського округу Публічної бібліотеки Березанської громади	10	День матері, День поезії, Всеукраїнський день бібліотек, День козацтва, зустрічі з письменниками, проведення майстер класів
Бібліотека-філія № 2 Садівського старостинського округу Публічної бібліотеки Березанської громади	15	День матері, День поезії, Всеукраїнський день бібліотек, День козацтва, зустрічі з письменниками, проведення майстер класів
Бібліотека-філія № 3 Яблунівського старостинського округу Публічної бібліотеки Березанської громади	10	День матері, День поезії, Всеукраїнський день бібліотек, День козацтва, зустрічі з письменниками
Будинок культури с. Григорівка	220	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі

Клуб с. Яблуневе	20	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі
Клуб с. Хмельовик	80	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі
Клуб с. Дубове	50	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі
Будинок культури с. Садове	100	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі
Клуб с. Недра	117	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі
Клуб с. Лехнівка	45	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі
Клуб с. Ярешки	45	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі
Будинок культури с. Пилипче	330	День села, святкування Нового року, День незалежності, репетиції аматорських колективі

У клубних закладах громади - головних осередках розвитку аматорського мистецтва - функціонує 14 художніх колективів та любительських об'єднань.

У виконанні просвітницьких та інформаційних функцій провідну роль відіграють бібліотеки. Продовжується робота з впровадження комп'ютерних технологій, що дозволяє отримати необхідну інформацію та полегшує доступ до інформаційних ресурсів.

У Березанській школі мистецтв у 2024/2025 н.р. навчаються 229 учнів. Працюють 9 викладачів, укомплектованість посад складає 56%. У школі функціонує 8 художніх колективів, два з них мають почесне звання „Зразковий". З метою створення безпечних умов для учасників освітнього процесу у період дії воєнного стану навчальний процес школи мистецтв тимчасово проводився у приміщенні Березанського міського будинку культури.

Березанський краєзнавчий музей створений у 1975 році. Це справжня скарбниця духовності громади, що є носієм безцінної інформації про історію та культуру рідного краю. Засновницею та незмінним директором музею до 2021 року була заслужений працівник культури України, Почесний громадянин міста Березань Галина Лаврентіївна Рих, чиє ім'я внесено до Книги рекордів Гіннеса України. Сьогодні музей має шість відділів, кімнату народної творчості,

нумізматичну колекцію та виставкову залу. Музей постійно поповнюється експонатами. Їх передають сюди самі березанці. Прізвища найбільш активних помічників, які сприяють розвитку музейної справи та чиї подарунки стали окрасою експозиції, занесені до Золотої книги вдячності музею.

Основним напрямком роботи в музеї є виховання молоді, відродження та примноження культурних надбань, історичної спадщини українського народу, пропаганду пам'яток історії, культури рідного краю.

На державному обліку нерухомих пам'яток архітектури перебуває Різдво-Іоано-Предтеченська церква, розташована у селі Лехнівка Броварського району Київської області. Рік побудови – 1877. Охоронний номер пам'ятки 4-кв, рішення Київського облвиконкому від 24.04.1990 № 67.

Культурна інфраструктура громади потребує модернізації, поліпшення матеріально-технічної бази, оптимізації культурних просторів.

1.5.4.4. Соціальні послуги

Надавачем соціальних послуг у громаді зареєстровано Березанський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Територіальний центр – це спеціальна комунальна установа, головною метою якої є надання послуг одиноким пенсіонерам, інвалідам та малозабезпеченим мешканцям, особам/сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, спрямованих на підтримку їхньої життєдіяльності та соціальної активності. Територіальний центр проводить свою діяльність на принципах адресності та індивідуального підходу, доступності та відкритості, добровільного вибору чи відмови від надання соціальних послуг, гуманності, законності, соціальної справедливості, забезпечення конфіденційності, дотримання стандартів якості, відповідальності за дотримання етичних і правових норм.

У складі територіального центру працює 5 відділень: відділення соціальної допомоги вдома; група денного перебування для дітей з інвалідністю; відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання; відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги, відділення з соціальної роботи.

Таблиця 1.13. Перелік послуг Березанського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг)

Назва соціальної послуги	Короткий опис соціальної послуги	Категорія отримувачів соціальної послуги	Кількість осіб, що отримали послуги
Догляд вдома	допомога в самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, годування), пересуванні в побутових умовах, веденні домашнього господарства (закупівля і доставка продуктів харчування, ліків та інших товарів, приготування їжі, косметичне прибирання житла, оплата комунальних платежів, прання білизни, дрібний ремонт одягу), в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами (виклик лікаря, працівників комунальних служб, транспортних служб тощо); навчання навичкам самообслуговування; допомога в забезпеченні технічними засобами реабілітації, навчання навичкам користування ними; психологічна підтримка; інформування та представництво інтересів	одинокі особи похилого віку;. особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку) крім осіб з інвалідністю унаслідок нещасного випадку на виробництві, або професійного захворювання; внутрішньо переміщені особи.	2022 р – 204 особи 2023 р – 233 особи 2024 р – 244 особи
Адресна натуральна та грошова допомога	надання продуктів харчування, предметів і засобів особистої гігієни, санітарно-гігієнічних засобів та засобів догляду, одягу, взуття та інших предметів першої необхідності; організація харчування; пошиття одягу, ремонт одягу та/або взуття; перукарські послуги; прання білизни та одягу	одинокі особи похилого віку; особи з інвалідністю, діти з інвалідністю; хворі (з числа працездатних осіб на період до встановлення їм інвалідності), які мають на утриманні неповнолітніх дітей, дітей з інвалідністю, осіб похилого віку, осіб	2022р – 327 осіб 2023р – 517 осіб 2024р - 535 осіб

		з інвалідністю. громадяни, які перебувають у складній життєвій ситуацій; особи без постійного місця проживання; внутрішньо переміщені особи.	
Стаціонарний догляд	створення умов для проживання; забезпечення харчуванням, твердим, м'яким інвентарем; допомога у самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, прийом ліків, годування); спостереження за станом здоров'я, організація надання реабілітаційних та медичних послуг; допомога у забезпеченні технічними засобами реабілітації, навчання навичкам користування ними; навчання навичкам самообслуговування; організація розпорядку дня, у тому числі денної зайнятості, дозвілля	особи з інвалідністю I групи; одинокі особи похилого віку; особи з інвалідністю II-III групи; хворі, які за станом здоров'я не здатні до самообслуговуван ня.	2022р – 12 осіб 2023р – 10 осіб 2024р – 14 осіб
Денний догляд дітей з інвалідністю	соціальна реабілітація; соціально-трудова адаптація та організація дозвілля; участь отримувачів та членів їх сімей їхніх родичів у вирішенні конкретних соціальних проблем; догляд; навчання батьків осіб що їх заміняють	діти з інвалідністю	2022р - 17 осіб 2023р – 2024 р з міркувань безпеки не функціонує до завершення дії воєнного стану
Соціальний супровід з особами/сім'ями, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних	консультування, регулярні зустрічі чи відвідування отримувача соціальної послуги з метою моніторингу виконання завдань, спрямованих на розв'язання складної життєвої ситуації отримувача соціальної послуги; допомога в усвідомленні значення дій та/або розвиток вміння керувати ними; навчання та розвиток соціальних навичок, навичок виховання та догляду за	особи/ сім'ї, які належать до вразливих груп населення та /або перебувають у складних життєвих обставинах; учасники АТО, ООС та члени їх сімей; сім'ї загиблих учасників	2022р - 36 сімей 2023р – 50 сімей 2024р – 25 сімей

життєвих обставинах	дітьми, управління домогосподарством; консультування, психологічна підтримка, допомога у створенні та підтримці позитивного соціально-психологічного клімату в сім'ї; адаптація дитини в нових умовах; створення належних умов для забезпечення індивідуальних потреб дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, у розвитку та вихованні; захист майнових, житлових та інших прав дитини; сприяння навчанню та розвитку дитини; допомога у зміцненні / відновленні родинних та суспільно корисних зв'язків; допомога у створенні та забезпеченні умов для пріоритетного права дитини на усиновлення; підготовка дитини до виходу із сім'ї, у тому числі і до самостійного життя	антитерористичних операцій; постраждалі учасники масових акцій громадського протесту. ВПО; біженці; жертви торгівлі людьми.	
Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування	допомога у створенні та підтримці позитивного соціально-психологічного клімату в сім'ї; адаптація дитини в нових умовах; створення належних умов для забезпечення індивідуальних потреб дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, у розвитку та вихованні; захист майнових, житлових та інших прав дитини; сприяння навчанню та розвитку дитини; допомога у зміцненні / відновленні родинних та суспільно корисних зв'язків; допомога у створенні та забезпеченні умов для пріоритетного права дитини на усиновлення; підготовка дитини до виходу із сім'ї, у тому числі і до самостійного життя	сім'ї, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування	2022р - 10 сімей 2023р – 3 сім'ї 2024р – 3 сім'ї

Консульту-вання	допомога в аналізі життєвої ситуації, визначенні основних проблем, шляхів їх вирішення, складання плану виходу зі складної життєвої ситуації; психологічне консультування; надання інформації про соціально безпечну поведінку	особи / сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах	2022р – 98 посл. 2023р– 295посл. 2024р – 28посл.
Соціальна профілактика	організація навчання та просвіти (лекції, бесіди, вистави, акції, створення та розповсюдження рекламно-інформаційних та просвітницьких матеріалів тощо); організація простору безпеки та розвитку; консультування; представництво інтересів; посередництво; інформування з питань соціальних послуг, стосовно здорового способу життя, профілактики суспільно небезпечних хвороб, протиправної поведінки, інституалізації дітей та дорослих з інвалідністю, дітей з групи ризику та громадян похилого віку, дискримінації, а також з питань толерантного ставлення до вразливих груп населення	вразливі групи населення; особи / сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах	2022 р – 65 посл. 2023р– 137посл. 2024р - 0
Соціальна інтеграція та реінтеграція	допомога в оформленні документів; допомога в отриманні реєстрації місця проживання/перебування; сприяння в отриманні житла, працевлаштуванні тощо; корекція психологічного стану та поведінки в повсякденному житті; надання психологічної підтримки	внутрішньо переміщені особи; особи, постраждалі від торгівлі людьми; безхатченки; біженці; шукачі притулку; національні меншини; діти та особи, які перебувають/ перебували в спеціалізованих або інтернатних закладах	2022р –0 2023р – 0 2024р – 0

Соціальна адаптація	навчання, формування та розвиток соціальних навичок, умінь, соціальної компетенції; представництво інтересів; корекція психологічного стану та поведінки в повсякденному житті; надання психологічної підтримки; посередництво та консультування; допомога в оформленні документів; сприяння працевлаштуванню; допомога у зміцненні/відновленні родинних та суспільно корисних зв'язків; організація клубів за інтересами, клубів активного довголіття, університетів третього віку; допомога в організації денної зайнятості та дозвілля; сприяння організації та діяльності груп самодопомоги	особи похилого віку; діти та дорослі з інвалідністю, в тому числі з психічними та поведінковими; порушеннями, м оторними та комплексними порушеннями; особи, які перебувають/пере бували в спеціалізованих або інтернатних закладах; учасники бойових дій; особи, які відбули покарання у вигляді обмеження або позбавлення волі на певний строк	2022р – 77посл. 2023р – 97посл. 2024р – 0
Кризове та екстрене втручання	перша психологічна допомога; консультування; інформування; представництво інтересів; допомога в організації отримання безоплатної правової, невідкладної медичної допомоги, притулку тощо	особи, постраждалі від домашнього насильства; особи, постраждалі від торгівлі людьми; особи, яким завдана шкода пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією	2022р – 0 2023р – 0 2024р – 0
Представни-цтво інтересів	ведення переговорів від імені отримувача соціальних послуг за його дорученням (за бажанням -	особи / сім'ї, які перебувають у	2022р – 46 посл.

	нотаріально оформленим); допомога в оформленні або відновленні документів; сприяння в реєстрації місця проживання або перебування; допомога у розшуку рідних та близьких, відновленні родинних та соціальних зв'язків; сприяння у забезпеченні доступу до ресурсів і послуг за місцем проживання / перебування, встановленні зв'язків з іншими фахівцями, службами, організаціями, підприємствами, органами, закладами, установами тощо; допомога в забезпеченні технічними засобами реабілітації	складних життєвих обставинах	2023р –52 посл. 2024р – 2посл
Соціальне таксі	перевезення осіб з числа маломобільних груп населення з використанням спеціального транспортного засобу (мікроавтобуса), одноразова транспортна послуга для осіб, які з об'єктивних (обґрунтованих) причин не можуть скористатись громадським транспортом, щоб дістатись до закладу, який надає соціальні, адміністративні послуги, медичну допомогу, здійснює реабілітацію	діти з інвалідністю; громадяни, що частково втратили здатність до самообслуговування.	2022р – 0 2023р – 0 2024р – 0

Тенденція до зростання кількості осіб, які не здатні до самообслуговування у зв’язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю, спонукають до створення умов для забезпечення їх соціальними послугами за місцем проживання.

1.5.4.5. Адміністративні послуги

Організація надання адміністративних послуг у Центрі надання адміністративних послуг Березанської міської ради здійснюється за принципом „єдиного вікна“ на засадах прозорості й оперативності.

Організація надання адміністративних послуг у Центрі надання адміністративних послуг (ЦНАП) Березанської міської ради здійснюється за принципом „єдиного вікна“ на засадах прозорості й оперативності. Кількість видів адміністративних послуг, які надає ЦНАП, зросла зі 186-и у 2020 році до 294-х у 2024 році, з них 6 електронних. Усі адміністративні послуги виконавчих органів міської ради (87 види) надаються через ЦНАП. Послуги соціального характеру (93 види послуг) мешканцям громади та ВПО надаються у ЦНАП одночасно з комплексним обслуговуванням. Крім того, у ЦНАП надаються 41 вид послуг обласних органів виконавчої влади, а також інші 73 види послуг, визначених розпорядженням КМУ України від 16.05.2014 №523, шість з яких в електронній формі.

З метою наближення послуг до їх отримувачів функціонує 6 віддалених робочих місць у старостинських округах. Сільські мешканці за місцем проживання отримують послуги соціального характеру, послуги з реєстрації місця проживання, консультації та інформації щодо інших послуг.

Удосконалення системи надання адміністративних послуг передбачає посилення ролі ЦНАП у системі надання електронних послуг, підключення ЦНАП до системи онлайн моніторингу та оцінки якості послуг на порталі Дія, підвищення рівня ресурсного забезпечення ЦНАП шляхом залучення коштів з різних джерел, в тому числі співпраці з міжнародними програмами й проектами, громадськими об’єднаннями. У зв’язку з постійним збільшення кількості надання адміністративних послуг у ЦНАП відповідно зростає кількість відвідувачів і навантаження на адміністраторів. З метою створення стандартних умов для обслуговування суб’єктів звернень приміщення ЦНАП потребує розширення.

Відтак, розроблена проектно-кошторисна документація „Реконструкція адміністративної будівлі під Центр надання адміністративних послуг по вул. Шевченків шлях, 114-а в м. Березань Броварського району Київської області“. Передбачається створення сервісного центру із забезпеченням надання всіх адміністративних послуг відповідно до нормативних вимог. Даний проект не впроваджується через воєнну агресію рф.

1.5.5. Інфраструктура туризму, торгівлі та послуг

Березанська громада має об’єкти, які можуть бути цікавими для туристів:

Березанський краєзнавчий музей

створений 1975 року. Це справжня скарбниця духовності, що вміщує понад 6000 експонатів. Засновницею та незмінним директором до 2021року була заслужений працівник культури України, почесний громадянин міста Березань Галина Лаврентіївна Рих, чиє ім’я внесено до Книги рекордів Гіннеса України

Сьогодні музей має шість відділів, кімнату народної творчості, нумізматичну колекцію та виставкову залу. Музей постійно поповнюється експонатами. Їх передають сюди самі березанці. Прізвища найбільш активних помічників, які сприяють розвитку музейної справи та чиї подарунки стали окрасою експозиції, занесені до Золотої книги вдячності музею.

Курган “Розрита могила”

- Т. Г. Шевченко, перебуваючи у Березані, мав можливість спостерігати, як російські солдати проводили земляні роботи на кургані, а згодом Великий Кобзар написав зухвалого вірша, спрямованого проти царизму та росії, який назвав «Розрита могила»
- На честь твору курган названо “Розрита могила” та встановлено пам'ятний знак

Туристичний маршрут “Корінь нації”

- Туристичний маршрут всеукраїнського проекту “Корінь нації - мандрівка Україною крізь віки”
- Включає Березанський краєзнавчий музей та курган “Розрита могила”
- Учасники маршруту діляться своїми враженнями, декламують вірші Т.Г. Шевченка та смакують козацьким кулішем

Храм на честь Іоанна Предтечі

Храм на честь Предтечі Господнього Іоанна у Лехнівці відноситься до класу типових культових православних споруд. Перебуває на державному обліку нерухомих пам’яток архітектури.

Чотири невеликих куполи, прикрашені дерев’яним різьбленням, тяжіють до головної. Подібні хрестоподібні п’ятиглаві церкви мало розповсюджені, оскільки архітектурно складні. Збудована на кошти селян у 1877році.

Храм зберігся в гарному стані, хоча деякий час до початку Другої Світової війни споруда слугувала складом колгоспу. У 1942 році богослужіння у церкві відновилися і вже не припиняються.

“Завод Канського”

На околицях міста Березань зберігласъ будівля найстарішого пивзаводу Київщини. Чех Йосип Канський разом з сестрою та старенькими батьками приїхав до Березані десь на початку 90-х років позаминулого століття. Придбав у вдови поміщика Бакланова невеликий маєток, невдовзі заходився будувати завод. Виробниче приміщення „виросло“ в рекордно короткий термін. За спогадами, у Канського працювало до півсотні Березанці. Вода для виготовлення пива подавалася з артезіанської свердловини. Десь у 1928 році постало питання про націоналізацію заводу. Канські опинились в Чехії. Через кілька років після виїзду господарів він втратив своє призначення і перетворився на склад, де зберігалось колгоспне збіжжя. Під час війни (у 1943 році) там був шпиталь для поранених радянських солдатів, у 1946-1948 табір для німецьких військовополонених, потім – знову сховище для зерна.

Для розміщення гостей у громаді є 4 готелі із загальною кількістю ліжок 62.

Таблиця 1.14. Можливості для розміщення гостей у готелях Березанської громади

Найменування закладу	Місцезнаходження закладу	Кількість ліжок
Готель „Радуга“	07541,Київська обл., м. Березань, вул. Героїв Небесної Сотні, 50	30
Готель „Натан“	07541, Київська обл., м. Березань, вул. Героїв Небесної Сотні, 7 А	12
Готель	07541,Київська обл.,м. Березань	10

„Будулай“	вул. Київський шлях, 11 А	
Міні- готель „Life House“	07541,Київська обл.,м. Березань, вул. Героїв Небесної Сотні, 8	10

До послуг гостей мережа закладів торгівлі продовольчих та непродовольчих товарів, об’єктів надання побутових послуг населенню, закладів ресторанного господарства, АЗС, аптек та іншої інфраструктури, яка може зацікавити туриста.

Таблиця 1.15. Мережа закладів торгівлі, ресторанного господарства, об’єктів надання побутових послуг Березанської громади

№ пп	Профіль підприємства	Кількість	
		всього	в т.ч. в сільській місцевості
1	2	3	4
1.	Продовольчі магазини	22	2
2.	Непродовольчі магазини	77	3
3.	Магазини з продажу товарів змішаного асортименту	62	23
4.	Дрібно роздрібна торговельна мережа	5	1
5.	Заклади ресторанного господарства, в тому числі	31	6
	кафе	12	5
	банкетний зал	9	1
	кав’ярні	6	0
	заклади швидкого харчування	4	0
6.	Заклади надання побутових послуг, в тому числі	79	1
	перукарні	15	0
	ремонт взуття	4	0
	ремонт одягу	8	0
	СТО	10	0
7.	АЗС	8	0
8.	Аптеки	11	0
9.	Ринок змішаного типу	1	0

Малюнок 1.17. Карта туристичних об'єктів та інфраструктури

Туристичний потенціал Березанської громади не використовується ефективно через застарілу мережу туристичних маршрутів та відсутність мобільних туристичних додатків з детальною інформацією про туристичні об'єкти.

1.6. Містобудівна документація

З моменту створення Березанської міської територіальної громади в рамках виконання програми розроблення (оновлення) містобудівної документації населених пунктів Березанської міської ради Київської області виконано розроблення генерального плану одного населеного пункту та оновлено генеральні плани та плани зонування територій (в складі генеральних планів) п'яти населених пунктів. Основним видом містобудівної документації забезпечено 90% населених пунктів громади, крім села Ярешки, генеральний план якого проходить погодження.

Таблиця 1.16. Перелік наявної містобудівної документації населених пунктів Березанської міської територіальної громади

№	Найменування містобудівної документації	Рік розроблення	Рік затвердження
1.	Генеральний план та план зонування території (в складі генерального плану) міста Березань Броварського району Київської області	2021	2021
2.	Генеральний план та план зонування території (в складі генерального плану) села Садове Броварського району Київської області	2021	2021
3.	Генеральний план та план зонування території (в складі генерального плану) села Недра Броварського району Київської області	2021	2022
4.	Генеральний план та план зонування території (в складі генерального плану) села Пилипче Броварського району Київської області	2021	2022
5.	Генеральний план та план зонування території (в складі генерального плану) села Лехнівка Броварського району Київської області	2021	2022
6.	Генеральний план та план зонування території (в складі генерального плану) села Ярешки Броварського району Київської області	2021	-
7.	Генеральний план села Яблуневе Баришівського району Київської області	2014	2016
8.	Генеральний план села Дубове Баришівського району Київської області	2019	2020
9.	Генеральний план села Хмельовик Баришівського району Київської області	2019	2020
10.	Генеральний план села Григорівка Баришівського району Київської області	2014	2016

Генеральні плани населених пунктів виготовлені в цифровій формі як просторово орієнтована інформація в державній системі координат УСК-2000 на паперових та електронних носіях, розміщені на офіційному сайті містобудівного кадастру Київської області. Крім того, розроблено і затверджено 18 детальних планів територій у Березані, Садовому, Лехнівці, Яблуневому.

Згідно з вимогами Земельного кодексу України відповідно до генеральних планів населених пунктів проводяться роботи зі встановлення (зміни) меж населених пунктів, що сприятиме ефективному розпорядженню земельними ресурсами та послугує основою для подальшого оновлення нормативної грошової оцінки населених пунктів.

1.7. Інформація щодо відповідності регіональній стратегії розвитку

Базовим документом просторового планування регіону є Схема планування території Київської області, розроблена у 2020 році Державним підприємством „Український науково-дослідний і проектний інститут цивільного будівництва“ („УКРНДПІЦИВІЛЬБУД“) і затверджена рішенням Київської обласної ради восьмого скликання від 09.09 2021 № 114-05-VIII.

Враховуючи визначальний вплив столиці України на функціональне призначення території Київської області, на обслуговування видів та масштабів її використання, виділено три пояси, що відрізняються відповідними режимами функціонального використання території.

Перші два пояси розташовані в межах приміської зони Києва:

ближній, що просторово співпадає з територією зеленої зони м. Києва;

серединний, що включає інші території приміської зони м. Києва.

Третій пояс – *периферійний*, що включає решта території області.

Територія Березанської громади належить до серединного поясу функціонального використання території, яка характеризується середнім рівнем урбанізації, із середніми показниками щільності населення, промислової, міської житлової та громадської забудови, виробництва валового регіонального продукту, рівня природно-техногенної безпеки та забруднення навколишнього середовища, недосконалістю інфраструктурного облаштування території.

З урахуванням рішень Генеральної схеми планування території України серединний пояс розглядається на Схемі планування території Київської області не тільки як територія, де можуть бути задоволені (без порушення інтересів місцевих жителів) потреби столиці в розміщенні певних господарських об’єктів, але й як простір, де мають реалізовуватись унікальні стимулюючі переваги близькості до Києва. Тут передбачається регламентація містобудівного розвитку із стимулюванням розбудови сучасної економічної бази та екологічним оздоровлення території. Переважними видами діяльності інтегрованого з Києвом багатофункціонального комплексу мають бути продукування та розповсюдження інновацій, освіта і культура, комерційно-ділова сфера, різносторонній туризм, високотехнологічні, малоресурсоємні, екофільні виробництва.

Саме таке спрямування щодо використання території громади має бути враховано Березанською міською радою при ухваленні рішень щодо використання земельного фонду громади, профілю залучення інвесторів, формування місцевих цільових програм економічного спрямування, а також при

розробленні Комплексного просторового плану Березанської міської територіальної громади.

З моменту створення Березанської громади основним інструментом планування у громаді став План соціально-економічного розвитку на 2019-2021 роки, який мав на меті забезпечення збалансованого розвитку громади, зміцнення її економічного потенціалу та підвищення рівня конкурентоспроможності, ефективного впровадження започаткованих на державному рівні реформ, модернізацію соціальної, житлово-комунальної, дорожньо-транспортної інфраструктури. Він передбачав цілі та пріоритети розвитку громади на середньострокову перспективу та комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, перелік проектів та цільових програм, спрямованих на забезпечення необхідних умов для планомірного і послідовного поліпшення рівня життя мешканців громади за рахунок збалансованого використання внутрішнього і зовнішнього потенціалу та збереження духовних і культурних традицій.

З початком повномасштабних бойових дій процес планування розвитку Березанської громади здійснюється на основі щорічних Програм соціально-економічного та культурного розвитку, основним інструментом реалізації яких є виконання заходів місцевих комплексних та цільових програм, розробка, затвердження та внесення змін до яких проводиться виключно з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України та чинних законодавчих і нормативно-правових актів.

Програмні документи, які реалізувалися у 2022-2024 роках, спрямовані на вирішення соціальних питань, підтримку житлово-комунального господарства та зміцнення безпеки. Останні актуалізувались в умовах запровадження воєнного стану в країні. В основному програми затверджувались на середньострокову перспективу, що позитивно характеризує процес планування в громаді. У 2024 році діючими є 40 місцевих програм, Важливо наголосити і на рівні виконання місцевих програм. Попри складну і непрогнозовану фінансову ситуацію в країні, а також враховуючи обмеження щодо напрямків використання бюджетних коштів в умовах воєнного стану, рівень виконання місцевих програм в Березанській громаді склав 92,2%.

Водночас громада має потребу у розробці і реалізації місцевих програм, спрямованих на стимулювання місцевого економічного розвитку та підтримку підприємницьких ініціатив її мешканців.

Наступним кроком щодо удосконалення планування розвитку громади має стати поступове запровадження підходів результаторієнтованого управління, на

основі визначення цілей та очікуваних результатів у відповідності до SMART-критеріїв та запровадження механізмів поточного моніторингу та оцінки досягнутого прогресу.

Малюнок 1.18. Березанська громада на схемі планування Київської області.

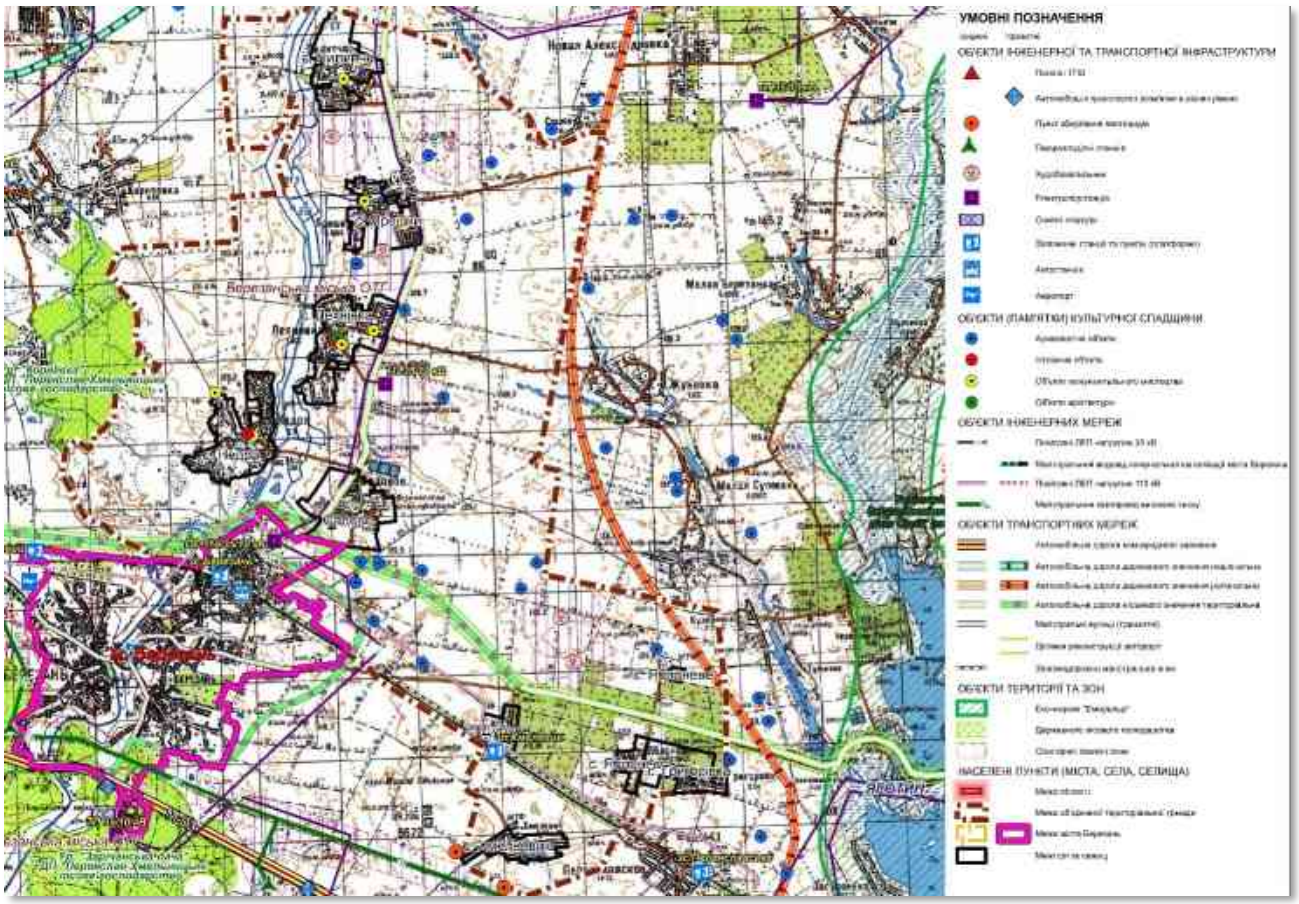

1.8. Економічний розвиток

1.8.1. Промисловість

Основу промислового комплексу Березанської громади складають підприємства переробної промисловості, які розвивають високотехнологічні виробництва, що сприяє випуску конкурентної продукції торговельних марок „bella“. „VLADI“, „AEROC“, „MC“.

- ТОВ „Белла Центр„ - виробництво предметів гігієни, паперових виробів, побутової хімії, підприємство зі 100% іноземних інвестицій; чисельність працюючих – 230 осіб: експортує більшу половину власної продукції у країни ЄС, Індію, Китай;

- ТОВ „Березанська суконна фабрика“ - виробництво вовняних та напіввовняних ковдр, матраців, домашнього текстилю; чисельність працюючих – 81 особа; експортує 10% від реалізованої продукції

- Філія „Аерок Березань“ ТОВ „Аерок“ - виробництво автоклавного бетону (з початку повномасштабного вторгнення рф діяльність зупинена) чисельність працюючих у 2021 році – 154 особи;

- ТОВ „МЦ Баухемі“ - виробництво сухих будівельних сумішей; підприємство зі 100% іноземних інвестицій; чисельність працюючих – 103 особи;
- ТОВ „Березанський м’ясокомбінат“ - виробництво м’ясних виробів, чисельність працюючих – 27 осіб.

Світова економічна криза, спричинена пандемією COVID-19, та повномасштабне військове вторгнення рф в Україну мали негативний вплив на розвиток промисловості громади за останні п’ять років.

З початку воєнних дій на Київщині промислові підприємства громади через порушення логістики, обмеження електропостачання внаслідок ракетних ударів рф змушені були повністю або частково призупиняти виробництво продукції.

Діяльність філії „Аерок Березань“ ТОВ „АЕРОК“ зупинена повністю через належність власників до країни-агресора. Корпоративні права, рухоме і нерухоме майно підприємства передані в управління Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) на підставі ухвали суду.

Малюнок 1.19. Динаміка реалізації промислової продукції підприємствами Березанської громади.

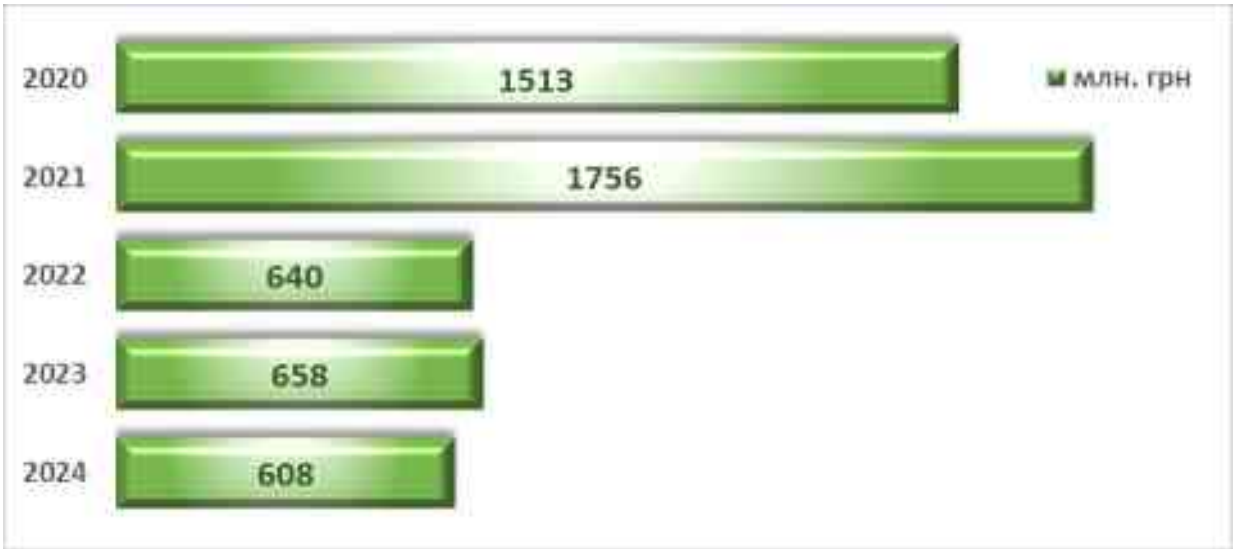

У структурі промисловості Березанської громади найбільшою за обсягами реалізованої промислової продукції у довоєнному 2021 році була питома вага виробів з бетону для будівництва (56%), виробництво паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення (21%), виробництво сухих будівельних сумішей (19%).

Малюнок. 1.20. Структура реалізованої промислової продукції у 2021 році

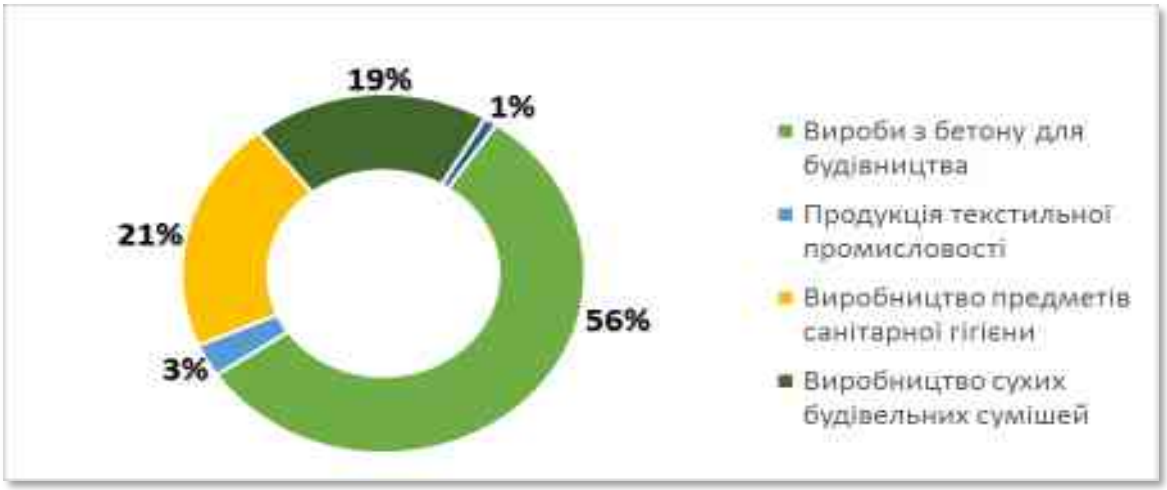

Маючи трудовий, інфраструктурний, ресурсний потенціал, промисловість залишається інвестиційно привабливим видом економічної діяльності у Березанській громаді.

1.8.2. Сільськогосподарський комплекс

Березанська громада має природно-ресурсний потенціал для ведення продуктивного товарного сільськогосподарського виробництва. Сільськогосподарські угіддя займають 18,5 тис.га, з них рілля – 14,2 тис.га. Понад 70 відсотків земель поза межами населених пунктів розпайована та передана в оренду сільськогосподарським виробникам. Упорядкований процес передачі в оренду земель запасу за результатами проведення інвентаризації.

Сільськогосподарський комплекс Березанської громади в основному зорієнтований на вирощування зернових і технічних культур, насіння олійних культур, розведення свійської птиці.

До складу комплексу входить 15 підприємств та 16 фермерських господарств. У 2024 році у сільському господарстві створено 19 нових робочих місць. Всього у сільськогосподарських товаровиробників працює 600 осіб.

У 2024 році зерновими та зернобобовими культурами було засіяно та зібрано урожай з 5,21 тис. га земель, намолочено 38,8 тис. т зерна при середній урожайності 74,4 ц/га. Озимими культурами засіяно 1,1 тис. га земель. Найбільшими господарствами в цій галузі є ТОВ „Баришівська зернова компанія“, СТОВ „Ярешківське“, СТОВ „Пилипчанське“, ТОВ „УІФК Агро“. ТОВ „Баришівська зернова компанія“ та ТОВ „Березанський переробний завод“ мають потужності для сушіння та зберігання зерна (потужність одночасного зберігання 52 тис. т).

Вирощуванням овочевої продукції для харчової безпеки громади (картопля, буряк, морква, капуста) займаються невеликі фермерські господарства та приватні підприємства: ПП „Сорт“ (м.Березань), ПП „Миколай плюс“ (м.Березань), ПП „Відродження“ (м.Березань), ФОП Новохатній (с.Недра), СФГ „Бондарчук“ (с.Недра).

У сфері птахівництва потужним виробником яєць курячих у Київській області є філія „Баришівська“ ПНВК „Інтербізнес“ (с.Садове). У галузі розведення свійської птиці здійснюють господарську діяльність також ТОВ „Амал-Агро“ (м.Березань), ТОВ „Золота курочка“ (с.Садове), ФГ „Мрія-Ц“ (с.Недра). У 2024 році поголів’я птиці налічувало майже 1,2 млн (2022р - 724 тис.), вироблено 185 млн шт. яєць (2022р - 119,3 млн).

Поголів’я великої рогатої худоби у господарствах СТОВ „Ярешківське“ та СТОВ „Пилипчанське“ становить 1003 голів, у тому числі корів – 495 голів. У 2024 році вироблено, 27,2 тис. ц молока. Новостворена Березанська філія ТОВ

„Українська молочна компанія“ здійснює розведення м’ясного скота, зокрема биків м’ясних порід, з поголів’ям 1930 голів.

До місцевого бюджету сільськогосподарськими товаровиробниками сплачено у 2024 році податків і зборів в сумі 3 млн грн, що складає майже 1,5 відсотка власних надходжень бюджету громади.

Основними викликами (перешкодами) для розвитку сільського господарства є незначний обсяг залучення інвестицій у виробництво з більш високою доданою вартістю, що пов’язано з невизначеністю введення в обіг земель сільськогосподарського призначення та наявністю несприятливого бізнес-клімату для інвесторів в аграрному секторі, недосконала ринкова інфраструктура, складна процедура розподілу та отримання коштів державної підтримки, зміна клімату та екстремальні погодні явища (посухи тощо).

1.8.3. Розвиток малого і середнього бізнесу

Невід’ємною частиною економіки громади є мале та середнє підприємництво. Станом на 01.01.2025 року у Березанській громаді зареєстровано 638 юридичних осіб – суб’єктів підприємництва. З них у 2025 році функціонувало 171 СПД, з яких 137 – мікро, 18 – малі, 16 – середні. Порівняно з їх кількістю на початок 2020 року відмічається зростання кількості мікропідприємств на 25,5%, та зменшення кількості середніх підприємств на 6,25 % (на 1 одиницю).

Малюнок 1.21. Динаміка кількості малих та середніх підприємств Березанської громади

Кількість фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих у громаді на 01.01.2025, становила 795 осіб, з яких до малого підприємництва належить один ФОП, до середнього – один ФОП, решта – до мікропідприємництва.

Малюнок 1.22. Динаміка кількості фізичних осіб-підприємців Березанської громади

Понад 90 відсотків суб'єктів підприємництва здійснюють господарську діяльність у м. Березань.

Кількість середніх та малих підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення за 2020-2024 роки змінювалася несуттєво. Позначалися суб'єктивні фактори, зокрема світова економічна криза, пов'язана з пандемією COVID-19, та повномасштабне вторгнення рф.

Малюнок 1.23. Динаміка кількості суб'єктів підприємництва на 10 тисяч населення

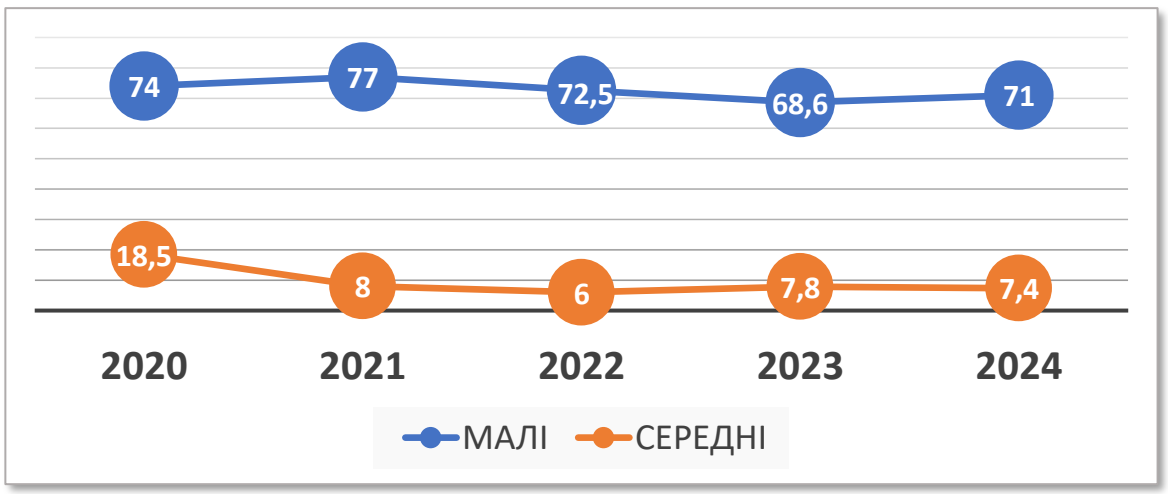

У структурі підприємств Березанської громади на 01.01.2025 частка малих підприємств, в тому числі мікропідприємств, від загальної кількості становила 90,0% (по Київській області – 95%, по Україні – 95,5%), середніх – 9% (по Київській області - 4,9%, по Україні – 4,4%).

Головними сферами та напрямами діяльності МСП є оптова і роздрібна торгівля, промисловість, сільське господарство, транспорт та складське господарство.

Малюнок 1.24. Динаміка надходжень до бюджетів усіх рівнів від малого та середнього бізнесу

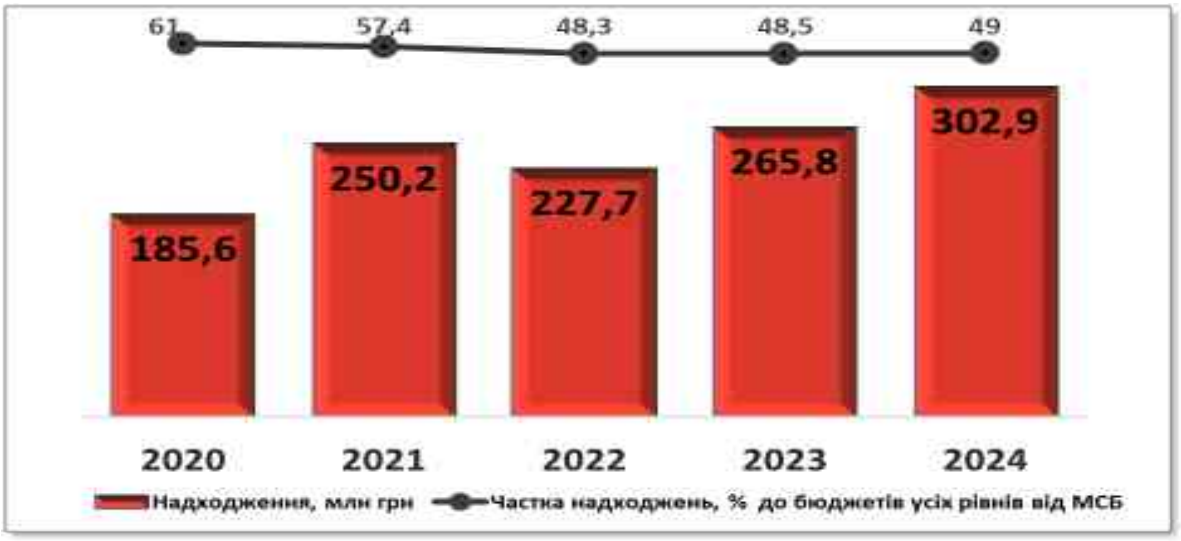

Позитивну динаміку демонстрували суб'єкти малого та середнього підприємництва щодо надходжень до бюджетів усіх рівнів до 2024 року. Водночас частка надходжень від малого та середнього бізнесу у загальному обсязі знизилась з 61% до 49%.

Інфраструктура підтримки малого підприємництва включає одну страхову компанію, одну громадську організацію та індустріальний парк „Місто скла", включений до Реєстру індустріальних парків України 30.01.2020 №44.

Аналіз стану та тенденцій розвитку підприємництва дозволив визначити ряд проблем, що стримують розвиток підприємництва:

- суперечливість і неповнота чинних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- низька активність суб'єктів підприємницької діяльності щодо співпраці з владою, впровадження основ державно-приватного партнерства та розумного розвитку місцевої інфраструктури;
- обмежений доступ до фінансових ресурсів;
- відсутність мотивації до інвестиційної та інноваційної діяльності;
- недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва, зокрема агропідприємництва.

1.8.4. Зовнішньоекономічна діяльність

У Березанській громаді зосереджений достатній експортний потенціал. За п'ять років зросла кількість експортно-орієнтованих підприємств та їх експортний потенціал, розширилась кількість країн-експортерів Європейського Союзу.

Обсяг експорту промислової продукції у 2024 році склав 256,3 млн грн, або понад чверть реалізованої промислової продукції. На зменшення обсягів експорту позначилась зміна кон'юнктури зовнішнього ринку, припинення діяльності заводу філії „Аерок Березань" ТОВ „Аерок".

Малюнок 1.25 . Динаміка експорту промислової продукції Березанської громади

Найбільші експортно-орієнтовані підприємства Березанської міської територіальної громади:

ТОВ „Белла-Центр" понад 50% власної продукції (предмети жіночої гігієни) експортує у Чехію, Словаччину, Болгарію, Латвію, Польщу, Молдову, Індію, Китай ;

ТОВ „Березанська суконна фабрика" експортує товари (вовняні ковдри, пледи) у Латвію, Болгарію, Німеччину;

філія „Аерок Березань" ТОВ „Аерок" експортувала продукцію (стінові блоки з газобетону) у Республіку Молдову (до припинення діяльності);

філія „Баришівська" ПНВК „Інтербізнес" експортує яйця курячі в Об'єднані Арабські Емірати, Оман, Гамбію, Ліберію, Грузію, С'єрра-Леоне, Сінгапур, Гонконг.

1.8.5. Інвестиційна діяльність

У Березанській громаді постійно здійснюється робота у напрямку активізації залучення інвестицій в економіку, формування позитивного іміджу та інвестиційної привабливості Березанщини.

З метою сприяння діяльності суб'єктів інвестиційної діяльності та запровадження роботи з інвесторами за підтримки Програми „U-LEAD з Європою" розроблено Інвестиційний паспорт Березанської міської територіальної громади. Інформаційне наповнення інвестиційного паспорта здійснено так, щоб потенційний інвестор максимально зміг використати його для втілення своєї проектної ідеї. Інвестиційний паспорт був презентований громадськості для обговорення та доповнений з урахуванням зауважень і пропозицій. Паспорт та інвестиційні проекти розміщені на офіційному сайті Березанської міської ради в розділі „Інвестиційна діяльність".

З метою забезпечення економічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності громади, розвитку сучасної виробничої та ринкової інфраструктури здійснюється активна підтримка розвитку інфраструктури індустріального парку „Місто скла", включеного до Реєстру індустріальних парків України 30.01.2020 за №44. Ініціатор проекту – ТОВ „Березанський завод листового скла" (42068422), управляюча компанія – ТОВ „Хрещатикбудінвест" (33744330). Функціональним призначенням індустріального парку є створення в Україні потужного виробника листового скла флоат-методом із забезпеченням логістики та суміжного виробництва виробів зі скла. Наразі отримано дозвіл на початок будівельних робіт. До реалізації проекту з будівництва заводу листового скла долучилася потужна девелоперська компанія City One Development. Орієнтовна кошторисна вартість проєкту складає 100 млн євро. В межах індустріального парку „Місто Скла" може бути створено до 500 нових робочих місць. Однак агресія рф проти України сповільнила темпи його впровадження.

З 2019 року впроваджується інвестиційний проєкт житлового будівництва за кошти населення. Будівництво житлового комплексу „Заріччя" передбачає зведення шести чотириповерхових багатоквартирних будинків. Земельна ділянка загальною площею 1,26 га по вул. Героїв Небесної Сотні, 68 у м. Березань передана інвестору в оренду на 10 років за результатами аукціону. Загальна кількість квартир – 232, житлова площа – 4440 кв.м, вартість 1 кв.м – 25000 грн. У 2022 році введена в експлуатацію перша черга проєкту.

Значна частка капітальних інвестицій припадає на бюджетні кошти. Впродовж 2024 року капітальні інвестиції з державного та місцевого бюджету на розвиток соціальної інфраструктури територіальної громади склали 42,6 млн грн, що майже вдвічі менше ніж у 2023 році.

Малюнок 1.26. Обсяги капітальних інвестицій з бюджетів усіх рівнів

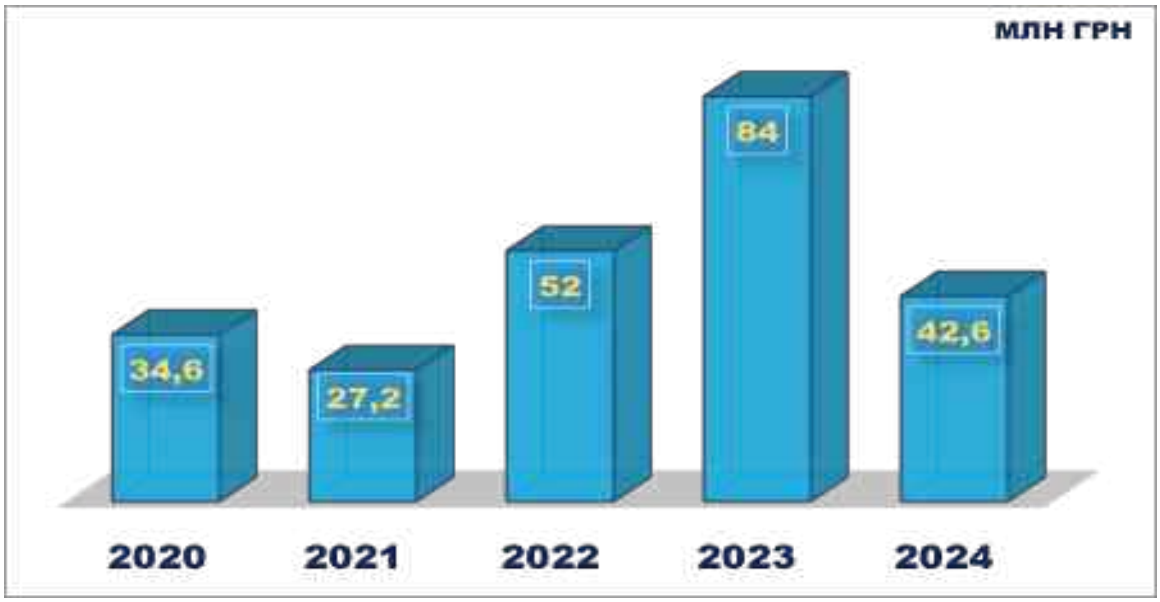

Березанська громада має успішні історії інвестування Діючі промислові та сільськогосподарські підприємства з іноземними інвестиціями, розташовані на території громади, працюють стабільно, їх продукція є конкурентоздатною на внутрішньому ринку й за кордоном. Більш як п'ята частина надходжень податків та зборів до місцевого бюджету сплачена саме такими підприємствами.

Таблиця 1.17. Перелік підприємств з іноземними інвестиціями, які працюють на території Березанської громади

№ п/п	Найменування	Країна	Вид діяльності	Місцезнаходження
1.	Товариство з обмеженою відповідальністю „Белла-Центр““	Польща	Виробництво паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення	07543, Київська обл., місто Березань, вул. Адама Міцкевича, будинок 15 А
2.	Товариство з обмеженою відповідальністю „Белла-Трейд“	Польща	Оптова торгівля фармацевтичними товарами	07543, Київська обл., місто Березань, вул. Адама Міцкевича, будинок 15 А
3.	Товариство з обмеженою відповідальністю „МЦ Баухемі“	Ірландія	Виробництво сухих будівельних сумішей Виробництво клеїв	07541, Київська обл., місто Березань, вул. Індустріальна, будинок 38
4.	Товариство з обмеженою відповідальністю „Баришівська зернова компанія“	Швеція	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	07541, Київська обл., місто Березань, вул. Шевченків шлях, будинок 268

5.	Філія „БАРИШІВСЬКА“ Приватної науково-виробничої компанії „ІНТЕРБІЗНЕС“	США	Розведення свійської птиці	07534, Київська обл., Броварський район, село Садове, вул. Невідома, будинок 1
6.	СП ТОВ „Нива Переяславщини“	Велика Британія	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	Київська обл., Бориспільський район, с. Переяславське , вул. Привокзальна

1.8.6. Комунальна власність

Банк даних нежитлових будівель, земельних ділянок, незавершеного будівництва, що перебувають у комунальній власності Березанської територіальної громади і можуть бути передані в оренду або у власність, постійно перебуває в актуальному стані. Інформація щодо наявності вільних приміщень та земельних ділянок, які пропонуються для викупу або передачі в оренду, доступна для суб’єктів господарювання на офіційному сайті Березанської міської ради та в Єдиній торговій системі „Прозорро. Продажі“.

Протягом 2020 - 2024 років через Єдину торгову систему „Прозорро. Продажі“ виставлялися на продаж п’ять об’єктів нерухомого майна комунальної власності, які тривалий час (більше трьох років) не використовувались за призначенням або перебували в аварійному стані. Чотири з них приватизовано за результатами електронних аукціонів на конкурентних засадах. До бюджету розвитку місцевого бюджету громади надійшло коштів від продажу об’єктів малої приватизації в сумі 11,8 млн грн.

Станом на 01.01.2025 відповідно до 31 діючого договору передано в оренду суб’єктам господарювання 4520 кв.м комунального нерухомого майна. Тринадцять об’єктів нерухомості передано в оренду через аукціон, решта – через конкурс. Крім того, 2851,34 кв.м комунального майна передано в оренду без проведення аукціону структурним підрозділам органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

На земельних аукціонах за останні 5 років продано 9 земельних ділянок комунальної власності загальною площею 1,48 га. З них для будівництва та обслуговування будівель торгівлі – 1,07 га, для обслуговування будівель переробної промисловості – 0,11 га. До місцевого бюджету громади надійшло коштів від продажу земельних ділянок 3,4 млн грн. Передано в оренду за результатами земельних аукціонів 21 ділянку загальною площею майже 135 га, з них для ведення товарного сільськогосподарського виробництва – 130,8 га, для розміщення й експлуатації будівель і споруд переробної промисловості – 2,6 га, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі – 0,77 га.

Таблиця 1.18. Наявні на території громади ВІЛЬНІ земельні ділянки, призначені для ведення господарської діяльності (крім с/г призначення)

№	Адреса, стислий опис, призначення	Власник	Площа, га
1	м. Березань, вул. Березанський шлях, 36, 3210400000:01:006:0028, 12.04 – для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства	Комунальна	0,8486
2	м. Березань, пров. Березовий, 11, 3210400000:06:009:0093, 02.03 – для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку	Комунальна	0,5706
3	м. Березань, вул. Київський шлях, 1-Б, 3210400000:05:008:0055, 03.07 – для будівництва та обслуговування будівель торгівлі	Комунальна	0,1000
4	м. Березань, вул. Героїв Небесної Сотні, 27-А, 3210400000:06:009:0096, 03.08 Для будівництва та обслуговування об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування	Комунальна	0,1325
5	Київська обл., м. Березань, вул. Березанський шлях, 48, 3210400000:01:005:0086, 11.02 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	Комунальна	17,8463

1.9. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади

Основною метою у сфері бюджетно-фінансової політики є формування достатніх ресурсів для фінансування пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку громади та підвищення ефективності використання бюджетних коштів

Бюджет Березанської громади є податкоспроможним, не потребує дотації з державного бюджету і водночас не передбачає реверсної дотації до державного бюджету.

За останні чотири роки у громаді спостерігалась позитивна тенденція щодо щорічного зростання податкових надходжень.

Малюнок 1.27. Податкові надходження до місцевого бюджету Березанської громади

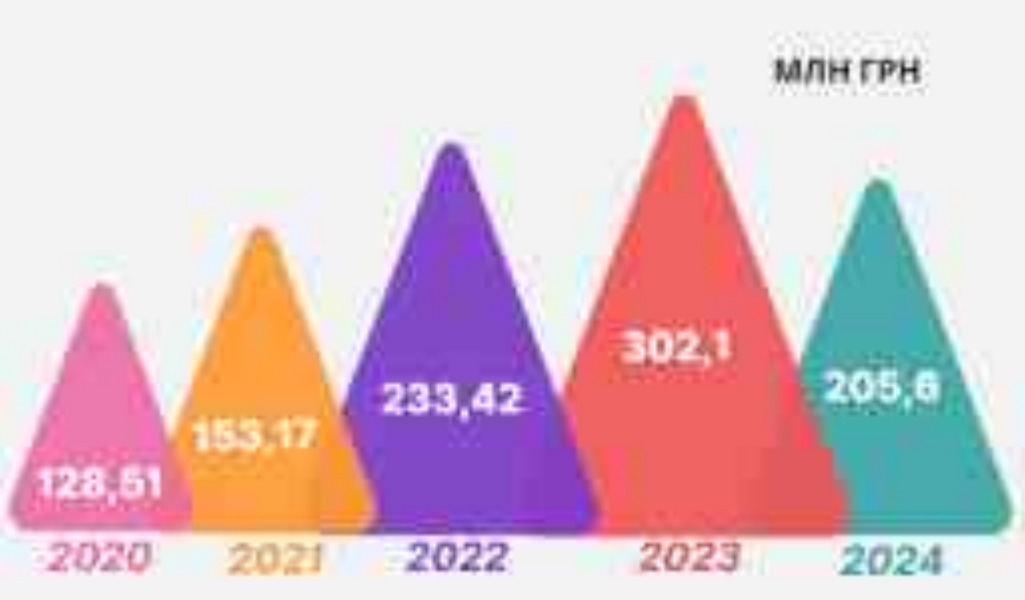

Відтак бюджетні надходження зросли зі 128,51 млн грн у 2020 році до 205,6 млн грн у 2024 році, досягнуто приросту більше як у 1,6 разів (+ 77,09 млн грн). Проте в порівнянні з 2023-2024 роками надходження зменшилися через зміни в законодавстві, пов’язані з ПДФО. Сплачені військовими частинами ПДФО пішли у державний бюджет.

Малюнок 1.28. Доходи місцевого бюджету Березанської громади

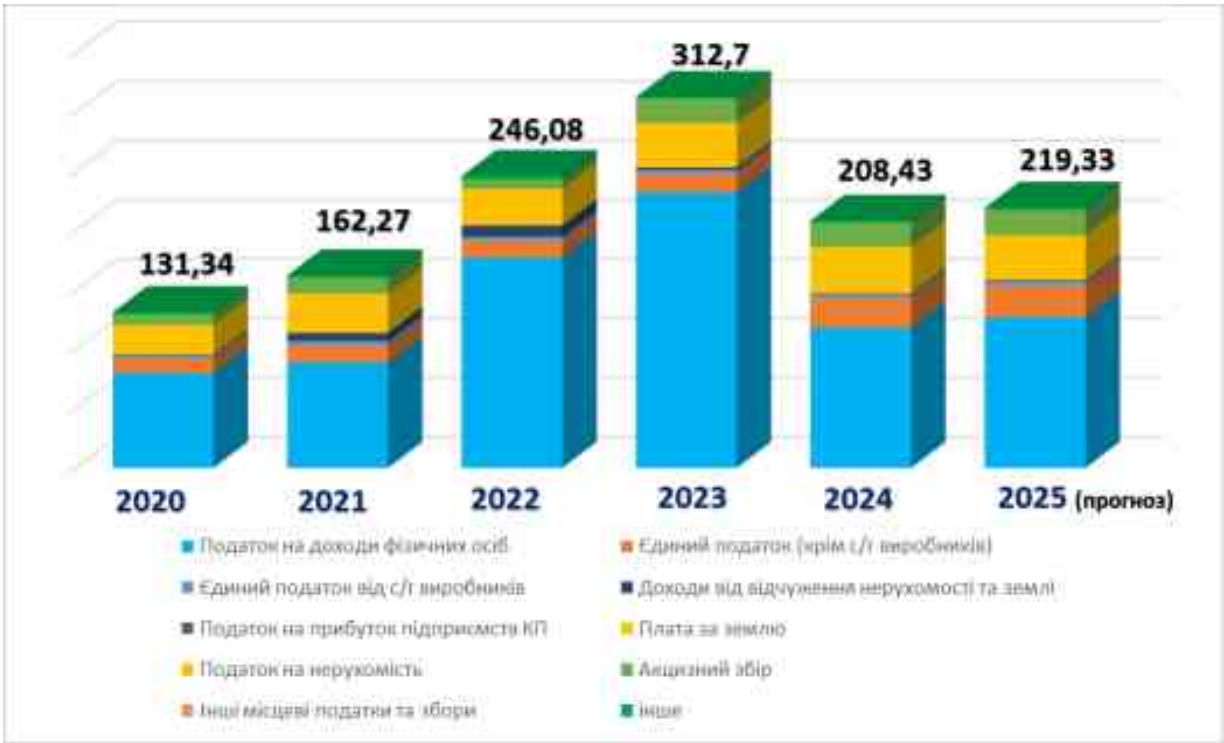

Таблиця 1.19. Доходи бюджету Березанської громади, млн грн

Показники	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (прогноз)
Податок на доходи фізичних осіб	79,93	88,81	177,43	232,2	118,4	127,3
Єдиний податок (крім с/г виробників)	12,05	14,85	14,53	15,9	24,7	26,5
Єдиний податок від с/г виробників	2,39	3,27	2,91	2,9	3,1	3,5
Доходи від відчуження нерухомості та землі	0,97	6,84	9,59	2,3	0,8	1
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	0,02	0,01	0,01	0	0	0
Плата за землю	20,44	26,61	22,71	28,0	29,5	27,2
Податок на нерухомість	4,59	6,52	8,15	8,9	9,8	10,8

Акцизний збір	8,92	12,90	7,54	20,1	20,1	21,0
Інші місцеві податки та збори	0,07	0,05	0,02	0	0	0
Податкові надходження разом	128,51	153,17	233,42	302,1	205,6	217,1
інше	1.96	2,41	3,19	1,5	2,03	1,9

У структурі доходів загального фонду місцевого бюджету громади лідером залишається податок на доходи фізичних осіб. Питома вага його в загальному обсязі становила від 62% у 2020 році до 58% у 2024 році.

До бюджетоутворюючих надходжень належить і єдиний податок.

Малюнок 1.29. Динаміка бюджетоутворюючих надходжень у доходах загального фонду бюджету Березанської громади, %

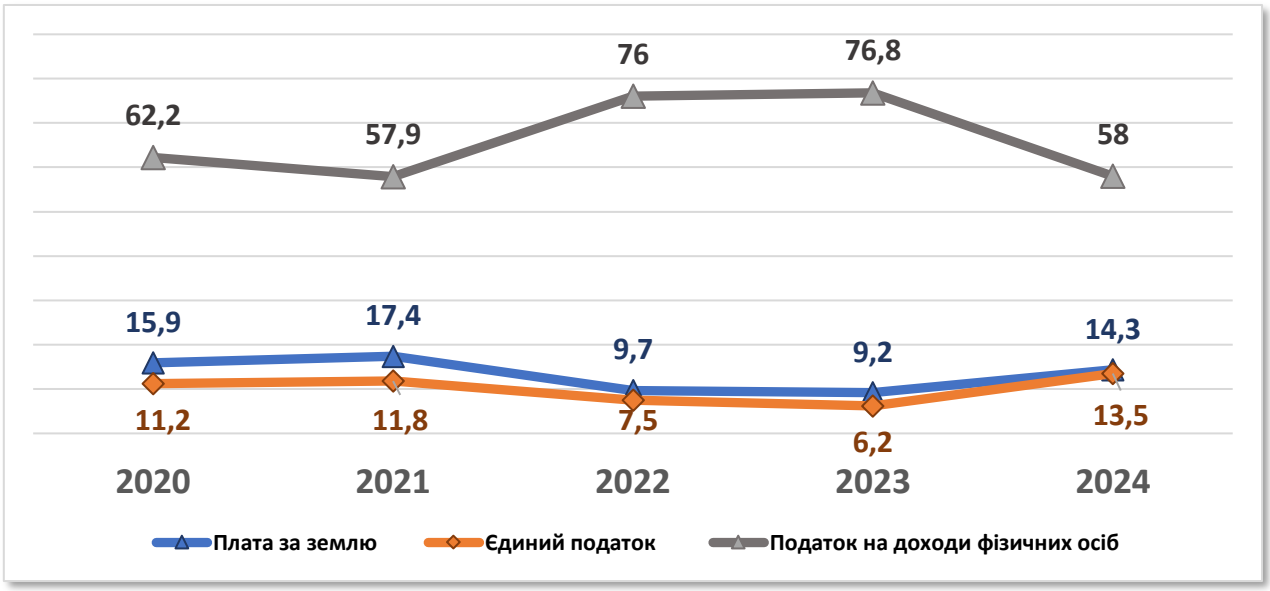

Роль місцевих податків поступово підвищувалась у доходах бюджету Березанської громади. Порівняно з 2020 роком доходи від місцевих податків зросли майже в 1,7 рази. Протягом попередніх років їхня частка у доходах загального фонду бюджету складала від 30,5% у 2020 році до 32,3% у 2024 році. Тобто, третина доходів загального фонду – це кошти з місцевих податків та зборів. Доволі високе значення цього показника (понад 25%) демонструє розвиток бізнесу у громаді, а також наскільки місцева влада є фінансово залежною від місцевих жителів – платників місцевих податків.

Показник доходів загального фонду у розрахунку на одного мешканця громади в цілому також підтверджує щорічне зростання з 6,1 тис. грн у 2020 році до 9,5 тис. грн у 2024 році. Відтак зростає здатність органу місцевого самоврядування забезпечувати потреби кожного жителя громади виключно

коштом тих фінансів, які щорічно генерують на її території. Водночас за деякими видами податків надходження на одного мешканця зменшились внаслідок особливих умов оподаткування в період дії воєнного стану в країні, зниження платоспроможності суб'єктів господарювання через тимчасове чи повне призупинення діяльності.

Таблиця 1.20. Доходи бюджету на одного мешканця, грн

Рік	Податок на доходи фізичних осіб	Єдиний податок	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом
2021	3996	815	2309	1198	6891
2022	8159	801	2223	1044	10733
2023	10677	864	2565	1288	13957
2024	5444	1276	3082	1355	9543

Таблиця 1.21. Найбільші платники податків у Березанській громаді 2022 року, млн грн

№	назва	Сплачено ПДФО	Акциз	Плата за землю	Податок на нерухомість
1	ТОВ "Белла- трейд"	11,25	-	-	-
2	ТОВ " Баришівська зернова компанія"	7,64	-	1,63	0,05
3	Ф-я " Баришівська "ПНВК " Інтербізнес"	2,93	-	1,21	5,69
4	ТОВ " Белла- центр"	8,29	-	0,33	0,27
6	ТОВ",,МЦ Баухемі"	7	-	0,33	-
7	ТОВ "Фора"	1,88	1,48	0,1	0,09
8	СТОВ „Ярешківське"	2,64	-	0,44	-
9	ТОВ „Рентойл"	0	-	2,70	0,1
10	ТОВ „Миколай +"	0,7	-	1,85	-
11	СТОВ " Пилипчанське"	1,7	-	0,2	0,003

Видатки місцевого бюджету громади у 2024 році збільшились проти 2020 року на 117,9 млн грн, або майже на 63 відсотки.

Малюнок 1.30. Видатки місцевого бюджету Березанської громади, млн грн

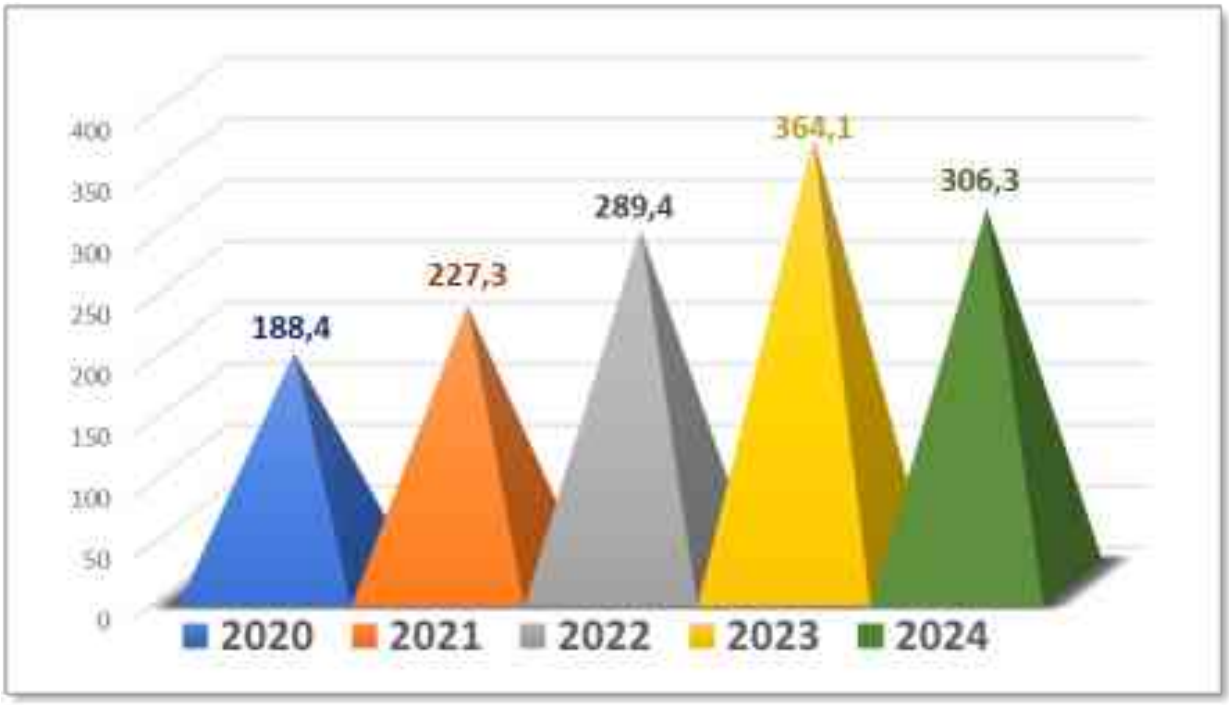

За рахунок економного і раціонального використання бюджетних коштів забезпечено своєчасне фінансування захищених статей видатків.

Видатки на оплату праці з нарахуваннями працівників бюджетної сфери у 2020 році склали 127,2 млн грн. Відсоткова частка заробітної плати з нарахуваннями у видатках загального фонду бюджету громади поступово зростала до 2021 року. У 2022 році вона зменшилась, а у 2023 – 2024 роках знову зросла до 190,24 млн грн. Натомість на капітальні проекти було використано майже втричі більше коштів у 2023 році проти 2020 року, а частка капітальних видатків у загальному обсязі видатків зросла у 2023 році удвічі проти 2020 року. У 2024 році частка капітальних видатків зменшилася до рівня 2020 року.

Показник видатків на утримання апарату управління у розрахунку на одного мешканця відстежує „вартість“ управлінського апарату територіальної громади, тобто скільки кожному мешканцю громади коштує утримання місцевих чиновників. З 2020 до 2024 року спостерігається їх зростання, але у 2022 році – зменшення проти 2021 року на 16,5%. Водночас співвідношення видатків на утримання апарату управління із сумою доходів загального фонду коливалось у незначних розмірах, відтак апарат управління територіальною громадою утримується відповідно до реальних фінансових можливостей.

Таблиця 1.22. Видатки бюджету Березанської громади (грн)

Показник	2020	2021	2022	2023	2024
видатки загального фонду на одного мешканця (співвідношення обсягу видатків загального фонду до кількості мешканців ТГ);	7731,0	9430,0,	11048,0	13037	12473
видатки на утримання апарату управління у розрахунку на одного мешканця (співвідношення обсягу видатків на утримання апарату управління, проведених за рахунок коштів загального фонду, до кількості мешканців ТГ);	1379,0	1539,0	1287,0	1628	1894
капітальні видатки на одного мешканця (співвідношення обсягу капітальних видатків бюджету громади до кількості мешканців ТГ);	1179,0	856,0	2256,0	4137	1828
співвідношення видатків на утримання апарату управління із сумою доходів загального фонду (співвідношення видатків на утримання апарату управління органів місцевого самоврядування із сумою доходів загального фонду без урахування трансфертів з державного бюджету), у відсотках;	22,7	22,1	11,9	11,6	19,8
питома вага заробітної плати у видатках загального фонду бюджету ТГ (відсоткова частка проведених із загального фонду бюджету видатків на заробітну плату з нарахуваннями до обсягу видатків загального фонду бюджету без урахування трансфертів, перерахованих з бюджету ТГ до інших бюджетів), у відсотках;	67,2	69,6	55,4	50,6	60,3
питома вага капітальних видатків у загальному обсязі видатків (частка капітальних видатків у сумарному обсязі видатків загального та спеціального фонду бюджету ТГ).	13	8	16,8	24,7	13,0

Фактичний обсяг фінансування проектів місцевого розвитку за рахунок усіх джерел у 2020-2024 роках становив 220,3 млн грн, у тому числі з місцевого бюджету – 197,3 млн грн (89,6% загальної суми фінансування), державного бюджету – 4,7 млн грн (2,1%), небюджетних джерел – 18,3 млн грн (8,3 %).

Малюнок 1.31. Обсяг фінансування проектів місцевого розвитку Березанської громади за джерелами у 2019-2022 роках

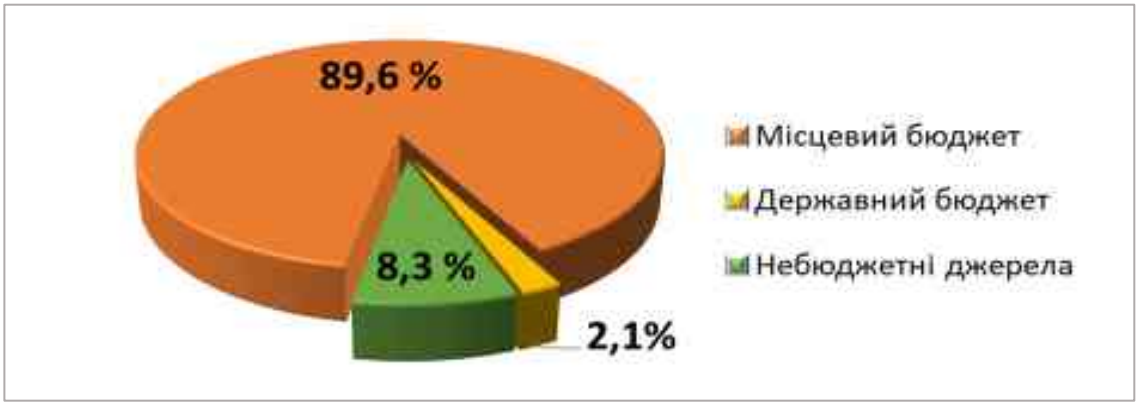

Таблиця 1.23. Перелік та вартість реалізованих в межах території ТГ проектів за кошти державної субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів та інших субвенцій з державного бюджету

№	назва	рік	Сума (тис.грн)	Коментар (що досягнуто завдяки проекту)
1.	Придбання основних засобів, оргтехніки, дидактичних матеріалів, інтерактивних комплектів у рамках концепції реформування освіти „Нова Українська школа“	2019-2021	2156,2	Підвищення якості надання освітніх послуг, поліпшення освітнього простору
2.	Придбання дидактичних матеріалів та основних засобів у рамках реалізації Всеукраїнського проекту „Інклюзивна освіта – рівень свідомої нації“	2019-2021	194,3	Надання якісних послуг дітям з особливими освітніми потребами
3.	Формування інфраструктури об’єднаних територіальних громад	2019	2058,6	Закупівля транспортного засобу спеціального призначення - екскаватора-навантажувача для обслуговування населених пунктів громади
4.	Капітальний ремонт облаштування території за адресою м.Березань вул.Михайлівська, 50 (територія реабілітаційного центру)	2019	1444,6	Облаштування території реабілітаційного центру
5.	Капітальне будівництво мультифункціонального майданчика для занять ігровими	2019	988,7	Створення умов для занять фізичною культурою та спортом

	видами спорту розміром 42*22 в Березанській ЗОШ І-ІІІ ступенів №4 за адресою вул.Академіка Дородніцина 8, м.Березань, Київської області			
6.	Капітальне будівництво мультифункціонального майданчика для занять ігровими видами спорту розміром 42*22 за адресою: м.Березань, вулиця Героїв Небесної Сотні, 9	2019	989,0	Залучення мешканців громади до занять фізичною культурою та спортом
7.	Придбання гістероскопу для комунального некомерційного підприємства “Березанська міська лікарня Березанської міської ради” за адресою: вул. Михайлівська, 50, м. Березань, Київської області	2020	700,0	Збереження та зміцнення здоров`я мешканцям громади
8.	Капітальний ремонт актової зали Березанської загальноосвітньої школи І—ІІІ ступенів N 1 по вул. Шевченків Шлях, 135, м. Березань, Київської області	2020	175,9	Поліпшення освітнього простору закладу
9.	Придбання обладнання для харчоблоку Березанського НВК	2020	479,0	Підвищення якості харчуванням учнів в освітньому закладі
10.	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України , а також членів їх сімей	2020	940,6	Поліпшення житлових умов деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України
11.	Придбання програмно-апаратного комплексу для ЦНАП	2021	264,0	Розширення кількості надання адміністративних послуг
12.	Придбання пароконвектоматів для ліцеїв громади	2022	257,4	Підвищення якості харчуванням учнів в освітньому закладі
13.	Придбання кухонної електроплити Березанський ліцей №1	2022	49,9	Підвищення якості харчуванням учнів в освітньому закладі
14.	Закупівля засобів навчання для навчальних кабінетів ЗЗСО	2023	202	Підвищення якості надання освітніх послуг

15.	Придбання комплектів мультимедійного обладнання для НУШ	2024	1629,3	Забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти „Нова українська школа“

На території громади функціонують відділення АТ „Державний ощадний банк України“ та АТ КБ „Приватбанк“, банкомати АТ „Ощадбанк“, АТ КБ „Приватбанк“ та АТ „Райффайзен Банк“.

1.10. Органи управління громадою

Місцеве самоврядування в Україні - це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

Представницьким органом місцевого самоврядування є виборний орган (рада), який відповідно до закону наділяється правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення.

Представницьким органом Березанської міської територіальної громади є Березанська міська рада восьмого скликання, яка складається з 26 депутатів.

Відповідно до рішення Березанської міської ради від 19.11.2020 № 06-02-VIII утворено чотири постійні депутатські комісії :

постійна комісія міської ради з питань земельних відносин, будівництва, архітектури, інфраструктури та інвестицій, комунальної власності, екології, благоустрою;

постійна комісія міської ради з питань бюджету та фінансів, соціально-економічного розвитку, підприємництва, регуляторної політики, торгівлі, захисту прав споживачів;

постійна комісія міської ради з питань освіти, культури, молоді та спорту, медицини, туризму, соціального захисту населення, допомоги воїнам АТО;

постійна комісія міської ради з питань регламенту, децентралізації влади, депутатської діяльності, етики, правопорядку, законності та захисту прав громадян.

Виконавчим колегіальним органом міської ради є виконавчий комітет, утворений рішенням Березанської міської ради восьмого скликання від 27.06.2024 року №126. Затверджений персональний склад виконавчого комітету налічує 31 особу.

З липня 2023 року у зв'язку з достроковим припиненням повноважень міського голови Тимченка Володимира Григоровича тимчасово здійснює повноваження міського голови секретар міської ради Сивак Олег Володимирович, який очолює виконавчий комітет.

Структура та загальна чисельність апарату Березанської міської ради та її виконавчого комітету затверджена рішенням Березанської міської ради восьмого скликання від 20.02.2025 № 36.

Таблиця 1.24. Структура та загальна чисельність апарату Березанської міської ради та її виконавчих органів

№ з/п	Назва посад та структурних підрозділів	Кількість штатних одиниць
I. Апарат Березанської міської ради та її виконавчого комітету		
Керівництво		
1	Міський голова	1
2	Секретар міської ради	1
3	Перший заступник міського голови	1
4	Заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів	2
5	Керуючий справами виконавчого комітету	1
6	Староста	6
7	Радник голови	1
Структурні підрозділи апарату Березанської міської ради та її виконавчого комітету		
8	Юридичний відділ	2
	начальник відділу головний спеціаліст	1 1
9	Головний спеціаліст – Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції	1
10	Відділ персоналу	2
	начальник відділу головний спеціаліст	1 1
11	Відділ інформаційного забезпечення	2
	начальник відділу головний спеціаліст	1 1
12	Відділ документообігу	3
	начальник відділу головний спеціаліст	1 2
13	Відділ бухгалтерського обліку та господарського забезпечення	7,5
	начальник відділу - головний бухгалтер	1

	головний спеціаліст водій прибиральник службових приміщень	3 1 2,5
Виконавчі органи Березанської міської ради		
14	Відділ економіки та комунальної власності	3
	начальник відділу головний спеціаліст	1 2
15	Відділ з питань житлово-комунального господарства	2
	начальник відділу головний спеціаліст	1 1
16	Відділ ведення Державного реєстру виборців	2
	начальник відділу головний спеціаліст	1 1
17	Центр надання адміністративних послуг	16
	начальник управління	1
	адміністратор спеціаліст діловод	9 2 1
	1) Відділ з питань реєстрації	3
	начальник відділу – державний реєстратор державний реєстратор головний спеціаліст	1 1 1
18	Відділ з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення	2
	начальник відділу головний спеціаліст	1 1
19	Архівний відділ	2
	начальник відділу головний спеціаліст	1 1
20	Служба у справах дітей	4
	начальник служби головний спеціаліст	1 3
21	Відділ з земельних питань	3
	начальник відділу головний спеціаліст	1 2
22	Відділ архітектури та містобудування	3
	начальник відділу, головний архітектор головний спеціаліст	1 2
23	Сектор державної реєстрації актів цивільного стану	2

	завідувач сектору головний спеціаліст	1 1
	ІІ. Інші виконавчі органи Березанської міської ради	
1	Відділ культури	5
	начальник відділу головний спеціаліст головний бухгалтер	1 3 1
2	Фінансове управління	6
	начальник управління	1
	2.1. Відділ планування доходів та виконання бюджету	3
	заступник начальника управління-начальник відділу планування доходів та виконання бюджету головний спеціаліст	1 2
	2.2. Відділ бухгалтерського обліку та звітності	2
	начальник відділу бухгалтерського обліку та звітності – головний бухгалтер головний спеціаліст	1 1
3	Управління соціальної та ветеранської політики	23,5
	начальник управління	1
	3.1. Відділ бухгалтерського обліку та господарського забезпечення:	5,5
	начальник відділу - головний бухгалтер головний спеціаліст робітник з благоустрою водій прибиральник службових приміщень	1 2 1 1 0,5
	3.2. Сектор здійснення виплат	2
	завідувач сектору головний спеціаліст	1 1
	3.3. Відділ організаційної роботи та правового забезпечення:	5
	заступник начальника управління – начальник відділу головний спеціаліст	1 2
	1) Сектор соціальної підтримки громадян та реалізації міських цільових програм	2
	завідувач сектору головний спеціаліст	1 1
	3.4 Відділ прийняття рішень щодо надання соціальної допомоги та компенсацій:	3
	начальник відділу головний спеціаліст	1 2

	3.5 Відділ підтримки військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей	4
	завідувач сектору головний спеціаліст	1 3
	3.6 Відділ координації надання соціальних послуг та підтримки сім'ї	3
	завідувач сектору головний спеціаліст	1 2
4	Управління освіти, молоді та спорту	7
	начальник управління	1
	4.1. Відділ освіти	4
	начальник відділу головний спеціаліст	1 3
	4.2. Сектор молоді та спорту	2
	завідувач сектору головний спеціаліст	1 1
5	Відділ капітального будівництва	4
	начальник відділу головний бухгалтер головний спеціаліст	1 1 2
ВСЬОГО		115

Виконавчі органи є підконтрольними і підзвітними Березанській міській раді, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади. Укомплектованість виконавчих органів кадрами складає 100 відсотків.

Інтереси жителів сіл у виконавчих органах міської ради, які входять до складу Березанської міської територіальної громади, представляють старости Садівського, Недрянського, Лехнівського, Ярешківського, Пилипчанського старостинських округів та старостинського округу сіл Дубове, Григорівка, Хмельовик і Яблуневе.

Для реалізації своїх повноважень утворено консультативно-дорадчі органи:

координаційна рада з питань охорони дитинства

архітектурно-містобудівна рада при відділі архітектури та містобудування виконавчого комітету Березанської міської ради

комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій

комісія з питань евакуації

постійно діюча комісія з питань розгляду звернень громадян

експертна комісія Березанської міської ради та її виконавчого комітету

комісія з категоріювання об'єктів виконавчого комітету Березанської міської ради, де циркулює інформація з обмеженим доступом, що не становить державної таємниці

постійно діюча комісія із соціального страхування

комісія з житлових питань

комісія з питань узгодження земельних спорів

комісія з питань забезпечення своєчасності і повноти сплати податків та погашення заборгованості із заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат

комісія з надання матеріальної допомоги малозабезпеченим, особам з інвалідністю всіх категорій, дітям-сиротам та іншим категоріям населення, які опинилися в складних життєвих обставинах

комісія про звільнення непрацездатних громадян, що мають рідних, від плати за соціальні послуги

комісія з питань присвоєння почесного звання України ,,Мати - героїня“

комісія з питань захисту прав дитини

комісія з координації дій щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі, торгівлі людьми

комісія із розгляду заяв з надання матеріальної допомоги за цільовою Програмою соціальної підтримки осіб, які захищали та захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України

комісія з обстеження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення Березанської міської територіальної громади

комісія з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені та знищені об’єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України, у Березанській міській раді

комісія з безпеки дорожнього руху при виконавчому комітеті Березанської міської ради

комісія з питань визначення стану зелених насаджень та їх відновної вартості

комісія для комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг

постійно діюча комісія з питань поводження з безхазяйними відходами в Березанській ОТГ

конкурсна комісія для проведення конкурсу на заміщення вакантних посад посадових осіб Березанської міської ради та її виконавчого комітету

адміністративна комісія виконавчого комітету Березанської міської ради тощо.

1.11. Органи самоорганізації населення та громадських об'єднань

У Березанській громаді діє 45 громадські організації та 16 благодійних фондів. Березанська міська рада співпрацює з громадськими організаціями, які здійснюють діяльність у різних сферах: економічній, волонтерській, соціальній, екологічній, спортивній тощо. Найактивніші з них:

Громадська організація „Клуб Родос"
Громадська організація „Наша справа гідності"
Благодійна організація „Благодійний фонд „Родос"
Громадська організація ФК „Фортуна Березань"
Благодійна організація „Сестри серця"
Благодійна організація „Благодійний фонд „Дитячий будинок сімейного типу „Оберіг„
Благодійна організація „ Благодійний фонд „Країна доброї волі"
Громадська організація „Екологія та соціальний захист м. Березань" Київської області
Громадська організація „Правозахисне бюро „Ми – є"
Березанська міська громадська організація „Союз Чорнобиль України" Київської області
Громадська організація „Рух батьків проти аморальності"
Березанська міська спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів)
Березанська міська громадська організація „Народний контроль"
Спілка інвалідів „Надія"
Громадська організація „Спільна справа березанців"
Березанське товариство любителів рибальства та полювання „Козацькі розваги"
Березанська міська організація ветеранів України
Громадська організація „Спортивний клуб „Свобода"
Громадська організація „Ветерани-захисники України „Березанська сотня"
Громадська організація Літературна спілка „Калинове гроно"
Громадська організація „Футбольний клуб Дружба"
Громадська організація „Асоціація підприємців м. Березані"
Громадська організація „Довіра-2016"
Громадська організація „Спортивний клуб „Нага"
Громадська організація „Правозахисне бюро "Ми - є!"
Громадська організація „Громадська зоозахисна організація „Життя"

Громадська організація „Спортінвест“

Громадська організація „Гурт технічної творчості „Надія“.

Успішною є співпраця громадського сектору та органів влади через Благодійну організацію „Фонд громади Березані“. Налагоджено стійке партнерство громади, влади, бізнесу, інших зацікавлених сторін. Фонд допомагає мешканцям громади самостійно та ефективно вирішувати власні соціальні проблеми та забезпечувати потреби, спрямовуючи їх зусилля на активні дії та генерацію почуття відповідальності за власний розвиток. Основним напрямком Фонду є створення та поширення інноваційних моделей розвитку суспільства, інвестування в місцеві ініціативи з різноманітних джерел – донорських, волонтерських, інших громадських організацій тощо. Фонд втілює проекти у сфері молодіжної та гендерної політики (програма „Молодіжний банк ініціатив „New Way“, програма „Жіночий клуб „Мальва“), правопорядку (програма „Безпечна громада“), соціальній сфері (програма „Співпраця громадських організацій та влади – підвищення якості життя громади“), у сфері культури (програма „Духовна скарбниця“), екології (проект „Екодія“). Фонд плідно співпрацює з Британською радою в Україні за програмою „Активні громадяни“. Фінансовий внесок Фонду у розвиток громади зріс з 864 тис.грн у 2018 році до 2,3 млн грн – у 2021 році, або майже у 2,7 рази. З початку повномасштабних бойових дій Фонд очолив волонтерський рух, до якого приєдналися благодійні фонди „Баришівська зернова компанія“, „Країна Доброї Волі“, „Сестри Серця“ та інші.

У складі інфраструктурного потенціалу важливе місце належить інформаційній складовій, що передбачає єдність організаційно-технічних та інформаційних можливостей громади.

Основним друкованим засобом масової інформації Березанської міської об’єднаної територіальної громади є газета „Березанська громада“, заснована у січні 2016 року. Наклад газети 1500 екземплярів.

З метою оперативного інформування населення про життя, здобутки та проблеми громади і забезпечення зворотнього зв’язку з громадськістю Березанська міська рада має офіційний веб-сайт - http://berezan-rada.gov.ua У середньому щомісяця сайт громади переглядає 5100 користувачів.

Для інформування громадськості задіяні інші інформаційні ресурси в соціальних мережах :

ютуб-канал Березанський медіацентр-https://www.youtube.com/@user-nz5oc1xy6x - відео трансляція подій та заходів, що проводяться у громаді, відео трансляція засідань Березанської міської ради та виконавчого комітету в режимі он-лайн, тощо;

офіційна сторінка у Фейсбук - Березань. Березанська міська об'єднана територіальна громада - https://www.facebook.com/groups/berezan, наразі 15869 активних учасників;

офіційна група у Фейсбук - Березанська міська рада та її виконавчий комітет https://www.facebook.com/berezan.rada, наразі 5,4 тис. читачів.

Активна присутність громади в інформаційному полі, зокрема в мережі Інтернет, є передумовою для позиціонування та маркетингу її на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

В сучасному світі конкуренція є постійним атрибутом глобального середовища, де функціонують і розвиваються громади. З метою посилення конкурентоздатності громади стає актуальним конструювання бренду громади і просування її в інформаційному просторі.

1.12. Результати опитування заінтересованих сторін

1.12.1. Соціологічне опитування мешканців

У межах розробки Стратегії розвитку Березанської громади до 2027 року проводилося опитування мешканців для виявлення суспільної думки щодо сучасного стану розвитку громади та бачення її подальших перспектив.

1.12.1.1.Організація опитування

Для проведення опитування мешканців була розроблена анкета Мешканці громади могли пройти опитування в двох формах:

1. Заповнити Гугл-форму за посиланням https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfW0r6TjDO8IIKR2cU9GABrvWMI4S24jXPZluv6h-JsGGAKUg/viewform,
2. Заповнити друковану анкету.

Опитування проводилося в травні-вересні 2023 року.

1.12.1.2. Результати опитування

Портрет респондента

Число мешканців Березанської громади, які пройшли опитування становить 537 осіб. Серед опитаних 77 % жінок і 23 % чоловіків. Основна частина респондентів належить до осіб працездатного віку від 25 до 60 років і загалом становить майже 78 %.

Малюнок 1.32. Учасники соціологічного опитування: розподіл за статтю і віком

У розрізі видів зайнятості серед учасників опитування переважали особи, які працюють за наймом (у тому числі службовці та керівники) – 64 %, вагому частину склали безробітні – 13 %, а також студенти – 14 %.

Малюнок 1.33. Учасники соціологічного опитування: розподіл за зайнятістю

Оцінка учасниками опитування стану розвитку Березанської громади

Мешканцям запропонували обрати декілька характеристик Березанської громади, які відображають особисте сприйняття життя в ній. Найбільшу кількість відповідей отримали такі характеристики:

1. Тут комфортно жити мені – 45 %
2. Тут немає перспектив для розвитку – 33%
3. Я хочу, щоб тут жили мої діти – 21%

Найменшу кількість голосів отримав варіант „Тут є де і як себе реалізувати“ – 6 %.

Малюнок 1.34. Загальна оцінка Березанської громади учасниками опитування

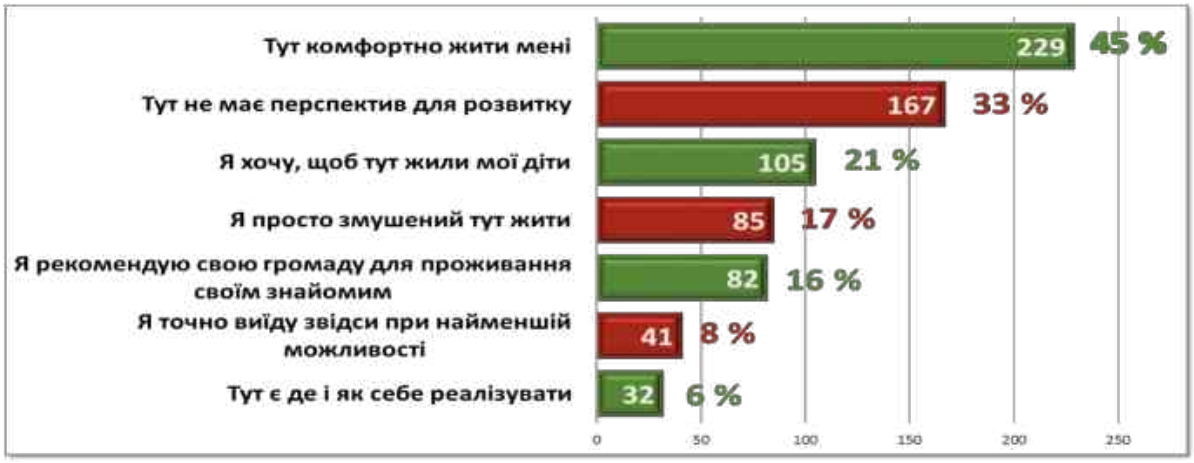

Оцінка мешканцями, які брали участь в опитуванні, нинішнього стану розвитку окремих сфер Березанської громади дозволяє зробити певні висновки.

Малюнок 1.35. Оцінка учасниками опитування стану окремих сфер у Березанській ТГ

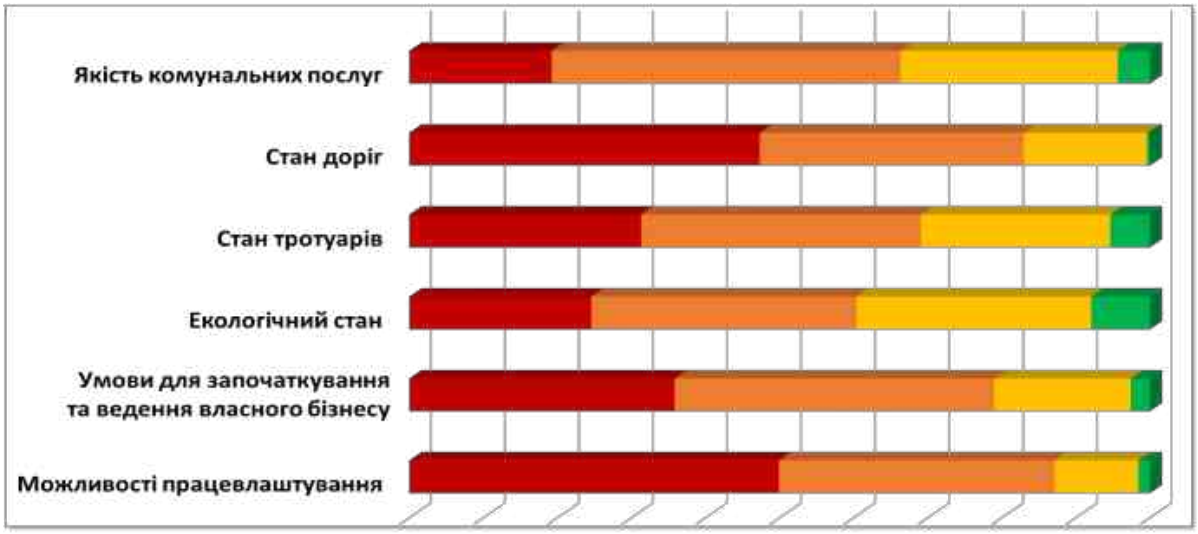

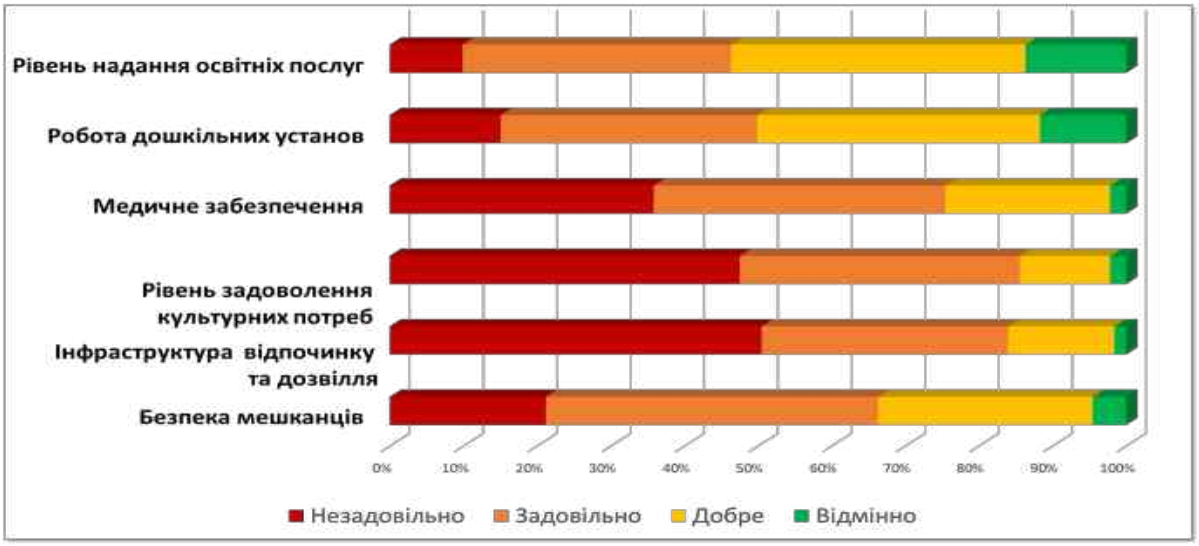

Лише дві сфери життєдіяльності Березанської громади – **надання освітніх послуг** та **робота дошкільних установ** – мають позитивний баланс у співвідношенні оцінок відмінно/добре та задовільно/незадовільно. Так, оцінку „відмінно“ і „добре“ з надання освітніх послуг поставили 53,2 % опитаних мешканців, а по роботі дошкільних установ - 51,1 %. Для всіх інших сфер понад 50 % респондентів надали оцінки „задовільно“ і „незадовільно“.

Загалом для кожної категорії оцінки можна визначити сфери-лідери, які отримали найбільшу кількість відповідей:

Топ-3 оцінки „відмінно“

1. Освітні послуги (14 % відповідей)
2. Дошкільні установи (12 %)
3. Екологічний стан (8 %)

Топ-3 оцінки „добре“

1. Освітні послуги (39 % відповідей)
2. Дошкільні установи (38%)
3. Екологічний стан (32 %)

Топ-3 оцінки „задовільно“

1. Комунальні послуги (47 %)
2. Безпека мешканців (45 %)
3. Умови для бізнесу (44 %)

Топ-3 оцінки „незадовільно„

1. Інфраструктура відпочинку та дозвілля (52%)
2. Можливості працевлаштування (50%)
3. Рівень задоволення культурних потреб (49 %)

Рейтинг сфер життєдіяльності громади, стан яких аранжовано за сумарною кількістю оцінок „задовільно“ і „незадовільно“:

1. Можливості працевлаштування– 86,6 %
2. Задоволення культурних потреб – 85,9 %
3. Інфраструктура відпочинку та дозвілля – 84,4 %.
4. Стан доріг – 83,2 %.
5. Умови для започаткування та ведення бізнесу – 78,8 %
6. Медичне забезпечення – 76 %
7. Стан тротуарів – 68,7 %
8. Безпека мешканців –66,9 %
9. Якість комунальних послуг – 66,7 %
10. Екологічний стан –60,1 %
11. Дошкільні установи – 50,3 %
12. Освітні послуги – 46,8 %

Особливу увагу доцільно звернути на високий рівень негативних оцінок, які отримали такі сфери як „інфраструктура відпочинку та дозвілля“, а також „задоволення культурних потреб“.

Водночас опитувані зазначають перешкоди, що заважають розвитку громади. Найбільші на думку опитаних - це „безробіття“ та „недостатня громадська ініціативність та активність мешканців“. На третьому місці - „відсутність можливості для самореалізації, забезпечення дозвілля“.

Малюнок 1.36. Перешкоди, які, на думку учасників опитування, заважають розвитку Березанської ТГ

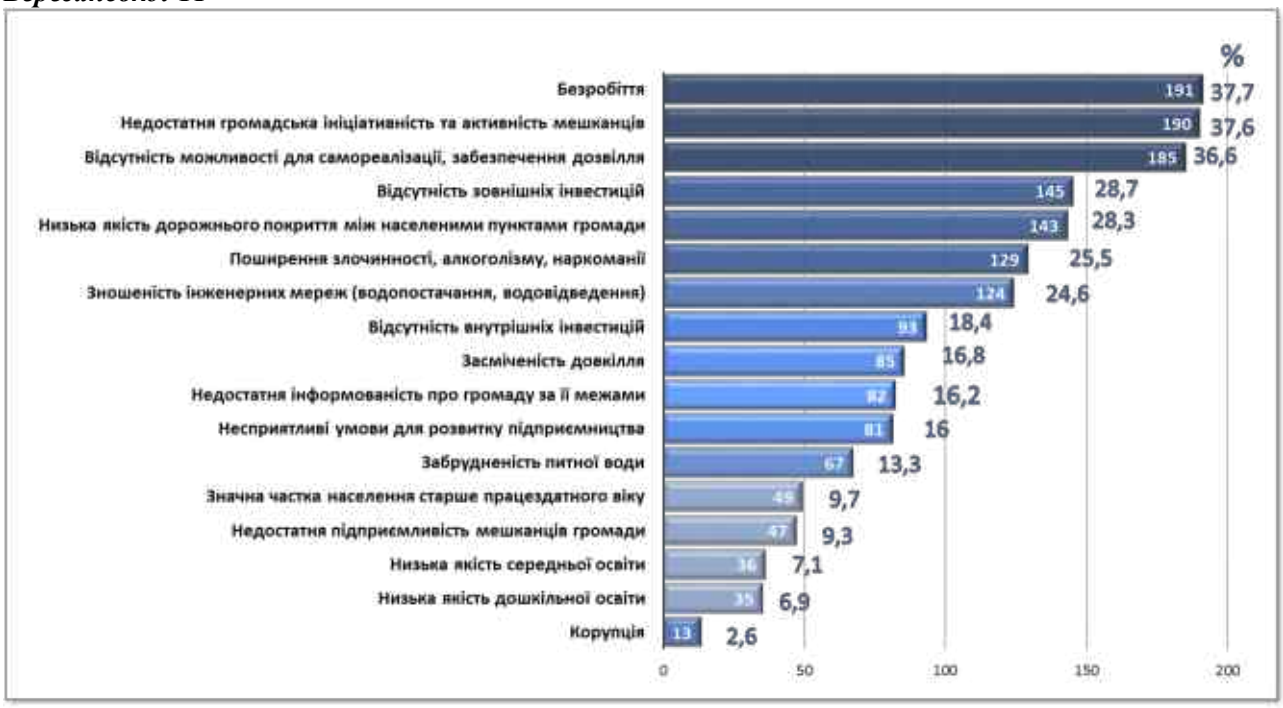

Усі інші перешкоди можна об’єднати в 3 групи (від більш вагомих до менш вагомих):

1 група: відсутність зовнішніх інвестицій; низька якість дорожнього покриття між населеними пунктами громади; поширення алкоголізму і наркоманії; зношеність інженерних мереж (водопостачання, водовідведення).

2 група: відсутність внутрішніх інвестицій; засміченість довкілля; недостатня інформованість про громаду за її межами; несприятливі умови для розвитку підприємництва.

3 група: забрудненість питної води; значна частка населення старше працездатного віку; недостатня підприємливість мешканців громади; низька якість середньої та дошкільної освіти.

Варто відмітити, що 2,6% опитаних у графі „свій варіант“ зазначили „корупція“.

Бачення перспектив розвитку Березанської громади

Мешканці, які брали участь в опитуванні, давали оцінки пріоритетності різних завдань розвитку Березанської громади.

Малюнок 1.37. Розподіл завдань розвитку Березанської ТГ, визначених респондентами, за їх пріоритетністю

Згідно з відповідями на запитання анкети **найбільш важливими завданнями**, які отримали оцінку „критично важливе завдання“, є:

1. Зменшення рівня безробіття – 54,7 % респондентів
2. Ремонт доріг – 52,3 %
3. Покращення водопостачання – 51,4 %
4. Ремонт доріг між населеними пунктами громади – 48,5 %
5. Благоустрій населених пунктів громади – 48,5 %, а також покращення водовідведення – 48,3 %

Водночас на думку мешканців найменше потребують підтримки з боку місцевого самоврядування:

1. Підтримка агрохолдингів– 37,3 % респондентів
2. Підтримка кооперативного руху – 37,6 %
3. Використання місцевих природних ресурсів – 40,7 %

До цього слід додати, що підтримку фермерства вважають першочерговим завданням лише 41,5 % опитаних, а розвиток МСП – 47,9 %. Отже, значну кількість голосів мешканців з відповіддю „непершочергові завдання“ отримали галузі, які забезпечують економічну спроможність громади.

Можливості реалізації завдань, які стоять перед громадою, значною мірою залежать від віри мешканців у реальність їх досягнення, а також від ресурсів, за рахунок яких це відбуватиметься.

Результати опитування демонструють, що 53 % опитаних мешканців вірять, що завдання розвитку Березанської громади будуть реалізовані на практиці.

Головним ресурсом для розвитку громади мешканці вважають вигідне географічне положення, про що висловилися 20 % опитаних.

Малюнок 1.38. Основний ресурс розвитку Березанської ТГ за оцінками учасників опитування

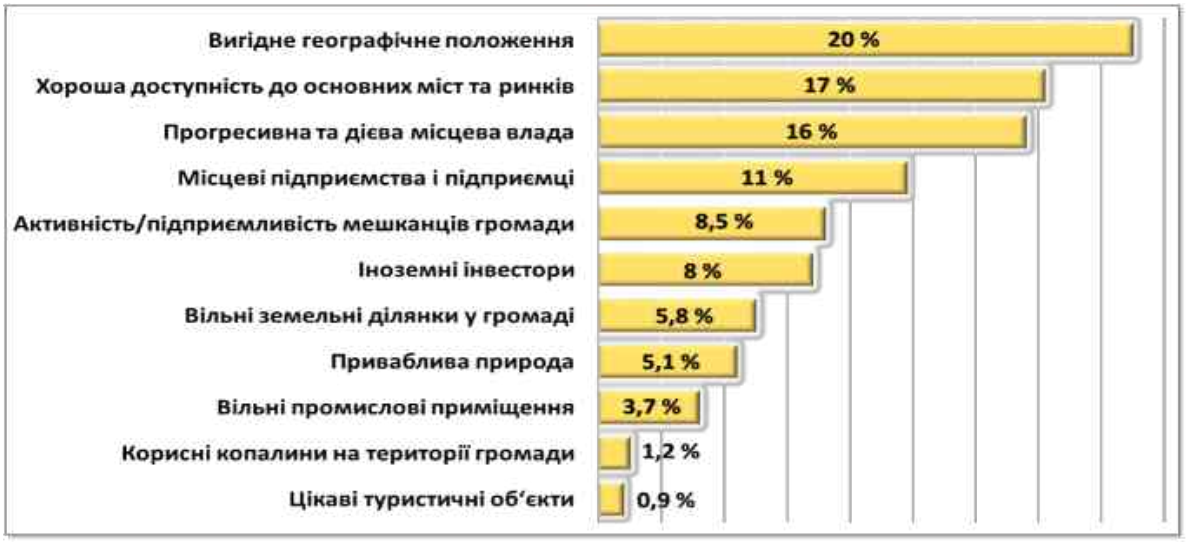

Вагомими ресурсами, за допомогою яких можливо вирішити завдання, які стоять перед Березанською громадою, можна вважати:

- хороша доступність до основних міст та ринків
- прогресивна та дієва місцева влада
- місцеві підприємства і підприємці,
- активність/підприємливість мешканців громади.

Таким чином, основу ресурсного потенціалу для розвитку Березанської громади, на думку опитаних мешканців, формують географічне положення та людські ресурси – представники місцевого самоврядування, підприємці та місцеве населення загалом.

1.12.2. Соціологічне опитування представників бізнесу Березанської територіальної громади

У межах розробки Стратегії розвитку Березанської громади до 2027 року проводилося опитування представників бізнесу для виявлення суспільної думки щодо сучасного стану розвитку громади та бачення її подальших перспектив.

12.2.1 Організація опитування

Для проведення опитування була розроблена відповідна анкета.

Представники бізнесу могли пройти опитування, заповнивши Гугл-форму за посиланням:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdt3ydJUFy6yHMjbo9Ox9kFGze9hLO8P2uCb79zakXo28M86Q/viewform.

Опитування проводилося у травні - вересні 2023 року. Загальна кількість отриманих відповідей становила 39.

12.2.2 Результати опитування

Характеристика суб'єктів підприємництва, які брали участь в опитуванні

Із суб'єктів підприємництва (СП), представники яких взяли участь в опитуванні, 40 % складають агровиробники, 27 % - підприємства торгівлі.

Малюнок 1.39. Види діяльності, якими займаються суб'єкти підприємництва громади

Більшість суб'єктів (44%) було засновано до 2005 року

Майже 70 % опитаних складають фізичні особи-підприємці, 15% - українські юридичні особи, 5% - спільні підприємства і лише одне підприємство має іноземного власника.

Малюнок 1.40. Розподіл опитаних суб'єктів підприємництва Березанської громади за типом власника та роком заснування.

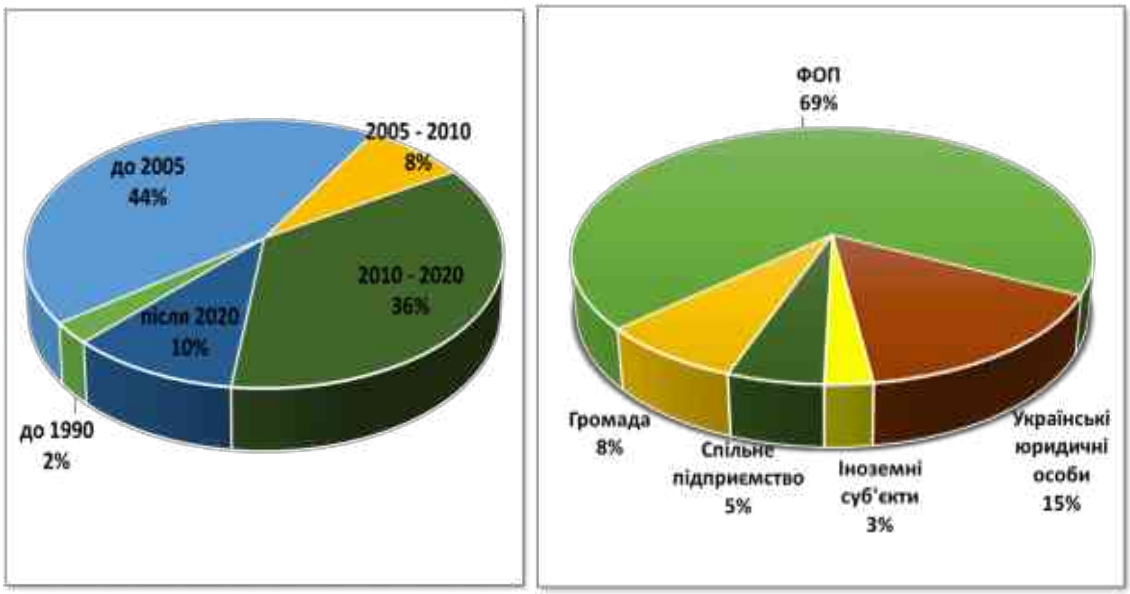

Опитування проходили представники 2-х середніх підприємств (більше 100 працівників), 3-х малих (від 50 до 100 працівників), інші були суб'єктами мікропідприємництва (34). При цьому на 28 з 39 підприємствах у 2023 році працює менше 10 працівників, і вони не планують збільшувати кількість працюючих понад 10.

Малюнок 1.41. Ринок збуту товарів, що виробляються підприємцями громади

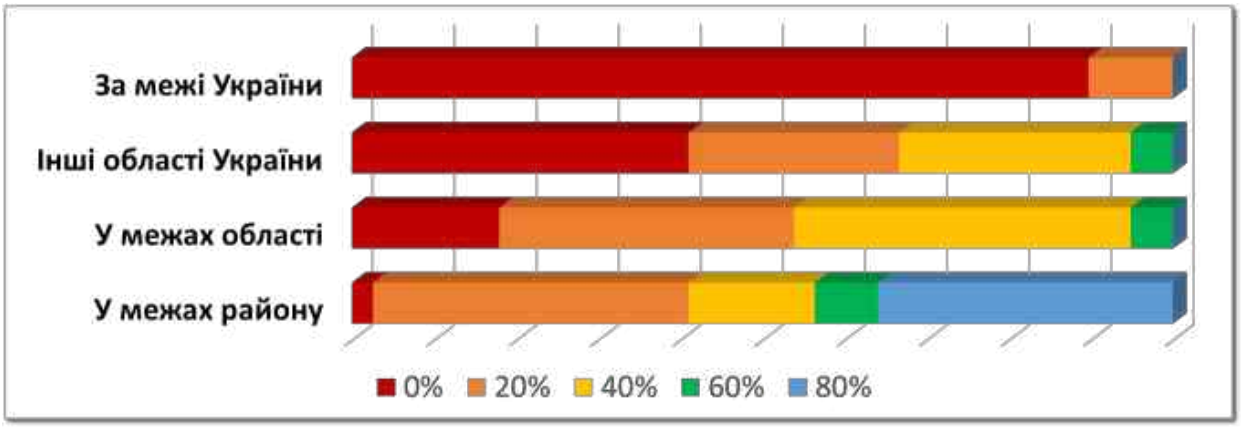

4 респондента зазначили, що їхні підприємства здійснюють збутову діяльність за межі України, відсоток експорту складає до 20 % власної продукції. 14 суб'єктів мають ринок збуту в межах Березанської громади, що становить більше 80 % власної продукції. Переважний збут у інші регіони України зазначило 2 суб'єкти бізнесу.

Зростання збуту у наступному році очікують 38% опитаних, тоді як зменшення – 10%. 49% опитаних не бачать перспективи змін.

Малюнок 1.42. Очікування підприємців щодо змін у збуті товарів та послуг

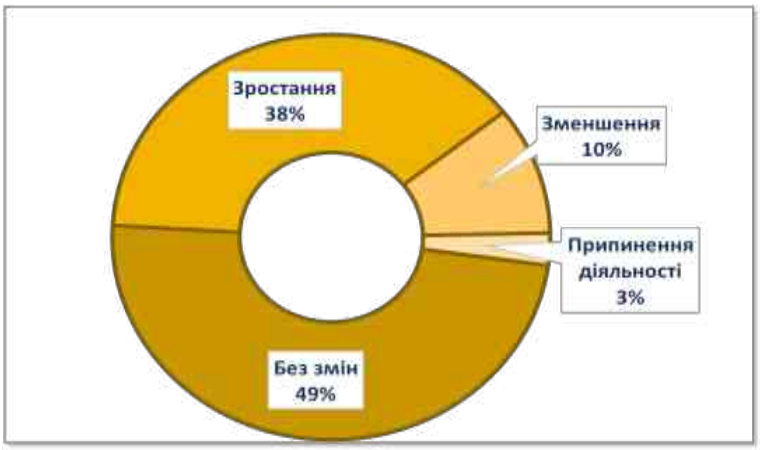

Слід відмітити, що СП відчувають нестачу кадрів, зараз – 13 %, а з розвитком підприємства – ще 15 %. При цьому нестачу кадрів вказано за такими професіями – шофер, газоелектрозварювальник, професії аварійних слюсарів, технологи, агрономи, трактористи, зоотехніки.

Малюнок 1.43. Нестача кадрів, що відчувають суб'єкти опитування

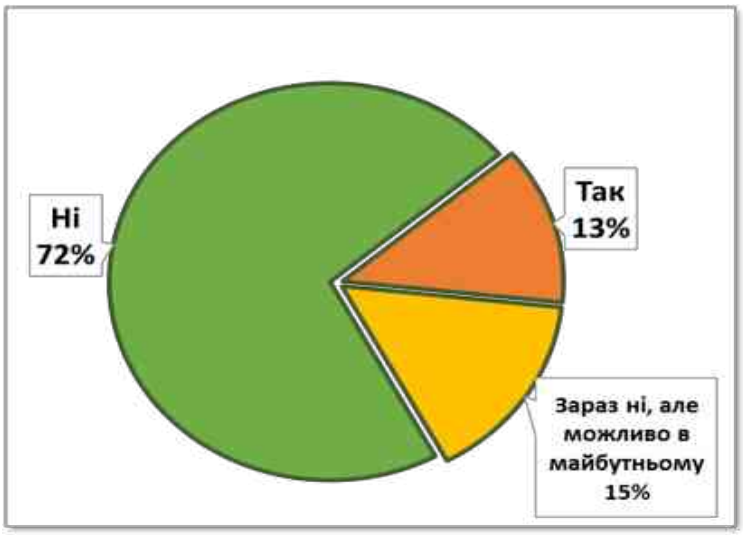

Зважаючи на поточну ситуацію в країні, тільки 10 % суб'єктів підприємництва планують інвестувати у розширення бізнесу найближчим часом, а 67 % розглядають можливість це зробити в майбутньому. Усі, хто планує розширення, налаштовані робити це у Березанській громаді. Хоча троє респондентів вказали на надмірний тиск на бізнес з боку

контролюючих органів, двоє - на відсутність землі для розширення як причини, що може їх спонукати на перенесення бізнесу в інші громади.

Малюнок 1.44. Очікування опитаних підприємців щодо інвестицій у збільшення обсягів виробництва

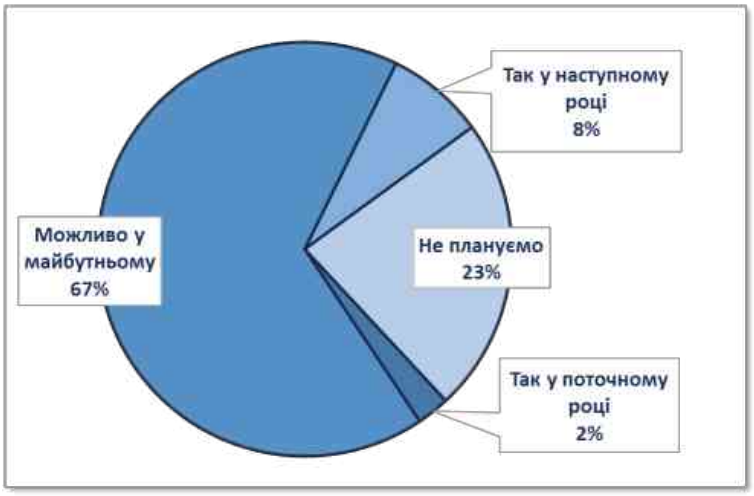

Щодо наявності в регіоні/ зоні підприємницької активності можливостей для бізнесу, то відповіді розподілилися таким чином. Робочу силу, необхідну підприємствам, мають 32 опитаних СП (82%); споріднені за профілем підприємства – 18 респондентів (46%); покупців, як вагомий ринок збуту продукції – 17 СП (44%); основних постачальників сировини/ комплектуючих/ товарів для підприємства – 7 респондентів (18%); основних інвесторів лише 5 підприємств (13%) .

Малюнок 1.45. Можливості для розвитку бізнесу у Березанській громаді, що мають опитувані підприємства.

Бачення загроз та перспектив розвитку Березанської громади

Представники бізнесу, які брали участь в опитуванні, зазначили загрози, які на їх думку заважають розвитку громади. У трійку найбільших увійшли „безробіття", „недостатня громадська ініціативність та активність мешканців" та „низька якість дорожнього покриття між населеними пунктами громади".

Малюнок 1.46. Бачення загроз для розвитку Березанської громади

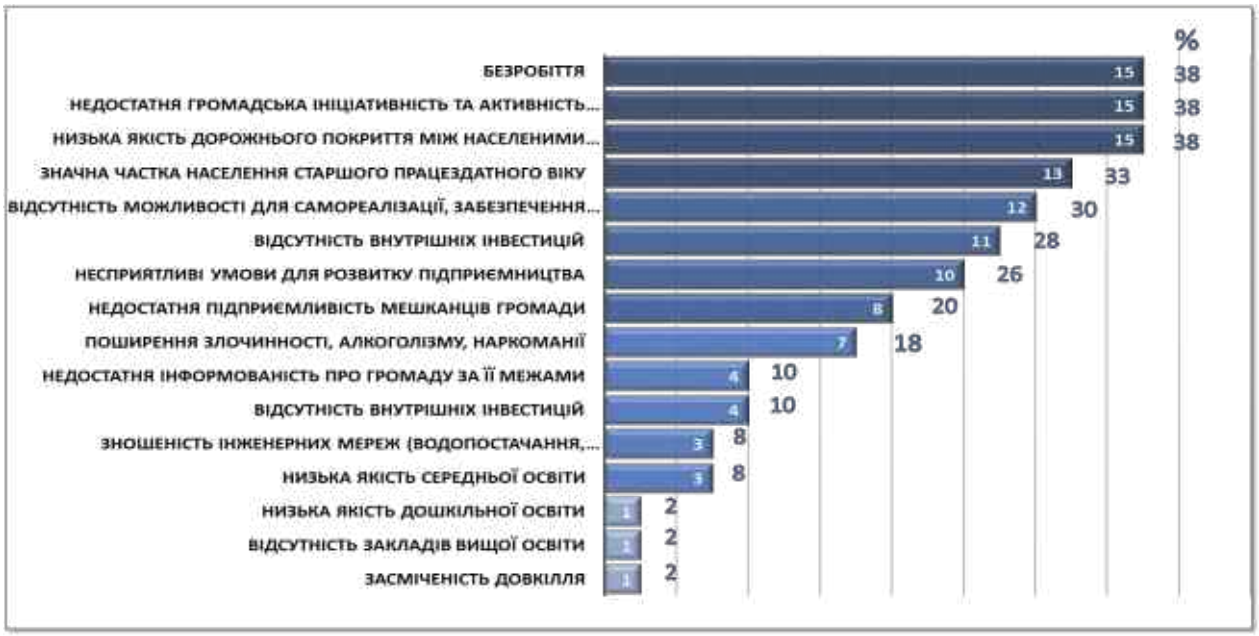

Разом з тим, представники бізнесу давали оцінки пріоритетності різних завдань розвитку Березанської громади.

Малюнок 1.47. Завдання розвитку Березанської громади на думку представників бізнесу

Згідно з відповідями на питання анкети, найбільш важливими завданнями розвитку громади є:

1. Зменшення рівня безробіття – 54,7 %
2. Ремонт вулиць – 52,3 %
3. Покращення водопостачання – 51,4
4. Ремонт доріг між поселеннями громади – 50,4 %
5. Благоустрій населених пунктів громади - 48,5 %
6. Покращення водовідведення - 48,3 %
7. Розвиток малого і середнього бізнесу – 47,9 %
8. Розвиток сфери дозвілля (відпочинку і спорту) – 47,0 %
9. Покращення освітлення населених пунктів громади – 44,5 %

До непершочергових завдань, на думку бізнесу, належать:

1. Підтримка агрохолдингів – 37,3 %
2. Підтримка кооперативного руху – 37,6 %
3. Використання місцевих природних ресурсів – 40,7 %

Можливості реалізації завдань, які стоять перед громадою, значною мірою залежать від віри мешканців та бізнесу в реальність їх досягнення, а також від ресурсів, за рахунок яких це відбуватиметься.

Результати опитування демонструють, що 64,1 % опитаного бізнесу вірять, що завдання розвитку Березанської громади будуть реалізовані на практиці.

Опитувані вважають, що найперспективнішими видами економічної діяльності для розвитку громади є сільське господарство у вигляді тваринництва (46%) і рослинництва (43%) та переробка сільськогосподарської продукції

(41%). Найменше голосів отримали ІТ сфера (2%), машинобудування (5%) та сільське господарство у вигляді ягідництва 7%.

Малюнок 1.48. Пріоритетні види економічної діяльності для розвитку Березанської громади

Даючи відповіді на питання „Як би Ви оцінили діяльність органів місцевого самоврядування з розвитку громади“, респонденти поставили такі оцінки.

Малюнок 1.49. Оцінка діяльності органів місцевого самоврядування з розвитку громади

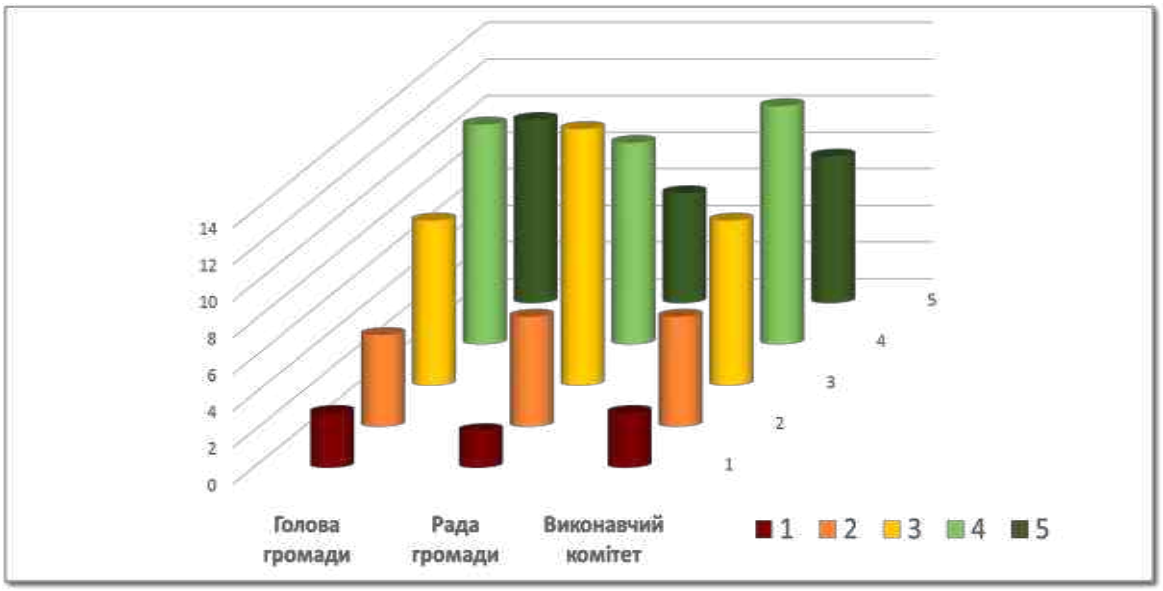

Середня оцінка діяльності міського голови становить- 3,54; ради громади - 3,33; виконавчого комітету - 3,44.

Співпрацею з органами влади з опитуваних, які мали потребу в контактах з такими органами, задоволені від 13 до 44 % суб'єктів підприємництва в залежності від органу влади. Найвищий рейтинг мають заступники голови громади – 44%, голова громади - 33%. Незадовільною назвали співпрацю з митницею, районними органами влади.

Малюнок 1.50. Оцінка взаємовідносин бізнесу з органами влади у Березанській громаді

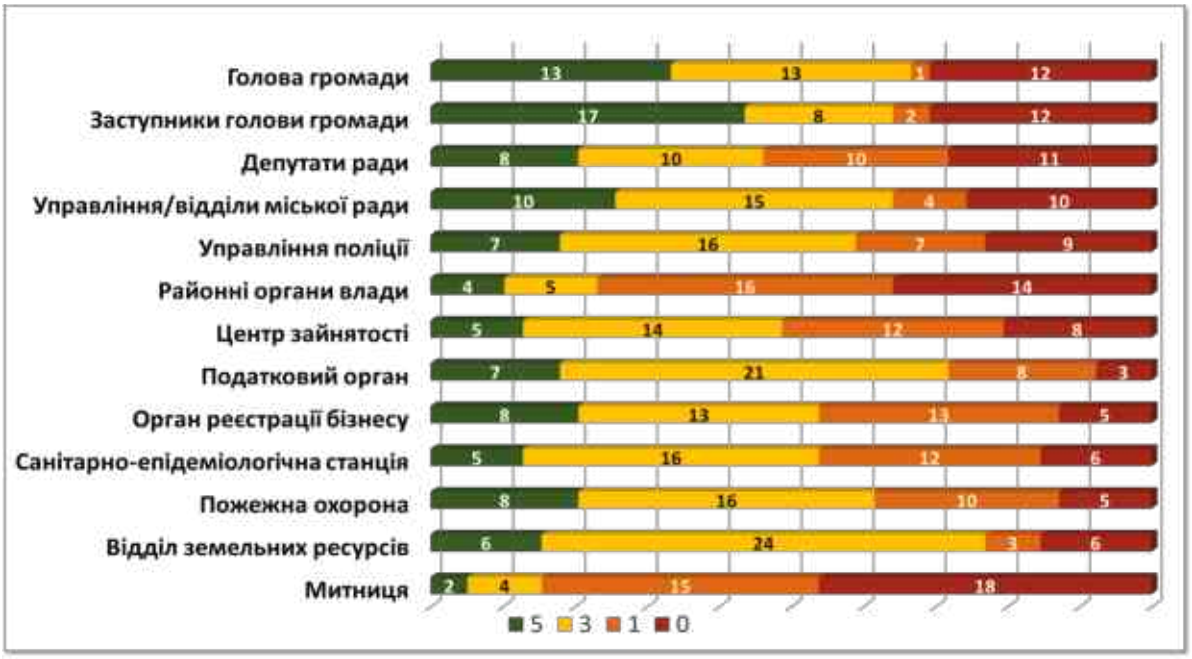

Середній бал щодо оцінки громади як місця для ведення бізнесу за 5-ти бальною системою (5 – найвища оцінка, 1 – найнижча) склав 3,62.

Малюнок 1.51. Оцінка Березанської громади як місця для ведення бізнесу

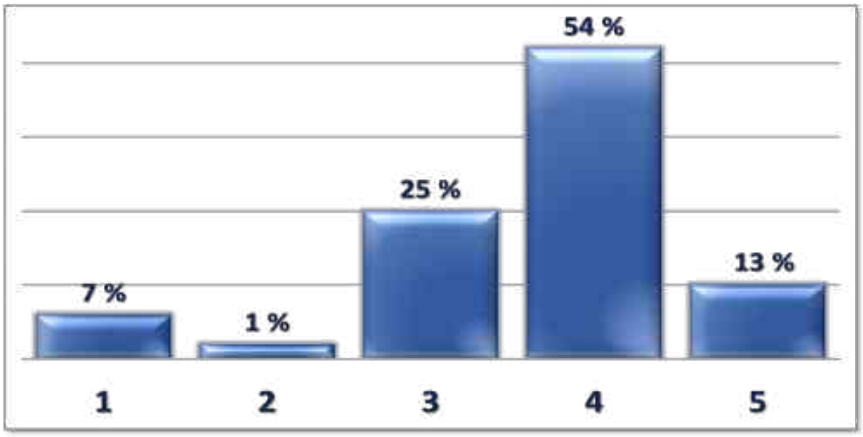

РОЗДІЛ 2. SWOT-АНАЛІЗ

Важливим етапом процесу стратегування є аналіз зовнішніх та внутрішніх чинників, що впливатимуть на розвиток громади. SWOT-аналіз, проведений учасниками робочої групи, передбачає у першій частині огляд сильних та слабких сторін територіальної громади з урахуванням територіального розташування, демографічних показників, соціально-економічного розвитку, природно-культурного потенціалу, інфраструктурного забезпечення та результатів опитування мешканців і бізнесу. Друга частина SWOT-аналізу передбачає огляд зовнішніх: політичних, кліматичних, демографічних та макроекономічних можливостей та загроз, що визначатимуть розвиток громади впродовж наступних трьох років. На основі SWOT-аналізу здійснюється ідентифікація проблем та вибір пріоритетних напрямків розвитку громади.

Таблиця 2.1 SWOT-аналіз Березанської міської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
Місцерозташування Березанської громади у столичному регіоні. Київ, столиця України, головний діловий, науковий, культурний центр України, найбільший регіональний ринок, розташований за 75 км від центру громади.	**Неналагоджене пасажирське транспортне сполучення у громаді** Потребують поліпшення сполучення з центром громади населені пункти Яблунівського старостату, с. Садове
Транзитний потенціал в центрі лівобережжя Київщини Через територію громади проходять: автошлях стратегічного значення М-03 Київ-Харків-Довжанське, автошляхи регіонального значення Т 1018 (сполучає з Бориспільською, Баришівською, Яготинською громадами) і Т 1024 (сполучає з Баришівською та Згурівською громадами), Південно-західна залізниця зі станцією „Березань“ IV класу (пасажирсько - вантажна) та зупинними платформами “Поліська” і „Хмельовик“. Відстань до міжнародного аеропорту „Бориспіль” 45 км.	**Незадовільний стан дорожнього покриття автомобільних доріг загального користування, насамперед місцевого значення** Переважна частина дорожнього покриття автомобільних комунальних доріг місцевого значення потребує проведення різних видів ремонту.
Наявність ринку праці У громаді є наявні трудові ресурси, які мають освітню підготовку та кваліфікацію	**Негативні тенденції у демографічній ситуації.** За останніх 5 років через перевищення кількості померлих над кількістю

і потребують працевлаштування у громаді.	народжених відбувається природне скорочення населення з 4,2% у 2020 році до 11,7% у 2022 році. Спостерігається прискорене старіння населення і зменшення кількості осіб працездатного віку у загальній структурі населення. Частка населення у віці 15-64 років зменшилась з 64 відсотків до 61 відсотка у загальній чисельності мешканців громади. Водночас кількість мешканців старшого працездатного віку збільшилась з 16,2% до 19,5%.
Активний розвиток молодіжного та національно-патріотичного руху Активна співпраця молоді з Програмою молодіжного банку ініціатив від БО „Фонд громади Березані“. Учасники співпраці залучаються до різноманітних проектів та написання грантів, виявляючи при цьому неабияку зацікавленість та творче мислення, виробляючи нові й оригінальні ідеї та втілюючи їх. Значною популярністю користується у молоді підготовка та участь у різних етапах Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри „Сокіл“ („Джура“). Щоразу більше молоді залучається до волонтерського руху та благодійних акцій щодо підтримки захисників та захисниць України, внутрішньо переміщених осіб, людей з обмеженими можливостями.	**Невідповідність професійно-кваліфікаційного рівня робочої сили потребам ринку праці** Понад 70% вакансій, заявлених роботодавцями до центру зайнятості, призначені для кваліфікованих робітників, представників найпростіших професій та осіб без професії (спеціальності), тоді як у складі безробітних в середньому 57% безробітних мають вищу освіту. Серед безробітних зростає частка жінок. Загострення проблем молодіжного безробіття через низьку адаптивність до навколишнього економічного та соціального середовища, підвищені вимоги щодо працевлаштування (престиж, заробіток), зміст, характер й умови праці, „маятникова“ міграція на роботу в Київ, відтік за кордон.
Розгалужена інженерна інфраструктура Сприяє зручному доступу до ресурсів (електроенергія, вода, газ, інтернет тощо), забезпеченню комунікацій (телефонія, широкосмуговий інтернет, поштовий зв’язок), привабливості для інвесторів.	**Зношеність інфраструктури та мереж водопостачання та водовідведення,** Третина мереж централізованого водовідведення перебуває у ветхому та аварійному стані. Через зношеність інфраструктури водопостачання та водовідведення й енергоємність обладнання втрата води під час її транспортування та розподілу складає майже 30%.

	Забезпеченість населених пунктів громади централізованим водопостачанням становить 75%, (по області - 85,5%), водовідведенням - 29,5% (по області -14%). Зокрема, в селах Дубове та Хмельовик централізоване водопостачання та водовідведення відсутнє. Проблемне забезпечення питною водою ж/м Березань-2.
Природно-ресурсний потенціал для ведення сільськогосподарського виробництва. Сільськогосподарські угіддя займають 18,5 тис.га, з них рілля – 14,2 тис.га. Понад 70 відсотків земель поза межами населених пунктів розпайована та передана в оренду сільськогосподарським виробникам.	**Незначний обсяг виробництва сільськогосподарської продукції з більш високою доданою вартістю** Сільськогосподарський комплекс Березанської громади в основному зорієнтований на вирощування зернових і технічних культур, насіння олійних культур, розведення свійської птиці. До складу комплексу входить 13 підприємств та 16 фермерських господарств. Лише 2 підприємства та 2 фермерських господарства виробляють продукцію з більш високою доданою вартістю. Діяльність з переробки с/г продукції здійснює одне підприємство - ТОВ „Березанський м'ясокомбінат". Зменшення посівних площ під овочівництво, брак фінансових ресурсів, що обмежує доступ до необхідних інвестицій у нові технології, обладнання та оптимізацію виробництва, має негативний вплив на збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції з більш високою доданою вартістю
Належність до енергонасичених регіонів На території громади розміщена підстанція „Березань" 110/35/10 кВ потужністю 50 МВт(має резерв понад 50%), додаткові підстанції „Лісова" та „Лехнівка" 35/10 кВ, розгалужена мережа ЛЕП з класом напруги 110 кВ, 35 кВ, 10 кВ, можливість приєднання до електромереж Південно-Західної залізниці з класом напруги 27 або 10 кВ Усі населені пункти охоплені газифікацією. Територією громади проходить кілька ниток магістрального	**Енерговитратність комунальної та бюджетної сфер, відсутність відновлювальних джерел енергопостачання** Особливо гострою є проблема енергозбереження для бюджетних організацій та комунальних підприємств. З одного боку, це обумовлено соціальним значенням цих об'єктів, з іншого боку, наявністю морально застарілого, низькоефективного обладнання та недостатністю енергозберігаючих заходів, що в свою чергу є одним з основних причин дефіциту коштів місцевого бюджету.

газопроводу високого тиску для промислових споживачів	
Стабільний рівень підприємницької діяльності Кількість середніх та малих підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення за 2019-2022 роки змінювалася несуттєво навіть з урахуванням об'єктивних факторів, зокрема світової економічної кризи, пов'язаної з пандемією COVID-19, та повномасштабного вторгнення рф.	**Низька мотивація до інвестиційної та інноваційної діяльності бізнесу** Через відсутність доступних кредитних ресурсів (особливо на довгостроковий період) та державної підтримки для проведення інноваційного оновлення та технічного переоснащення виробничих потужностей основним джерелом фінансування інноваційної діяльності у промисловості стали власні кошти підприємств (майже 100%).
Доступність послуг освіти, оптимізація освітньої мережі У результаті системних реформ у галузі освіти Березанської громади функціонує 7 закладів дошкільної освіти та 2 дошкільних підрозділи гімназій ; 4 ліцеї, 4 гімназії та дві філії ліцею (освітню діяльність однієї призупинено). Організовано гаряче харчування для школярів 1-11 класів; підвезення учнів до опорних закладів, які проживають за межею пішохідної доступності. Є можливість здобувати в громаді професійно-технічну освіту (ДНЗ другого атестаційного рівня „Березанський професійний аграрний ліцей") та вищу освіту (Центр дистанційного навчання - Представництво ПрАТ „Вищий навчальний заклад „Міжрегіональна Академія управління персоналом" „Березанський Інститут").	**Наявність закладів освіти з малою наповнюваністю** Фактична наповнюваність класів у сільській місцевості складає в середньому 13 учнів, що майже вдвічі менше, ніж у міській місцевості (25,5 учнів). Через незначну кількість дітей шкільного віку призупинено освітню діяльність Пилипчанської філії Садового ліцею. Найменша наповнюваність груп у закладах дошкільної освіти „Світанок" (ж/м Березань-2) – та „Ранок" (с. Садове). Їх потужності використовуються відповідно на 32% та 35%.

Доступ до сучасних технологій та ресурсів у закладах освіти Налагоджена можливість дистанційного навчання, педагогічні працівники володіють відповідними освітніми платформами. ЗЗСО забезпечені швидкісним Інтернетом. Запроваджено системи електронної освіти у закладах загальної середньої освіти (е-журнали, е-щоденники)	**Недостатній рівень сучасного інформаційного освітнього простору** Формування сучасного інформаційного освітнього простору потребує удосконалення та зміцнення організаційного, навчально-методичного, інформаційно-телекомунікаційного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення системи освіти; проведення апробації електронних підручників та електронних засобів навчання в закладах освіти
Інклюзивність та рівні можливості для навчання, безпечне освітнє середовище Комунальна установа Березанський інклюзивно-ресурсний центр надає послуги 115 дітям різного віку. Протягом 2020 – 2024 років кількість дітей з особливими освітніми потребами, для яких організовано інклюзивне навчання, зросла у тричі (з 18 дітей у 2020 році до 59 дітей у 2024 році) Для них у ЗЗСО створено 35 класів та 8 інклюзивних груп в ЗДО. Навчальні заклади обладнані системами протипожежного захисту, обслуговуються охоронними фірмами, облаштовані найпростішими укриттями. Вживаються заходи з енергозбереження.	**Недостатність педагогічного кадрового забезпечення з інноваційним підходом до фахової підготовки.** Забезпеченість педагогічними кадрами закладів освіти складає 97,44%. Педагогічний склад закладів сільської місцевості та в цілому закладів дошкільної освіти потребує оновлення з інноваційним підходом до фахової підготовки, упорядкування перепідготовки педагогів. Питома вага педагогічних працівників пенсійного віку у загальній кількості педагогічних працівників складає зокрема у Садовому ліцеї 15,8%, у Ярешківській гімназії- 14,3%.
Забезпечення доступності до медичних послуг, мобілізація ресурсів для вирішення проблем охорони здоров'я. Активна мережа закладів охорони здоров'я первинного та вторинного рівня, поліпшення умов доступності до медичних послуг для сільських мешканців. Громада може об'єднати свої ресурси для вирішення проблем охорони здоров'я, зокрема фінансова підтримка, волонтерська допомога, грантові кошти. Придбання сучасного медичного обладнання забезпечує більш точну та ефективну діагностику та лікування	**Неукомплектованість штатних посад лікарів, старіння кадрів** Укомплектованість усіх штатних посад лікарів становила 75,7% у первинній ланці та 80,5% - у вторинній ланці, що є недостатнім для якісного надання медичних послуг населенню. Висока частка лікарів пенсійного віку (43%).

Наявність містобудівної документації як інструменту стратегічного планування. Дев'ять з десяти населених пунктів громади мають розроблені та затверджені генеральні плани, необхідні для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови територій населених пунктів	**Недостатність безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності** У громаді існує комплекс обмежень у можливостях безбар'єрного доступу до інфраструктури, транспорту, зайнятості, освіти, отримання публічної інформації, послуг із боку держави та бізнесу. Зокрема, це стосується доступу до об'єктів фізичного середовища, інформаційного доступу для людей з функціональними чи комунікативними порушеннями, доступу до швидкісного інтернету тим, для кого він є критичною необхідністю та умовою для спілкування, навчання, творчої та соціальної реалізації, гендерної рівності тощо.
Наявність інвестиційних пропозицій земельних ділянок комунальної власності До продажу та передачі в оренду потенційним інвесторам підготовлено 8 вільних земельних ділянок, призначених для ведення господарської діяльності (крім сільськогосподарської) загальною площею 7,1 га. Банк інвестиційних пропозицій постійно оновлюється та оприлюднюється на загал.	**Незадовільний стан поводження з твердими побутовими відходами** Нерозвиненість сортувальних практик твердих побутових відходів, відсутність перероблення й утилізації відходів, низький рівень екологічної свідомості населення (стихійні сміттєзвалища, спалювання сміття, підпали сухої трави та листя)
Наявний потенціал для розвитку культури, мистецтва, народних ремесел та спорту Розвиток культурного та духовного середовища Березанської громади, збереження та популяризацію культурної спадщини забезпечують заклади культури: 4 будинки культури, 6 клубів, Публічна бібліотека з філією для дітей у м.Березань та філіями у селах Недра, Садове, Григорівка, Березанська школа мистецтв, Березанський краєзнавчий музей. Створені умови для розвитку спорту. У громаді функціонують 40 спортивних споруд, до яких включено стадіон, 4 спортивні зали, 24 площинні спортивні споруди, з них: 5 майданчиків з тренажерним обладнанням, 2 майданчика	**Відсутність системності розвитку туристичної галузі** Туристичний потенціал Березанської громади не використовується ефективно через застарілу мережу туристичних маршрутів, відсутність ефективної промоції туристичних продуктів. Туристична інфраструктура не відповідає міжнародним стандартам,

з синтетичним покриттям, 10 інших спортивних споруд. У дитячо-юнацькій спортивній школі „Старт“ займалися спортом та вдосконалювали свою спортивну майстерність від 347 до 442 дітей впродовж останніх п’яти років Наймасовішими заходами спортивного спрямування є футбол, художня гімнастика, волейбол, шахи, легка та важка атлетика.	
Одноцентровий доступ до адміністративних послуг, зростання кількості видів послуг ЦНАПу Створені віддалені робочі місця адміністраторів ЦНАП у 6-ти старостинських округах. Кількість видів послуг збільшилась до 279 у 2024 році.	**Обмеження площ ЦНАПу для забезпечення надання адміністративних послуг** Зі збільшенням кількості видів послуг існуюча будівля ЦНАП не відповідає стандартам якості обслуговування отримувачів послуг в повному обсязі. Відсутній портал електронних послуг.

Можливості	Загрози
Прийняття вищих стратегічних документів на рівні держави, області, громади **Доступність додаткових джерел фінансування для втілення проектних ідей, в т.ч. програм міжнародної технічної допомоги** **Підвищення рівня активізації місцевого населення** **Формування партнерських стосунків для впровадження соціально значущих проектів** **Поглиблення економічних зв'язків з країнами ЄС, інтеграція у глобальну економіку** **Імплементація європейських стандартів у різні системи України** **Розширення та надання державної підтримки представникам малого та**	**Агресія російської федерації проти України** **Пандемії, епідемії** **Зміни в енергетичній системі України, енергетична криза** **Відтік значної кількості працездатного населення та кваліфікованих кадрів за кордон** **Зростання масштабів маятникової міграції між громадою, м. Києвом та іншими регіонами** **Існування тіньового ринку економіки** **Складна процедура розподілу та отримання коштів державної підтримки сільгоспвиробникам** **Торговельні обмеження щодо експорту українських товарів на ринки країн ЄС** **Скорочення реальних доходів населення**

середнього бізнесу, у тому числі через індустріальні парки **Активізація соціокультурних факторів щодо ідентифікації української нації (мова, традиції та звичаї тощо)** **Закінчення військової агресії**	**Прискорення інфляційних процесів, коливання національної валюти** **Дефіцит бюджетів усіх рівнів, скорочення державного фінансування національних програм розвитку регіонів** **Зміна клімату та екстремальні погодні явища (посухи тощо)** **Збереження корупції у владі**

SWOT-матриця є методом визначення конкурентних переваг, викликів та ризиків громади, яка дозволяє виявити взаємозв‘язки між внутрішніми чинниками – сильними та слабкими сторонами самої громади та зовнішніми впливами – можливостями та загрозами ззовні.

Далі подаються варіанти кореляцій між внутрішніми чинниками та зовнішніми впливами, які дозволяють в подальшому визначити стратегію дій для реалізації можливостей у використанні сильних сторін та зменшення ризиків впливу на слабкі сторони громади. Таких варіантів може бути три.

Порівняльні переваги. За допомогою матриці зв’язків між внутрішніми чинниками, а саме сильними сторонами громади, та зовнішніми впливами – можливостями (мал. 3.2), визначаються найбільш перспективні аспекти, які краще за інших сприймають вплив зовнішніх факторів і дають сильніший поштовх соціально-економічному розвитку територіальної громади.

Прийняття вищих стратегічних документів на рівні держави, області, громади дозволить посилити такі переваги як наявність містобудівної документації як інструменту стратегічного планування.

Доступність додаткових джерел фінансування для втілення проектних ідей, в тому числі програм міжнародної технічної допомоги, може сприяти поліпшенню розгалуженої інженерної інфраструктури, яка потребує реновації та оновлення, а також підсилить перевагу наявності ринку праці та інвестиційних пропозицій земельних ділянок для розвитку промислової діяльності з високою доданою вартістю, високотехнологічного сільськогосподарського виробництва, туризму та рекреації.

Малюнок 21. **Порівняльні переваги**

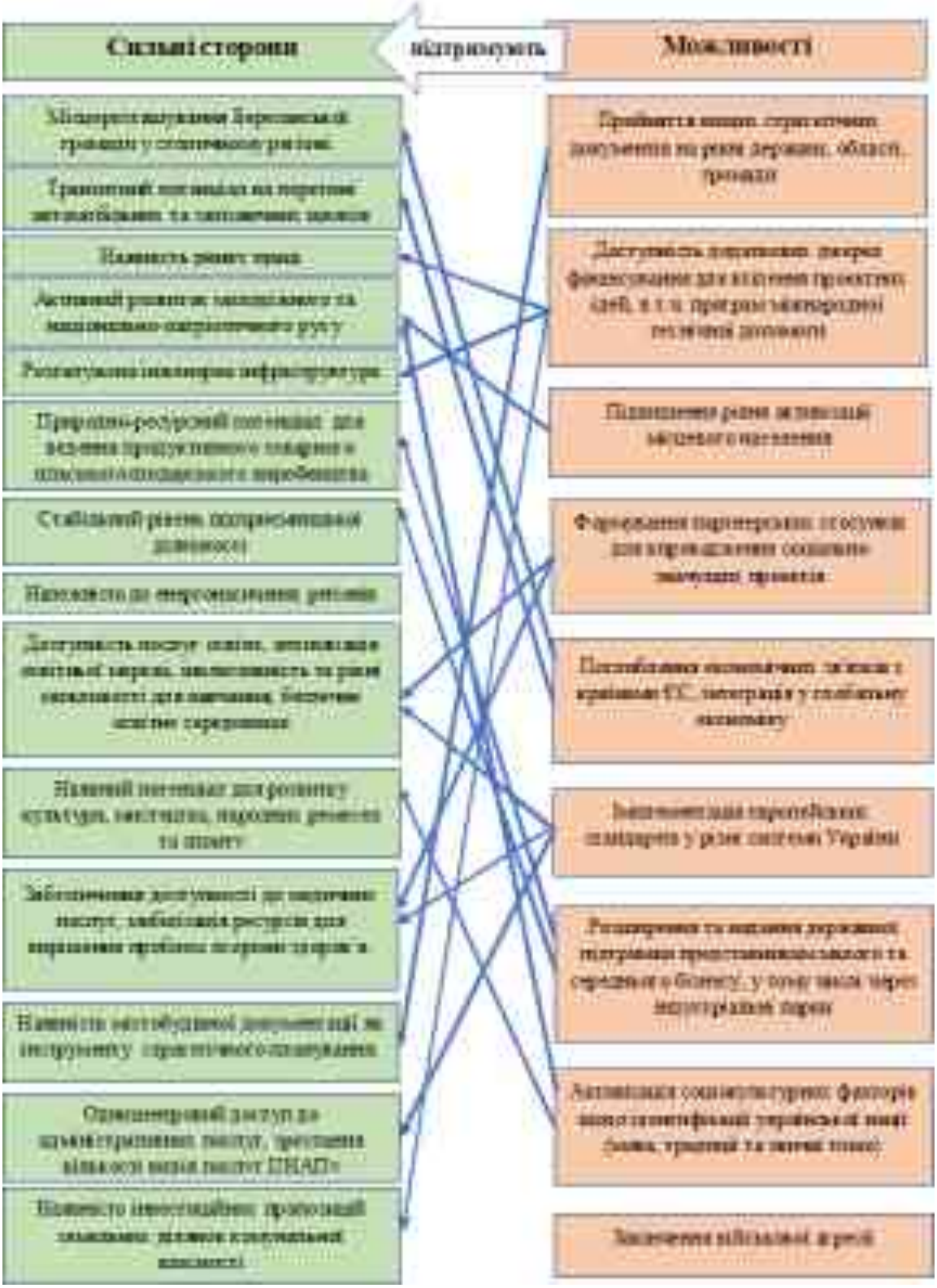

Розширення та надання державної підтримки представникам малого і середнього бізнесу активізує рівень підприємницької діяльності, створить додаткові умови для використання природно-ресурсного потенціалу для ведення продуктивного товарного сільськогосподарського виробництва, сприятиме диверсифікації агропромислового комплексу.

Формування партнерських стосунків з міжнародними організаціями, соціально відповідальним бізнесом, громадськими організаціями для впровадження соціально значущих проектів підсилить доступність до сучасних технологій та ресурсів у закладах освіти, удосконалення безпечного освітнього середовища, розширення доступності до медичних послуг, мобілізації ресурсів для вирішення проблем галузі охорони здоров'я.

Поглиблення економічних зв'язків з країнами ЄС, інтеграція України у глобальну економіку дозволить у повному обсязі використовувати місцерозташування громади у столичному регіоні, який належить до інвестиційно-привабливих та економічно розвинутих регіонів України, та задіяти транспортний потенціал на перетині автомобільних та залізничних шляхів із заходу на схід.

Імплементація європейських стандартів у різні системи України підсилить перевагу одноцентрового доступу до адміністративних послуг, забезпечення доступності до медичних послуг та послуг освіти, оптимізації їх діяльності.

Активізація соціокультурних факторів щодо ідентифікації української нації (мова, традиції та звичаї тощо), підвищення рівня активізації місцевого населення сприятиме новому поштовху розвитку молодіжного, національно-патріотичного, волонтерського руху, задіянню потенціалу громади для розвитку культури, мистецтва, популяризації народних ремесел.

Найважливіший зовнішній фактор, який підсилить сильні сторони громади – завершення військової агресії. Це допоможе покращити життя місцевого населення та створити сприятливі умови для економічного розвитку через створення нових робочих місць, підтримку підприємництва та привертання інвестицій, зосередитися на соціальній підтримці, створенні нових механізмів участі громади у прийнятті рішень та підтримки місцевих ініціатив**.** Але це може вимагати значних зусиль та ресурсів для досягнення позитивних результатів.

Виклики У цьому випадку матриця зв'язків будується між слабкими сторонами громади та зовнішніми позитивними можливостями (мал.3.3), які дозволяють зменшити вразливість громади.

Прийняття вищих стратегічних документів на рівні держави, області, громади дозволить активізувати мотивацію бізнесу щодо інвестиційної та інноваційної діяльність, орієнтуючись на стратегічні цілі розвитку територій.

Незадовільний стан дорожнього покриття автомобільних доріг, зношеність мереж та об'єктів водопостачання та водовідведення, енерговитратність

комунальної та бюджетної сфер, відсутність відновлювальних джерел енергопостачання, неукомплектованість штатних посад медпрацівників може бути вирішене завдяки доступності додаткових джерел фінансування для втілення проектних ідей, в тому числі програм міжнародної технічної допомоги.

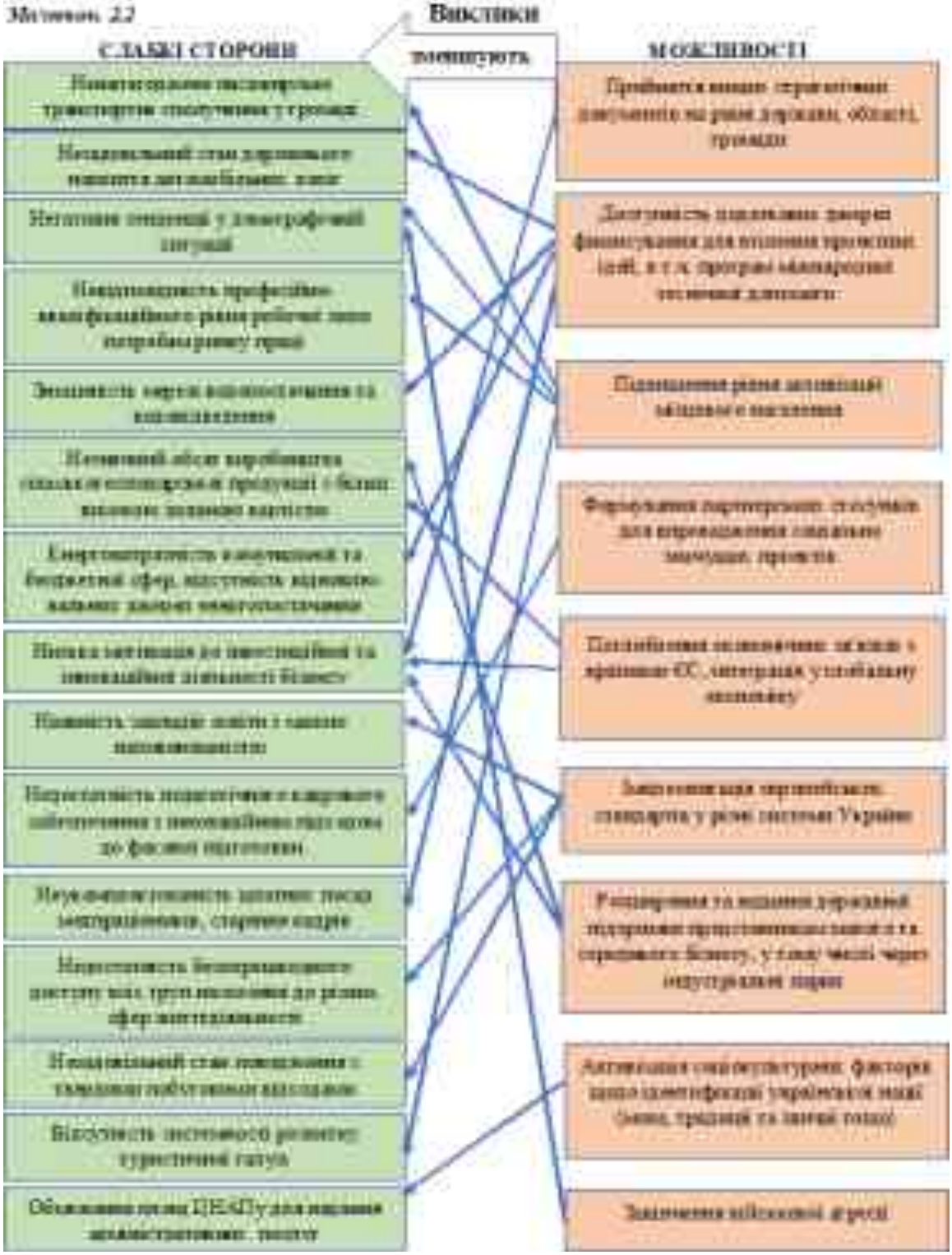

Підвищення рівня активізації місцевого населення зможе зменшити виклики щодо неналагодженого пасажирського транспортного сполучення у громаді, відсутності системності розвитку туристичної галузі, подолати негативні тенденції у демографічній ситуації.

Недостатність педагогічного кадрового забезпечення з інноваційним підходом до фахової підготовки може бути покращена через формування партнерських стосунків для впровадження соціально значущих проектів, зокрема завдяки співпраці з міжнародними та вітчизняними партнерами, що можуть надати підтримку у навчанні персоналу.

Поглиблення економічних зв'язків з країнами ЄС, інтеграція у глобальну економіку, розширення та надання державної підтримки представникам малого та середнього бізнесу може позитивно вплинути на переорієнтацію сільськогосподарського комплексу громади на виробництво продукції з більш високою доданою вартістю, підвищити мотивацію бізнесу до інвестиційної та інноваційної діяльності.

Імплементація європейських стандартів у різні системи України дозволить вирішити проблеми незадовільного стану поводження з твердими побутовими відходами, недостатність безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності, наявності закладів освіти з малою наповнюваністю.

Активізація соціокультурних факторів щодо ідентифікації української нації також може зменшити відсутність системності розвитку туристичної галузі громади.

У разі закінчення військової агресії вразливість громади значно зменшиться за всіма викликами.

Ризики Матриця зв'язків між слабкими сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш слабкі місця (внутрішні чинники) громади при впливі негативних зовнішніх факторів – загроз (мал.3.4), тобто найбільш імовірні ризики при подальшій реалізації планів розвитку територіальної громади.

Агресія російської федерації проти України, пандемії, епідемії може призвести до ще більших негативних тенденцій у демографічній ситуації в громаді.

Відтік значної кількості працездатного населення та кваліфікованих кадрів за кордон разом зі зростанням масштабів маятникової міграції між громадами, столицею та іншими регіонами, скороченням реальних доходів населення, існування тіньового ринку економіки підвищують ризики невідповідності професійного рівня робочої сили потребам ринку, неукомплектованості штатних посад медпрацівників, старінню кадрів, недостатності педагогічного кадрового забезпечення з інноваційним підходом до фахової підготовки.

Проблема із незадовільним станом дорожнього покриття автомобільних доріг може бути поглиблена як у випадку дефіциту бюджетів усіх рівнів, так і через збереження корупції у владі.

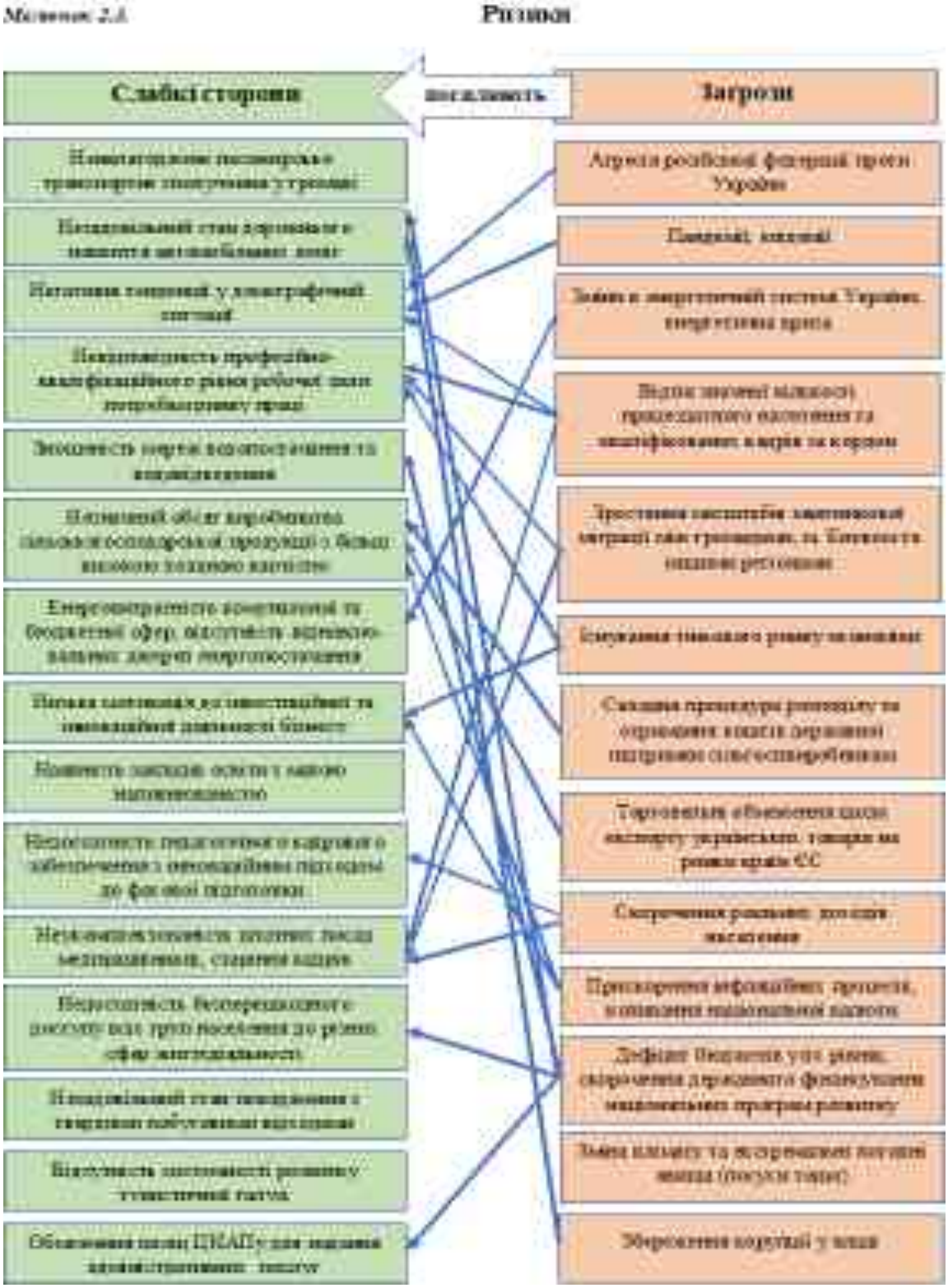

Торговельні обмеження щодо експорту українських товарів на ринки країн ЄС, прискорення інфляційних процесів, коливання національної валюти може призвести до подальшого зниження рівня впровадження інновацій у промисловому та сільськогосподарському виробництві продукції з більш високою доданою вартістю.

Дефіцит бюджетів усіх рівнів, скорочення державного фінансування національних програм розвитку можуть ускладнити вирішення проблем обмеження площ ЦНАПу для надання адміністративних послуг, створення безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності у громаді.

Аналіз порівняльних переваг, викликів та ризиків розвитку Березанської громади є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та оперативних цілей розвитку на середньострокову перспективу, спрямованих на зміну умов проживання, людиноцентричність та давати сталий розвиток.

РОЗДІЛ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарне моделювання, як важливе методологічне підґрунтя вибору траєкторії розвитку, представляє собою певну послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності і за певних умов.

Сценарії розвитку Березанської громади в контексті воєнного стану в Україні та його можливих наслідків базується на комплексному SWOT-аналізі, який враховує вплив зовнішніх і внутрішніх чинників, а також можливості щодо зміцнення наявних переваг громади, мінімізації викликів та ризиків у її розвитку.

Основними факторами, які впливатимуть на можливі сценарії розвитку Березанської громади у наступні роки, є широкомасштабні військові дії та воєнний стан, демографічна ситуація, розвиток економічного потенціалу. Відповідно до них сценарії розвитку базуються на прогнозах завершення військової агресії, демографічному прогнозі, прогнозах розвитку економічного потенціалу, соціальної та комунальної інфраструктури.

Для визначення оптимального вектору розвитку Березанської територіальної громади у майбутньому членами Робочої групи було розглянуто декілька сценаріїв розвитку подій: інерційний та два альтернативних: оптимістичний та песимістичний сценарії.

Інерційний сценарій розвитку формується на основі припущень, що протягом тривалого часу вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на стан територіальної громади залишається незмінним. Базові припущення інерційного сценарію – широкомасштабні військові дії та воєнний стан в країні

продовжуються. Негативні тенденції у демографічній ситуації через поглиблення процесу старіння населення та міграцію молоді не зникають. Скорочення кількості економічно активного населення призведе до ще більшого зростання рівня навантаження на населення працездатного віку. Випередження темпів інфляційних процесів щодо темпів зростання заробітних плат може загострити дефіцит висококваліфікованих кадрів, особливо робочих професій.

Стан економіки громади протягом наступного прогнозного періоду суттєво не зміниться. Структура промисловості залишається майже без змін. Стабільний розвиток підприємницької діяльності стосуватиметься в основному торгівлі та сфери послуг. При збереженні існуючого тренду розвитку галузей реального сектору економіки, низькій мотивації до інвестиційної та інноваційної діяльності не варто сподіватися на прогресивні структурні зрушення в економіці громади.

Базова соціальна та комунальна інфраструктура в таких пріоритетних сферах діяльності як охорона здоров'я, освіта, охорона навколишнього природного середовища та водопостачання, енергоефективність, надання адміністративних послуг, створення безпечного середовища не зазнають суттєвих змін з усіма їх перевагами та недоліками. Усе „йде, як сьогодні".

Оптимістичний сценарій розвитку ґрунтується на припущеннях, що будуть сформовані найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) й внутрішні (ті, які територіальна громада здатна створити самостійно) фактори впливу. Тобто громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

При цьому успішно реалізується план соціально-економічного розвитку громади та плани заходів з реалізації цієї стратегії. Усе „йде за планом". Основою для цього сценарію є завершення військової агресії та скасування або припинення воєнного стану, рішучі економічні та соціальні реформи на рівні держави, продовження та завершення євроінтеграційних процесів, ефективна інвестиційна політика, ефективне місцеве самоврядування.

Ось кілька ключових етапів, які можуть відбутися у такому сценарії.

Зростання економіки: громада може пережити період активного економічного зростання завдяки стимулюванню бізнес-середовища, привабливим інвестиціям та розвитку індустріального парку, впровадженню нових технологій переробки сільгосппродукції.

Розвиток інфраструктури: уряд та приватні інвестори, в тому числі іноземні, можуть спільно інвестувати у покращення інфраструктури громади, такі як дороги, школи, лікарні, водопостачання та каналізація. Зменшення залежності від зовнішніх енергоресурсів забезпечить стійкість та самодостатність громади. Це створить сприятливі умови для життя мешканців та розвитку бізнесу.

Розвиток освіти та культури: ініціативи у сфері освіти та культури можуть призвести до збільшення доступу до якісної освіти, культурних заходів та спортивних подій. Це сприятиме розвитку талантів, зміцненню спільноти та підвищенню якості життя.

Сталість та безпека: громада може забезпечити високий рівень безпеки для своїх жителів, зменшуючи злочинність та забезпечуючи відповідну роботу правоохоронним органам, організовуючи укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту.

Інклюзивність та рівність: громада може активно працювати над створенням інклюзивного середовища, де кожна людина має рівні можливості для розвитку та участі у житті спільноти, незалежно від її соціального статусу, раси, гендерної приналежності чи здатностей.

Збереження природних ресурсів: громада зосередиться на збереженні природних ресурсів та здоров'ї навколишнього середовища шляхом впровадження екологічно чистих технологій, створення парків та зон відпочинку, а також освітніх кампаній щодо екологічного управління.

Ці елементи спільно можуть створити оптимістичний сценарій розвитку громади, де кожен її член відчуває себе захищеним, важливим та здатним до самореалізації, що неминуче призведе до поліпшення демографічного стану у громаді, підвищенню добробуту, закріпленню висококваліфікованих кадрів та скороченню безробіття.

Песимістичний сценарій розвитку є результатом критичної оцінки та врахування негативного впливу зовнішніх і внутрішніх факторів.

Основою для цього сценарію є посилення військової агресії, зростання енергетичної кризи, сповільнення євроінтеграційних процесів, відтік інвестицій та бізнесів, прискорення інфляції, скорочення доходів населення.

У песимістичному сценарії розвитку громади можуть виникнути проблеми та виклики, які стримують її розвиток. Ось кілька можливих аспектів такого сценарію.

Економічний занепад: громада може стикнутися з економічним спадом через зменшення інвестицій, втрату робочих місць або відтік бізнесів, що призведе до зростання безробіття та погіршення стандартів життя.

Недостатність інфраструктури: недостатність інвестицій у покращення інфраструктури може призвести до погіршення стану доріг, інженерних мереж, шкіл, лікарень та інших соціально-економічних об'єктів, що погіршує комфорт та безпеку мешканців.

Соціальні проблеми: у песимістичному сценарії громада може стикнутися зі зростанням соціальних проблем, таких як злочинність, наркоманія, бездомність та інші форми викликів для громадського здоров'я та безпеки.

Погіршення якості життя: загальний рівень життя в громаді може погіршитися через зростання економічної та соціальної напруги, а також через недостатність доступу до якісної освіти, охорони здоров'я та інших послуг.

Втрата довіри до владних структур: неефективність управління та корупція можуть призвести до втрати довіри мешканців до владних структур, що загрожує стабільності та розвитку громади.

Екологічні проблеми: недбале ставлення до довкілля та природних ресурсів може призвести до забруднення повітря, води та ґрунту, що загрожує здоров'ю мешканців та природному середовищу.

Ці аспекти можуть створювати виклики для розвитку громади та вимагати від влади, громадських організацій та мешканців активних заходів для подолання проблем і покращення ситуації.

Кожен із сценаріїв потребує специфічних стратегій та гнучкості у плануванні, а також готовності до адаптації перед обличчям змінних умов. Незалежно від обставин, важливо максимально використовувати існуючі сильні сторони громади, мінімізувати вплив слабких сторін та використати будь-які можливості для зміцнення резилієнтності та покращення умов життя громадян.

РОЗДІЛ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

На підставі аналізу соціально-економічного розвитку громади впродовж останніх років, з урахуванням думки громадськості, місцевого бізнесу та за рішенням робочої групи визначено стратегічне бачення розвитку Березанської міської територіальної громади через створення життєвого середовища, яке відображає наші цінності та допомагає гармонійно розвивати всі аспекти життя.

Березанська міська територіальна громада - це

Ми бачимо Березанську громаду як амбітну, бізнес-орієнтовану та економічно розвинуту, де підприємництво процвітає, а кожен житель має можливість реалізувати свій потенціал.

Наша громада — енергоефективна та екологічна, де раціональне використання ресурсів сприяє сталому розвитку та збереженню природи. Ми розвиваємо рекреаційну інфраструктуру, надаючи можливості для активного відпочинку та відновлення.

Громада, яку ми формуємо, — розумна та новаторська, де різноманітність думок та ідей є джерелом нашого успіху. Наша надійність та непереможність визначається гармонією розвитку, що призводить до стабільності та здатна адаптуватися до нових викликів і перемагати будь-які труднощі.

Здоров'я та благополуччя жителів є для нас пріоритетом, тому ми створюємо здоровий, безпечний і культурно наповнений простір для їхнього розвитку. Вдосконалюємо безбар'єрний доступ для всіх груп населення.

Ми прагнемо до соціальної та едукаційної гармонії, де доступ до високоякісної освіти та культурних заходів є для всіх. Наша громада — естетична, збалансована, активна, автентична та згуртована у своїх прагненнях.

Ми будуємо громаду, яка не лише відповідає поточним потребам і забезпечує сталість, а дбає про перспективи для майбутніх поколінь.

РОЗДІЛ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬБНОЇ ГРОМАДИ

5.1. Матриця цілей та завдань.

З метою втілення в життя стратегічного бачення розвитку громади визначено пріоритети розвитку на період до 2027 року, сформовані у чотири стратегічні цілі:

- економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив;
- здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту
- енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою
- надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства

Малюнок 5.1. Матриця цілей Березанської міської територіальної громади

Обрані пріоритети визначають очікувані досягнення за результатами впровадження комплексу взаємопов'язаних завдань і заходів, спрямованих на вирішення найважливіших питань та розв'язання виявлених проблем громади.

До кожної стратегічної цілі визначено оперативні цілі. Досягнення їх формує основу для управління громадою та дозволяє узгодити Стратегію розвитку громади з бюджетним плануванням.

Оперативні цілі, в свою чергу, деталізовані у завдання, спрямовані на розв'язання основних проблем та використання потенціалу громади, визначених у аналітичній частині Стратегії.

Таблиця 5.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічний напрямок	**Оперативна ціль**	**Завдання**
1. Економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив	1.1. Інноваційний розвиток, модернізація, технічне переоснащення промислового виробництва	1.1.1. Сприяння відновленню та сталому розвитку промислового виробництва 1.1.2. Підтримка організації виробництва нових видів конкурентоспроможної продукції 1.1.3. Розробка та впровадження екологічно чистих технологій та виробничих процесів
	1.2. Високотехнологічне сільське господарство	1.2.1.Впровадження інноваційних технологій в аграрному секторі
		1.2.2. Диверсифікація сільськогосподарського виробництва
	1.3. Підготовка інвестиційних продуктів	1.3.1. Створення інвестиційних проектів та програм, які відповідають потребам та пріоритетам громади
		1.3.2. Формування та популяризація інвестиційного потенціалу Березанської громади
	1.4.Створення умов для розвитку бізнес-середовища	1.4.1. Розроблення програм підтримки бізнесу
		1.4.2. Розвиток підприємницьких здібностей та промоція підприємницької ініціативи серед дітей та молоді.
		1.4.3. Підвищення соціальної відповідальності бізнесу
2. Здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту	2.1. Якісна освіта для всіх	2.1.1. Впровадження сучасних освітніх технологій та методик
		2.1.2. Розвиток позашкільної освіти та створення нових освітніх програм для молоді.
		2.1.3. Формування сучасної мережі закладів освіти
		2.1.4. Підтримка розвитку професійно-технічної підготовки молоді та впровадження дуальної освіти
		2.1.5. Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища
	2.2. Громадське здоров’я	2.2.1. Підвищення доступності та ефективності медичної допомоги та фармації
		2.2.2. Покращення мережі лікувальних закладів та їх наповнення

		2.2.3. Запровадження комплексних заходів з розширення спектру медичних гарантій
	2.3. Культурний та фізичний розвиток протягом усього життя	2.3.1. Збагачення змісту та вдосконалення форм діяльності культурно-освітніх закладів
		2.3.2. Розвиток культурно-освітніх послуг і туризму
		2.3.3. Розвиток закладів культури
		2.3.4. Розширення та вдосконалення мережі спортивних об'єктів
		2.3.5. Популяризація здорового способу життя
		2.3.6. Реалізація молодіжної політики, підтримка талановитої молоді
	2.4. Створення умов для комфортного та безпечного життя людей	2.4.1. Реалізація гендерної, сімейної політики
		2.4.2. Забезпечення захисту конституційних прав дітей та їх інтересів
		2.4.3. Підтримка соціальних проєктів та ветеранської політики
		2.4.4. Забезпечення правопорядку та публічної безпеки
		2.4.5. Доступні сучасні мережі питного водопостачання та водовідведення
		2.4.6. Підтримка комунальних підприємств
	2.5. Ефективне управління просторовим розвитком	2.5.1. Планування просторового розвитку
		2.5.2. Розвиток інженерної, дорожньо-транспортної інфраструктури
		2.5.3. Формування публічного простору
3. Енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою	3.1 Підвищення енергетичної безпеки та енергетичної свідомості	3.1.1. Енергоефективна інфраструктура та соціальна сфера
		3.1.2. Підвищення енергоефективності громадських будівель
		3.1.3. Розвиток відновлювальних та альтернативних джерел енергії
		3.1.4. Освіта та інформування населення щодо енергоефективних практик
	3.2 Екологічна безпека та охорона довкілля	3.2.1. Підвищення ефективності та безпеки об'єктів каналізування, їх модернізація
		3.2.2. Ефективне управління поводження з відходами
		3.2.3. Підвищення рівня екосвідомості мешканців та дбайливого ставлення до життєвого простору
		3.2.4. Збереження, відтворення та розширення екомережі та рекреаційних зон у громаді
4. Надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства	4.1. Якісна система врядування та надання адміністративних послуг	4.1.1. Зростання ефективності місцевого самоврядування та відкритість влади
		4.1.2. Підвищення якості надання адміністративних послуг, забезпечення високого рівня їх доступності
	4.2. Впровадження цифрових технологій	4.2.1. Цифрова трансформація управлінської діяльності

		4.2.2. Розбудова інфраструктури інформатизації у громаді, підвищення рівня цифрової грамотності

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1.

Економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив

Стратегічна ціль 1 спрямована на використання найбільш вагомих переваг Березанської громади, її ресурсів та можливостей задля диверсифікації та розвитку економіки, підвищення привабливості громади як місця для ведення бізнесу для підприємців та потенційних інвесторів. Розвиток місцевої економіки має на меті створення нових робочих місць, підвищення рівня життя, зміцнення місцевої інфраструктури, сприятиме фінансовій та соціальній стабільності, екологічній стійкості, підвищенню конкурентоспроможності.

До 2027 року громада спрямує зусилля на відновлення промислового потенціалу, підтримку аграріїв, залучення нових інвестицій та сприяння зростаючому сектору малого та середнього підприємництва (МСП), спроможного швидко пристосовуватися до змін у середовищі.

В рамках першої стратегічної цілі виділені чотири ключові оперативні цілі:

Таблиця 5.2. Структура стратегічної цілі 1 Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль 1. Економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив			
Оперативна ціль 1.1.	Оперативна ціль 1.2.	Оперативна ціль 1.3.	Оперативна ціль 1.4.
Інноваційний розвиток, модернізація, технічне переоснащення промислового виробництва	*Високотехнологічне сільське господарство*	*Підготовка інвестиційних продуктів*	*Створення умов для розвитку бізнес-середовища*

Оперативна ціль 1.1. Інноваційний розвиток, модернізація, технічне переоснащення промислового виробництва

Основу промислового комплексу Березанської громади складають високотехнологічні підприємства переробної промисловості, які виробляють конкурентоздатну продукцію та нарощують її експорт у європейські країни.

Однак світова економічна криза, спричинена пандемією COVID-19, та повномасштабне військове вторгнення рф в Україну мали негативний вплив на розвиток промисловості за останні п’ять років.

З початку воєнних дій промислові підприємства громади через порушення логістики, обмеження електропостачання внаслідок ракетних ударів змушені були повністю або частково призупиняти виробництво. Обсяги виробленої промислової продукції у порівняних цінах у 2023 році зменшились майже удвічі проти довоєнного 2021 року. Діяльність філії „Аерок Березань“ ТОВ „АЕРОК“ зупинена повністю, потужності заводу не використовуються впродовж двох років. Крім того, на території громади є також незадіяні виробничі потужності заводу з виготовлення залізобетонних виробів, недобудовані цехи підприємства харчової промисловості, які могли б зацікавити релокований бізнес або інших інвесторів. Маючи трудовий, інфраструктурний, ресурсний потенціал, промисловість залишається стратегічно важливою для економіки Березанської громади,

До 2027 року зусилля Березанської громади будуть спрямовані на розвиток та підвищення конкурентоспроможності діючих підприємств (сприяння оновленню та модернізації матеріально-технічної бази, створенню високоефективних, високотехнологічних промислових підприємств з високою доданою вартістю, нарощування обсягів якісної продукції та підвищення рівня її інноваційності, розширення експорту тощо), забезпечення стійкості до зовнішніх викликів та підвищення екологічної відповідальності.

Таблиця 5.3. Основні завдання досягнення оперативної цілі 1.1 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
1.1.1. Сприяння відновленню та сталому розвитку промислового виробництва	1.1.1.1. Інвестування у розвиток нових технологій та інновацій у промисловому виробництві 1.1.1.2. Модернізація промислових об'єктів для зниження енергоспоживання 1.1.1.3. Впровадження нових механізмів підтримки активності місцевих виробників в рамках державної політики „Зроблено в Україні“ 1.1.1.4. Підтримка індустріальних парків
1.1.2. Підтримка організації виробництва нових видів конкурентоспроможної продукції	1.1.2.1. Інвестування проєктів з освоєння виробництва нових видів продукції, що користується попитом на внутрішньому та зовнішніх ринках 1.1.2.2. Впровадження міжнародних стандартів якості і безпеки продукції 1.1.2.3. Популяризація та просування місцевого продукту

1.1.3. Впровадження екологічно чистих технологій та виробничих процесів	1.1.3.1. Зменшення викидів парникових газів і забруднюючих речовин. 1.1.3.2. Використання екологічно чистих технологій та матеріалів у виробництві

Очікувані результати:

реалізація інвестиційних проектів, що передбачають виробництво продукції з високою доданою вартістю;

розширення номенклатури та асортименту інноваційної продукції, що виробляється підприємствами громади;

проведення технологічного переоснащення виробничих потужностей промислових підприємств для збільшення виробництва продукції з високою доданою вартістю;

нарощування експорту конкурентоспроможної продукції;

підвищення продуктивності, гнучкості і швидкості виробництва, покращення якості товарів за рахунок використання інтернет-технологій.

Індикатори виконання оперативної цілі :

обсяг реалізованої промислової продукції;

обсяги експорту промислової продукції;

впроваджено інвестиційних проектів, що передбачають виробництво продукції з високою доданою вартістю.

Оперативна ціль 1.2. Високотехнологічне сільське господарство

Агропродовольчий комплекс - одна з ключових галузей, яка, попри війну, забезпечує продовольчу безпеку нації та є важливим чинником економічної стабільності країни та громади зокрема.

Сільськогосподарський комплекс Березанської громади в основному зорієнтований на рослинництво - вирощування зернових і технічних культур, насіння олійних культур. Площа обробітку складає майже 12 тис.га. Наявний природно-ресурсний потенціал громади дозволяє значно збільшити ефективність та конкурентоздатність сільськогосподарського виробництва з використанням сучасних інноваційних технологій. Тому основою стратегії і тактики господарської діяльності сучасного аграрного підприємства та фермерського господарства має стати впровадження високотехнологічних рішень, що підвищить продуктивність і якість продукції, сприятиме сталому розвитку, збереженню природних ресурсів та покращенню умов праці.

Приміром, перехід на ресурсозберігаюче виробництво, зокрема застосування технологій обробітку землі Mini-till, No-till, Strip-till, сприяє зниженню ресурсозалежності, зменшенню витратності виробництва,

нарощуванню валового збору при одночасному збереженні та відтворенні потенціалу ґрунту та навколишнього середовища. Місцеві аграрії уже використовують технології мінімального обробітку ґрунту. Так, площа земель в обробітку за технологіями Mini-till складає майже 5 тис.га, за технологіями No-till – 0,42 тис.га. Проте адаптація до європейських стандартів у галузі вимагає впровадження інших ключових аспектів високотехнологічного сільського господарства: прецизійне землеробство, автоматизація та роботизація, біотехнології та генетична інженерія, агроекологічні практики, використання великих даних (Big Data) та Інтернет речей (IoT) тощо.

Освоєння та запровадження інноваційних технологій потребує всебічного запровадження особливостей технології, зміни переліку агротехнологічних операцій, модернізації засобів виробництва, удосконалення виробничої структури, організації вирощування сільськогосподарських культур. Зрозуміло, що такі заходи потребують значних капіталовкладень. Інноваційна активність аграріїв є нерівномірною та недостатньою. Більше можливостей у великих агрохолдінгів. Водночас, агропродовольчий сектор, попри війну, залишається інвестиційно привабливим через наявні природно-кліматичні умови, відносно низьку вартість основних факторів виробництва (землі та робочої сили), розвинену логістику, орієнтацію на експорт, високий попит на продукцію на міжнародних ринках та близькість до європейського ринку. У аграріїв з’явилась доступність додаткових джерел фінансування для втілення проектних ідей, в т.ч. програма „Доступні кредити“ (5-7-9%), державні програми підтримки, програми міжнародної технічної допомоги та міжнародні гранти.

У важкий період війни, з метою зменшення ризиків, пов'язаних з однотипним вирощуванням та залежністю від ринкових коливань, забезпечення стійкого розвитку сільськогосподарського виробництва стратегічно важливим є його диверсифікація, яка полягає в оптимальному перерозподілі ресурсів та потенціалу сільськогосподарських товаровиробників в інші сфери сільського господарства для розосередження діяльності та збільшення прибутковості. Диверсифікація пов’язана з урізноманітненням, розширенням та зміною напрямків господарської діяльності на селі, забезпеченням продовольчої безпеки.

У Березанській громаді до складу агропромислового комплексу входить 13 підприємств та 16 фермерських господарств. Лише 2 підприємства та 2 фермерських господарства виробляють продукцію з більш високою доданою вартістю. Діяльність з переробки с/г продукції здійснює одне підприємство. У громаді незначний сектор овочівництва, садівництва, майже не розвивається ягідництво, виноградарство, зникли тепличні господарства, зменшується поголів’я ВРХ. Крім цих, потенційно перспективними напрямками диверсифікації сільського господарства у громаді можуть бути органічне

виробництво, вирощування енергетичних культур, готельно-ресторанний бізнес, (на базі сільськогосподарського підприємства з акцентом на місцеві сировини та страви) тощо. За умови державної підтримки агропромислових виробників та підтримки з боку міжнародної спільноти, зацікавленої у відновленні України як одного зі світових гарантів продовольчої безпеки, диверсифікація агровиробництва сприятиме його конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках.

До 2027 року зусилля Березанської громади будуть спрямовані на впровадження інноваційних технологій в аграрному секторі та диверсифікацію сільськогосподарського виробництва.

Таблиця 5.4. Основні завдання досягнення оперативної цілі 1.2 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
1.2.1. Впровадження інноваційних технологій в аграрному секторі	1.2.1.1. Запровадження інноваційних технологій 1.2.1.2. Впровадження ресурсозберігаючого виробництва 1.2.1.3. Впровадження сучасних кліматично орієнтованих технологій обробітку ґрунту
1.2.2. Диверсифікація сільськогосподарського виробництва	1.2.2.1. Переробка сільськогосподарської продукції 1.2.2.2. Органічне виробництво 1.2. 2.3. Тваринництво 1.2. 2.4. Овочівництво, картоплярство 1.2.2.5. Ягідництво, садівництво, тепличне господарство

Очікувані результати:
запровадження інноваційних технологій;
впровадження ресурсозберігаючого виробництва;
зменшення собівартості виробництва;
вирощування органічних сільськогосподарських культур;
покращення родючості ґрунтів;
збільшення обсягів насаджень та виробництва плодово-ягідних культур;
збільшення якісного посівного матеріалу;
збільшення поголів'я ВРХ;
підвищення продуктивності корів.

Індикатори виконання оперативної цілі :
обсяг органічного виробництва;
обсяг внесення органічних добрив;
проведена реконструкція полезахисних смуг;
кількість розсадників плодово-ягідних культур;
наявність насіннєвого матеріалу;
кількість створених сучасних тваринницьких комплексів;

кількість суб'єктів переробного виробництва.

Оперативна ціль 1.3. Підготовка інвестиційних продуктів

Інвестиційна діяльність громади включає в себе різноманітні ініціативи та проекти, спрямовані на покращення економічного, соціального та інфраструктурного розвитку місцевості. Для її успішного провадження важливим є створення інвестиційних продуктів, які відповідають потребам і очікуванням інвесторів та водночас юридичним і регуляторним вимогам.

У Березанській громаді започатковано створення передумов підвищення інвестиційної привабливості території. Наявна актуальна містобудівна документація - дев'ять з десяти населених пунктів громади мають розроблені та затверджені генеральні плани, необхідні для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови територій. Проведена інвентаризація земель, водних та лісових ресурсів, об'єктів нерухомості комунального майна. Наразі до продажу та передачі в оренду потенційним інвесторам сформовано вісім вільних земельних ділянок, призначених для ведення господарської діяльності (крім сільськогосподарської) загальною площею 7,1 га та два об'єкти нерухомості. З метою сприяння діяльності суб'єктів інвестиційної діяльності розроблений за підтримки Програми „U-LEAD з Європою" інвестиційний паспорт Березанської міської територіальної громади з акцентом на переваги та потенціал громади. Інформаційне наповнення інвестиційного паспорта здійснено так, щоб потенційний інвестор максимально зміг використати його для втілення своєї проектної ідеї. Другий розділ паспорта складається з інвестиційних пропозицій двох типів різного спрямування (комерційного характеру, соціальної інфраструктури, житлового будівництва). Інвестиційний паспорт та банк інвестиційних пропозицій постійно оновлюється та оприлюднюється на загал.

Проактивна місцева економічна політика громади до 2027 року полягатиме у систематизації заходів щодо поліпшення інвестиційної клімату, спрямованих на аналіз потреб громади, консультації та залучення громадськості, формування програм та проектів, пошук інвестиційних джерел.

Маркетинг та промоція інвестиційного потенціалу громади необхідна для формування її позитивного іміджу серед потенційних інвесторів та розповсюдження інвестиційних пропозицій серед цільової аудиторії. Зусилля громади будуть спрямовані на заходи з популяризації громади через вичерпну інформацію для потенційних інвесторів. Робота з інвестиційними агенціями і мережами також дозволить підвищити видимість громади серед потенційних інвесторів і знайти нові можливості для співпраці.

Налагодження робочих контактів із міжнародними та іноземними організаціями, інформування їх щодо інвестиційних пропозицій є необхідними

умовами для поліпшення процесу залучення інвестицій в економіку Березанської громади та пріоритетними в діяльності місцевої влади.

Таблиця 5.5. Основні завдання досягнення оперативної цілі 1.3 та напрями їх реалізації

Завдання	*Потенційно можливі сфери реалізації проєктів*
1.3.1. Створення інвестиційних проектів та програм, які відповідають потребам та пріоритетам громади	1.3.1.1. Розроблення та реалізація програми поліпшення інвестиційного клімату громади 1.3.1.2. Функціонування сучасної інфраструктури надання адміністративних послуг, впровадження зручних та доступних електронних сервісів
1.3.2 Формування та популяризація інвестиційного потенціалу Березанської громади	1.3.2.1. Формування потреб громади та пріоритетних сфер для інвестування 1.3.2.2. Підвищення видимості громади через співпрацю з інвестиційними агенціями і мережами 1.3.2.3. Налагодження ефективної комунікації з потенційними інвесторами шляхом підписання меморандумів про співпрацю, стимулювання до здійснення інвестицій; 1.3.2.4. Співробітництво громад через програми транскордонного співробітництва шляхом використання фінансових інструментів ЄС (робота з фондами ЄС, співпраця з муніципалітетами ЄС, пошук партнерів для реалізації проектів

Очікувані результати:
поліпшення інвестиційної привабливості громади;
збільшення кількості підприємств-експортерів.

Індикатори виконання оперативної цілі :
темп зростання експорту товарів та послуг;
обсяг прямих іноземних інвестицій;
обсяг капітальних інвестицій:
кількість впроваджених проектів.

Оперативна ціль 1.4. Створення умов для розвитку бізнес-середовища

Мале та середнє підприємництво є невід'ємною частиною економіки Березанської громади. Мале та середнє підприємництво (МСП) за своїм організаційним характером має значний адаптаційний потенціал і є найбільш динамічним елементом структури економіки. Війна стала серйозним викликом для бізнесу. Однак навіть у таких умовах підприємництво не звертає свою діяльність. Кількість суб'єктів МСП продовжує зростати, як і надходження від їх діяльності до бюджетів усіх рівнів. Підтримка та розвиток малого та середнього

підприємництва є пріоритетом для економічного розвитку громади. Тому важливим є розроблення місцевих інструментів фінансової та інформаційної підтримки МСП, налагодження комунікацій влади з бізнесом, розширення такого діалогу, вжиття заходів зі створення дієвої та ефективної інфраструктури підтримки підприємництва.

Підвищення соціальної відповідальності бізнесу є важливим аспектом сучасного підприємництва. Соціально відповідальний бізнес несе відповідальність за свій вплив на суспільство і довкілля через свою діяльність. Етичне ведення бізнесу, підтримка місцевих спільнот і вразливих груп у громаді, участь у благодійних і соціальних ініціативах, підтримка ініціатив з екологічного захисту, підвищення рівня транспарентності і відкритості, дотримання ринкових принципів конкуренції є важливою складовою відповідального підприємництва. Підвищення соціальної відповідальності підприємців, у свою чергу, також сприятиме покращенню іміджу підприємництва в суспільстві.

Основні зусилля будуть зосереджені на сприяння діяльності та розвитку МСП, забезпечення комфортних умов для малого та середнього бізнесу, застосування політики дерегуляції на місцевому рівні, спрощення отримання адміністративних послуг, промоцію підприємницьких ініціатив серед дітей та молоді .

Таблиця 5.6. Основні завдання досягнення оперативної цілі 1.4 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
1.4.1. Розроблення програм підтримки бізнесу	1.4.1.1. Аналіз потреб бізнесу 1.4.1.2. Налагодження комунікацій влади та бізнесу
1.4.2. Розвиток підприємницьких здібностей та промоція підприємницької ініціативи серед дітей та молоді.	1.4.2.1. Сприяння розвитку молодіжного підприємництва 1.4.2.2. Формування підприємливості як однієї з ключових компетентностей Нової української школи 1.4.2.3. Поширення успішних прикладів молодіжного підприємництва
1.4.3. Підвищення соціальної відповідальності бізнесу	1.4.3.1. Залучення підприємців до участі у семінарах і тренінгах з питань розвитку соціального підприємництва 1.4.3.2. Формування позитивного іміджу соціально відповідального бізнесу

Очікувані результати:

збільшення кількості суб’єктів малого і середнього підприємництва;

розширення ефективного діалогу між бізнесом та владою;

збільшення обсягів надходжень від діяльності суб’єктів малого і середнього підприємництва до бюджетів усіх рівнів

створення нових робочих місць.

Індикатори виконання оперативної цілі :

кількість малих і середніх підприємств;

кількість об’єктів інфраструктури підтримки підприємництва;

загальна сума надходжень до бюджетів усіх рівнів, одержаних від діяльності малого та середнього підприємництва;

питома вага платників податків серед суб’єктів малого і середнього підприємництва до загальної кількості зареєстрованих.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2.

Здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту

Розвиток людського потенціалу громади - це процес сприяння і підтримки росту та самореалізації кожної особи в громаді з метою досягнення загального процвітання і розвитку. Цей процес охоплює різні аспекти, спрямовані на підвищення освітнього рівня, здоров'я, соціальної активності та економічних можливостей мешканців.

Забезпечення доступу до якісної освіти та навчальних можливостей є одним з важливих кроків у розвитку людського потенціалу. Якісна освіта для всіх включає підвищення рівня грамотності, освіту для дорослих, професійну підготовку та підвищення кваліфікації, дозволяє мешканцям громади отримати необхідні знання та навички для успішної реалізації власного потенціалу.

Забезпечення доступу до якісної медичної допомоги, програм здорового способу життя, соціального захисту та психологічної підтримки сприяє збереженню та підвищенню загального здоров'я і добробуту мешканців.

Створення умов для інклюзії всіх верств суспільства, підтримка культурного різноманіття, захист прав людини та протидія дискримінації сприяють створенню гармонійного соціального середовища, вираженню унікальності й креативності громади.

Загальний підхід до створення комфортних та безпечних умов для життя людей у громаді передбачає комплексне планування й інтеграцію різних програм та проектів, що враховують потреби і можливості Березанської громади та спрямовані на розвиток та підтримку соціальної та інженерної інфраструктури, включаючи дороги, водопостачання, водовідведення, електричні, комунікаційні мережі тощо; підтримку правопорядку, профілактику злочинності та забезпечення громадської безпеки; розвиток мережі поліцейських та пожежних відділків, які забезпечують оперативну реакцію на екстрені ситуації; заохочення культури взаємодопомоги та солідарності серед громадян для забезпечення спільної безпеки: проведення освітніх заходів з

питань безпеки серед мешканців громади, що сприяє усвідомленню загроз та вмінню реагувати на них.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію таких оперативних цілей:

Таблиця 5.7. Структура стратегічної цілі 2 Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль 2. Здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту				
Оперативна ціль 2.1.	Оперативна ціль 2.2.	Оперативна ціль 2.3.	Оперативна ціль 2.4.	Оперативна ціль 2.5.
Якісна освіта для всіх	*Громадське здоров'я*	*Культурний та фізичний розвиток протягом усього життя*	*Створення умов для комфортного та безпечного життя людей*	*Ефективне управління просторовим розвитком*

Оперативна ціль 2.1. Якісна освіта для всіх

Освіта – найважливіший чинник формування якісного людського капіталу, який є стратегічним ресурсом розвитку держави в цілому та громади зокрема, зміцнення її авторитету. Сфера освіти істотно впливає на основні тенденції розвитку суспільства. В Україні освіта є національним пріоритетом, а значні зусилля, спрямовані на її удосконалення, розглядаються як інвестиція в людський капітал.

Стратегія розвитку системи освіти Березанської громади спрямована на розвиток доступної та якісної освіти, яка забезпечить формування конкурентоспроможної, творчої, соціально активної особистості відповідно до потреб держави та запитів громади, підготовки її до успішної соціальної та професійної реалізації в майбутньому.

Пріоритетними напрямками діяльності освітньої галузі до 2027 року будуть:

забезпечення доступності та рівності освітніх можливостей незалежно від соціального статусу, географічного розташування чи інших факторів;

підвищення ефективності освітнього процесу, впровадження інноваційних освітніх технологій навчання та інформаційно-комунікаційних засобів, а також методик, що відповідають потребам громади і ринку праці;

формування сучасної мережі закладів освіти, покращення матеріально-технічної бази, створення комфортних та безпечних умов для навчання та розвитку дітей та молоді;

підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, підтримка їхньої мотивації та кар'єрного зростання;

розвиток інклюзивної освіти, забезпечення доступу дітей з особливими освітніми потребами до всіх освітніх можливостей;

підтримка розвитку професійно-технічної підготовки молоді та впровадження елементів дуальної освіти;

зміцнення партнерства з громадськістю, взаємодія з батьками, громадськими організаціями, бізнесом для спільного вирішення проблем та досягнення цілей у сфері освіти.

Таблиця 5.8. Основні завдання досягнення оперативної цілі 2.1. та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
2.1.1. Впровадження сучасних освітніх технологій та методик.	2.1.1.1. Упровадження в освітній процес сучасних педагогічних технологій, практикування різних форм дистанційного навчання 2.1.1.2. Створення єдиного інформаційного середовища у галузі освіти, використання цифрових сервісів та якісного освітнього цифрового контенту 2.1.1.3. Впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній простір 2.1.1.4. Розробка та реалізація програм індивідуальної корекції освітніх проблем через наслідки війни
2.1.2. Розвиток позашкільної освіти та створення нових освітніх програм для молоді.	2.1.2.1. Забезпечення підтримки розвитку інтелектуального, творчого потенціалу дітей та учнівської молоді 2.1.2.2. Зміцнення навчальної та матеріально-технічної бази ЗПО, оснащення їх сучасним обладнанням
2.1.3. Формування сучасної мережі закладів освіти	2.1.3.1. Формування спроможної та ефективної мережі закладів освіти 2.1.3.2. Упровадження нових форм організації освітньої діяльності 2.1.3.3. Розвиток інклюзивного освітнього середовища 2.1.3.4. Удосконалення та зміцнення організаційного, навчально-методичного, інформаційно-телекомунікаційного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення системи освіти
2.1.4.Підтримка розвитку професійно-технічної підготовки молоді та впровадження дуальної освіти	2.1.4.1. Проведення профорієнтаційних заходів серед учнів 2.1.4.2. Дуальна освіта: якісна підготовка школярів для потреб ринку праці та зменшення безробіття серед молоді 2.1.4.3. Покращення матеріально-технічної бази
2.1.5. Створення безпечного та комфортного освітнього середовища	2.1.5.1. Створення умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами в інтегрованому середовищі

	2.1.5.2. Підвищення рівня пожежної безпеки закладів освіти; 2.1.5.3. Реалізація системи здорового харчування вихованців та учнів закладів освіти 2.1.5.4. Встановлення та обслуговування систем відеоспостереження та „Кнопка тривожного сповіщення“ у закладах та установах освіти 2.1.5.5. Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт захисних споруд цивільного захисту для учасників освітнього процесу, комфортабельне їх облаштування

Очікувані результати:

удосконалення та зміцнення організаційного, навчально-методичного, інформаційно-телекомунікаційного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення системи освіти

оптимізація мережі закладів дошкільної освіти;

формування ефективної та спроможної мережі закладів загальної середньої освіти; підвищення якості освіти у сільській місцевості;

розвиток профільної освіти відповідно до потреб громади та регіону; організація та розвиток дистанційної, мережевої, дуальної та сімейної форм навчання;

посилення позашкільної освіти;

забезпечення умов для навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами;

удосконалення підходів до системного кваліфікованого супроводу та надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг, зокрема особам з особливими освітніми потребами, з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного періоду

розвиток інформаційно-цифрового простору системи освіти Березанської громади; використання інноваційних мультимедійних засобів навчання;

підвищення ефективності профорієнтаційної роботи серед школярів; інтеграція професійного навчання із сучасним виробництвом, активізація співпраці закладів освіти та роботодавців; забезпечення збалансованості підготовки кадрів для економічних потреб громади, сприяння зайнятості населення.

Індикатори виконання оперативної цілі:

кількість реформованих закладів освіти;

охоплення дітей дошкільною освітою, в тому числі новими формами організації освітньої діяльності;

охоплення дітей шкільного віку різними формами навчання;

охоплення учнів позашкільною освітою, в тому числі сільської місцевості;

кількість учасників різнотематичних заходів, спрямованих на залучення молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої та проектної діяльності

розроблення та реалізація профорієнтаційних проєктів;

забезпечення запитів здобувачів освіти на інклюзивне навчання;

впровадження елементів дуальної, мережевої, сімейної освіти;

середній бал ЗНО у громаді;

середня вартість навчання одного учня на рік.

Оперативна ціль 2.2. Громадське здоров’я

Громадське здоров'я – це комплексна система заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я населення, профілактику захворювань, а також забезпечення довголіття та високої якості життя.

Пандемія COVID-19 та негативний вплив війни на здоров’я людини відобразились на демографічних показниках, які характеризуються низькою народжуваністю порівняно з високим рівнем смертності, від’ємним природним приростом населення, а також високим рівнем поширеності захворювань, інвалідизацією суспільства. Тому основні зусилля громади до 2027 року будуть спрямовані на створення умов, які забезпечують максимальну можливість для людей вести здоровий спосіб життя та знижують ризик захворювань.

Підвищення доступності та ефективності медичної допомоги вимагає системного підходу, який передбачає розвиток інфраструктури; використання інформаційних систем та цифрових технологій; укомплектованість кадрів та підвищення кваліфікації медичного персоналу; поліпшення доступу до ліків; проведення освітніх кампаній щодо здорового способу життя, профілактики захворювань, важливості регулярних медичних оглядів; співпраця з громадою щодо вирішення проблем медицини.

Важливим пріоритетом розвитку охорони здоров’я у громаді є пацієнтоорієнтованість первинної медицини, покращення якості та розширення переліку надання медичних послуг, зокрема реабілітаційної допомоги дорослим та дітям, розвиток паліативної допомоги населенню, подальше упровадження малоінвазивних лікувальних методик ендоскопічного напрямку в хірургії та гінекології; інтеграція послуг ментального здоров'я на рівні первинної медичної допомоги; забезпечення медичних закладів необхідними медикаментами, обладнанням та іншими ресурсами.

Таблиця 5.9. Основні завдання досягнення оперативної цілі 2.2 та напрями їх реалізації

Завдання	*Потенційно можливі сфери реалізації проектів*
2.2.1. Підвищення доступності та ефективності медичної допомоги та фармації	2.2.1.1. Впровадження систем інформатизації у галузі охорони здоров′я, зокрема телемедичних послуг 2.2.1.2. Посилення кадрового потенціалу медичних закладів, забезпечення його розвитку 2.2.1.3. Поліпшення доступу до ліків 2.2.1.4. Просвітницька робота серед населення
2.2.2. Покращення мережі лікувальних закладів та їх наповнення	2.2.2.1. Модернізація існуючих закладів охорони здоров'я з урахуванням сучасних технологій та стандартів 2.2.2.2. Програми стимулювання для залучення молодих фахівців та висококваліфікованих лікарів до роботи у закладах охорони здоров'я 2.2.2.3. Оснащення медичних закладів сучасним медичним обладнанням для діагностики, лікування та реабілітації. 2.2.2.4. Оптимізація використання коштів та пошук додаткових джерел фінансування (грантів, приватних інвестицій) .
2.2.3. Запровадження комплексних заходів з розширення спектру медичних гарантій	2.2.3.1. Розширення переліку гарантованих послуг, що надаються місцевими закладами охорони здоров'я 2.2.3.2. Пацієнтоорієнтованість первинної медицини 2.2.3.3. Інтеграція послуг ментального здоров'я на рівні первинної медичної допомоги. 2.2.3.4. Упровадження програм, спрямованих на здоровий спосіб життя, профілактику захворювань та психічне здоров'я, що сприяє загальному добробуту людей

Очікувані результати:

сповільнення скорочення чисельності населення та підвищення рівня народжуваності над смертністю;

зниження рівня захворюваності населення за найбільш поширеними хворобами.

задоволення потреб населення в якісній та доступній медичній допомозі;

зниження показників захворюваності на „соціальні хвороби“ – туберкульоз, ВІЛ/СНІД, наркотична та алкогольна залежності;

систематичне проведення просвітницьких та роз'яснювальних заходів з метою пропаганди здорового способу життя серед молоді;

підвищення задоволеності пацієнтів якістю медичної допомоги.

Індикатори виконання оперативної цілі:

показники загальної та дитячої смертності, захворюваності за основними класами хвороб;

показники народжуваності та смертності;

рівень охоплення вакцинацією населення проти основних інфекційних хвороб;

стан ментального здоров'я: кількість пацієнтів, що звернулись з порушеннями психічного здоров’я;

забезпеченість закладів охорони здоров’я лікарями всіх спеціальностей.

Оперативна ціль 2.3. Культурний та фізичний розвиток протягом усього життя

Реалізація прав людини на ідентичність, національну пам’ять, почуття власної гідності та соціальної злагоди здійснюється через розвиток культури та духовності. Культура заохочує до найрізноманітніших форм творчого самовираження і водночас вивчення та оновлення традицій, а відтак сприяє розвитку творчої економіки, інноваційної політики та активній участі громадськості у суспільному житті.

Створенню багатогранного та інклюзивного культурного середовища у громаді сприятимуть розвиток культурної інфраструктури, освітні програми та культурні заходи, збереження та популяризація культурної спадщини, інклюзивність у культурних заходах, програми культурного обміну, використання сучасних технологій для поширення культури, залучення громадськості до культурного життя.

У Березанській громаді наявний потенціал для розвитку культури та духовності. Водночас сфера культури потребує здійснення комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію умов функціонування закладів культури, створення сучасних культурних просторів для всіх верств населення, трансформацію діяльності бібліотек для надання сучасних інформаційних, дозвіллєвих і культурно-просвітницьких послуг, модернізацію матеріально-технічної бази закладів культури, збереження та популяризацію нематеріальної культурної спадщини (народних традицій, звичаїв, фольклору), ефективне використання туристичного потенціалу громади.

На сучасному етапі розвитку суспільства фізична культура – це самостійна і особлива галузь, яка спрямована головним чином на зміцнення здоров’я людини, а в поєднанні з освітою та культурою - на зростання і вдосконалення її всебічного та гармонійного розвитку.

Для забезпечення фізичного розвитку людини протягом усього життя необхідна підтримка її фізичної активності. Цьому має сприяти доступ до

спортивних об’єктів, програми для всіх вікових груп (дітей, молоді, дорослих та літніх людей), популяризація здорового способу життя.

Реалізація молодіжної політики та підтримка талановитої молоді є пріоритетним завданнями для забезпечення майбутнього громади, її соціального, економічного та культурного прогресу. Важливо забезпечити участь молодих людей у процесах прийняття рішень, що стосуються їхнього майбутнього, та створити сприятливі умови для їхнього розвитку та самореалізації. Основні напрямки молодіжної політики до 2027 року - це професійна орієнтація, неформальна освіта, працевлаштування та кар’єрні можливості, культурні, спортивні програми та здоровий спосіб життя, стимулювання талановитих молодих людей, підтримка волонтерства та громадської діяльності молоді.

Таблиця 5.10 Основні завдання досягнення оперативної цілі 2.3 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
2.3.1. Збагачення змісту та вдосконалення форм діяльності закладів культури	2.3.1.1. Підтримка творчості та самовираження через розширення та забезпечення гурткової роботи на базі закладів культури, участь у конкурсах та фестивалях 2.3.1.2. Відродження традиційної культури, популяризація та розвиток аматорського мистецтва 2.3.1.3. Актуалізація та просування різноманітного культурного продукту національно-патріотичного спрямування 2.3.1.4. Популяризація народних традицій, звичаїв, ремесел, фольклору, художніх промислів 2.3.1.5. Забезпечення інклюзивності та доступності культурно-освітніх послуг для різноманітних соціально-вікових категорій населення 2.3.1.6 Сприяння культурному діалогу з іншими громадами 2.3.1.7. Трансформація діяльності бібліотек для надання сучасних інформаційних, дозвіллєвих і культурно-просвітницьких послуг
2.3.2. Духовність, розвиток культурно-освітніх послуг і туризму	2.3.2.1. Підтримка духовного розвитку населення через громадські ініціативи та релігійні громади 2.3.2.2. Розробка та пропозиція тематичних турів та маршрутів, що знайомлять туристів з культурною спадщиною, традиціями та природними красотами краю 2.3.2.3. Створення архівів, баз даних та інших ресурсів, що документують історію та культуру громади,

	популяризація цих ресурсів серед туристів та місцевих жителів 2.3.2.4. Створення та підтримка культурних просторів для спілкування та підвищення культурної обізнаності 2.3.2.5. Забезпечення умов для розвитку доступної та якісної початкової мистецької освіти
2.3.3. Розвиток закладів культури	2.3.3.1. Формування сучасної інфраструктури галузі культури 2.3.3.2. Модернізація культурної інфраструктури та матеріально-технічної бази закладів культури 2.3.3.3. Застосування інноваційних онлайн-інструментів надання культурних послуг, впровадження нових інформаційних технологій у роботу закладів культури 2.3.3.4. Створення умов для професійної самореалізації, підвищення рівня фахової майстерності працівників культури
2.3.4. Розширення та вдосконалення мережі спортивних об’єктів	2.3.4.1. Модернізація існуючих спортивних об’єктів для покращення їх стану та відповідності сучасним стандартам 2.3.4.2. Забезпечення інклюзивності та географічної доступності спортивних об’єктів
2.3.5. Популяризація здорового способу життя	2.3.5.1. Створення та підтримка дитячих та юнацьких спортивних секцій у різних видах спорту 2.3.5.2. Організація спортивних та інших активностей для різних вікових груп 2.3.5.3. Співпраця з місцевими спортивними клубами та організаціями для проведення тренувань, змагань та інших спортивних заходів 2.3.5.4. Пропаганда активного способу життя через освітні та громадські програми, організація спортивних заходів, марафонів, велопробігів
2.3.6. Реалізація молодіжної політики, підтримка талановитої молоді	2.3.6.1.Пошук та підтримка обдарованої молоді, створення умов для її розвитку 2.3.6.2.Підвищення рівня компетентностей молоді, у тому числі громадянських 2.3.6.3.Активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень та управління громадою 2.3.6.4. Військово-патріотичне виховання молоді

Очікувані результати:

оптимізація мережі закладів культури з урахуванням сучасних реалій та використанням новітніх технологій;

створення сучасної матеріально-технічної бази закладів культури, розширення їх функцій;

розвиток туристичної галузі, впорядкування пам'ятних місць, розробка туристичних маршрутів, участь молоді в заходах з туризму.

гарантування творчого, інтелектуального і духовного розвитку дітей через створення умов для розвитку доступної та якісної початкової мистецької освіти дітей;

збільшення охоплення культурно-дозвіллєвою діяльністю мешканців громади;

активізація спортивного та здорового способу життя мешканців громади;

залучення молоді до суспільного життя громади, участь у різних заходах, волонтерських програмах та громадських ініціативах;

підвищення рівня освіти, професійних навичок та соціальних компетенцій молодих людей через різноманітні навчальні програми, тренінги та семінари;

підтримка підприємницьких ініціатив серед молоді, зменшення молодіжного безробіття;

запровадження програм, спрямованих на здоровий спосіб життя, профілактику захворювань та психічне здоров'я, що сприяє загальному добробуту молодих людей;

створення локацій для проведення дозвілля.

Індикатори виконання оперативної цілі :

моніторинг проведених культурних та спортивних заходів для населення;
охоплення культурно-дозвіллєвою діяльністю мешканців громади;
оновлення матеріально-технічної бази закладів культури та спорту;
кількість творчих колективів, гуртків, спортивних секцій;
кількість облаштованих спортивних та дитячих майданчиків;
динаміка молодіжного безробіття;
кількість переможців та призерів місцевих, регіональних та національних конкурсів та змагань.

Оперативна ціль 2.4. Створення умов для комфортного та безпечного життя людей

Створенню комфортних і безпечних умов для життя людей, а також підвищенню загального рівня добробуту в громаді сприятиме цілий комплекс заходів.

Захист прав людини та протидія дискримінації у громаді є важливими аспектами забезпечення справедливості, рівності та соціальної гармонії. Євроінтеграційний пріоритет розвитку України спонукає до втілення в життя успішних підходів із світової практики щодо реалізації гендерної рівності, захисту прав дитини, сім'ї і кожного її члена, які базуються на забезпеченні свобод й інтересів людини, спрямовуються на всебічну підтримку сім'ї, створення умов для виховання та розвитку дітей у сім'ї або середовищі, максимально наближеному до сімейного. Важливо створити такі умови, за яких кожен громадянин буде почуватися захищеним та рівноправним, незалежно від своїх індивідуальних особливостей.

Соціальний захист і соціальне забезпечення мають особливе значення в умовах дії воєнного стану та післявоєнний період, оскільки війна створює додаткові ризики та виклики для населення. Забезпечення безпеки та підтримки громадян в цих умовах вимагає спеціальних заходів та адаптованих програм, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб (ВПО), надання грошових виплат та субсидій для найбільш вразливих верств населення, створення можливостей для тимчасового працевлаштування та перекваліфікації громадян, які втратили роботу, підтримку для військовослужбовців та їх сімей, включаючи психологічну допомогу та соціальну адаптацію, а також участь у міжнародних програмах, спрямованих на підтримку постраждалих від війни.

Зусилля громади до 2027 року також будуть спрямовані на створення умов, за яких кожен мешканець відчуватиме себе захищеним і матиме можливість жити у безпечному середовищі. Критично важливим має залишатись захист життя та здоров'я громадян, збереження інфраструктури під час дії воєнного стану. Це вимагає комплексного підходу, що включає підготовку, співпрацю з різними організаціями та активне залучення громадян. Заходи мають бути спрямовані на соціальну профілактику злочинності та насильства, зокрема серед молоді та вразливих груп; комплексне забезпечення безпеки населення, території та об'єктів у громаді що, у свою чергу, вимагає розробки та реалізації довгострокових заходів організаційного, практичного, профілактичного характеру; розбудову інфраструктури безпеки, пропаганду правосвідомості, а також підвищення рівня пожежної безпеки закладів з масовим перебуванням людей, запобігання пожежам в екосистемах, створення умов для забезпечення безпеки людей на водних об'єктах громади.

Покращення питного водопостачання та водовідведення за результатами опитування населення відноситься до пріоритетних завдань розвитку Березанської громади. Забезпеченість населених пунктів громади централізованим водопостачанням становить 75%, (по області - 85,5%), водовідведенням - 29,5% (по області -14%). В селах Дубове та Хмельовик централізоване водопостачання та водовідведення відсутнє. Зношеність

інфраструктури водопостачання та водовідведення позначається на якості води, а разом з енергоємністю обладнання - на значних втратах води під час її транспортування та розподілу й ресурсних витратах. Відтак, розвиток сучасних мереж водопостачання та водовідведення спрямований на підвищення ефективності, надійності та екологічної стійкості систем. Основними тенденціями та напрямками розвитку мають стати технологічні інновації, розширення та оновлення існуючої інфраструктури та впровадження енергоефективних рішень. Новітні технології та підходи дозволять зменшити витрати, покращити якість обслуговування та забезпечити сталість водних ресурсів для майбутніх поколінь.

Підтримка комунальних підприємств є ключовим аспектом забезпечення ефективного функціонування інфраструктури громади, створення благоустрою населених пунктів, надання соціальних послуг. Комунальні підприємства стикаються з багатьма викликами, включаючи застарілу інфраструктуру, фінансові обмеження та необхідність впровадження нових технологій. Для забезпечення їх сталості та ефективності потрібна комплексна підтримка, яка включає фінансову, технічну підтримку, а також сприяння інноваціям та розвитку. Ефективна робота комунальних підприємств у свою чергу сприятиме підвищенню якості послуг, що надаються населенню, створенню комфортних умов та добробуту.

Таблиця 5.11 Основні завдання досягнення оперативної цілі 2.4 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
2.4.1. Реалізація гендерної, сімейної політики	2.4.1.1.Розширення та вдосконалення соціальних послуг сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах 2.4.1.2. Попередження насильства в сім'ї 2.4.1.3. Збільшення економічної участі жінок 2.4.1.4. Підвищення обізнаності про проблему гендерно обумовленого насильства
2.4.2. Забезпечення захисту конституційних прав дітей та їх інтересів	2.3.2.1.Комплексні програми підтримки сім'ї та забезпечення прав дітей 2.4.2.2. Профілактика жорстокого поводження з дітьми та їх експлуатації 2.4.2.3.Забезпечення змістовного та безпечного оздоровлення і відпочинку дітей
2.4.3. Підтримка соціальних проєктів та ветеранської політики	2.4.3.1. Програми з працевлаштування та професійної підготовки 2.4.3.2. Надання допомоги людям похилого віку, людям з інвалідністю, малозабезпеченим сім'ям, ВПО та бездомним

	2.4.3.3.Програми місцевих стимулів для медичних та педагогічних працівників 2.4.3.4.Програми соціальної підтримки Захисників та Захисниць України і членів їх сімей
2.4.4. Забезпечення правопорядку та публічної безпеки	2.3.4.1.Підтримка роботи правоохоронних органів 2.3.4.2.Профілактика злочинності 2.3.4.3.Захист населення від стихійних лих та надзвичайних ситуацій 2.3.4.4. Програми з проведення заходів та робіт з територіальної оборони та мобілізаційної підготовки
2.4.5. Доступні сучасні мережі питного водопостачання та водовідведення	2.4.6.1.Оновлення та розширення мереж водопостачання та водовідведення 2.4.6.2. Підтримка інноваційних розробок та впровадження новітніх технологій у галузі житлово-комунального господарства
2.4.6. Підтримка комунальних підприємств	2.4.7.1.Фінансова підтримка комунальних підприємств 2.4.7.2. Сприяння зміцненню матеріально-технічної бази комунальних підприємств

Очікувані результати:

забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини на основі підвищення стандартів життя, надання якісних комунальних послуг, створення умов для розв’язання нагальних проблем,

виявлення сімей з дітьми, які перебувають на ранніх етапах вразливості, підтримка біологічної сім’ї дитини;

забезпечення послугами оздоровлення та відпочинку дітей;

запровадження механізму врахування інтересів та індивідуальних потреб кожної дитини під час визначення форми її влаштування;

забезпечення належного захисту та допомоги постраждалим від домашнього насильства, з урахуванням віку, статі та стану здоров’я;

збільшення обсягів бюджетних асигнувань для вирішення соціальних проблем, залучення додаткових ресурсів у соціальну сферу, підвищення адресності та масовості надання соціальних послуг;

створення систем соціальної профілактики правопорушень, комплексного забезпечення безпеки населення, території та об'єктів у громаді;

зниження рівня злочинності;

підвищення рівня безпеки дорожнього руху;

підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення профілактики правопорушень;

покращення стану забезпечення пожежної безпеки в населених пунктах;

зниження випадків загибелі людей на водних об'єктах;
підвищення якості води із джерел питного водопостачання;
покращення санітарно-технічного стану водозабірних споруд і водопроводів;
розширення сфери охоплення населення та територій централізованим водовідведенням;
забезпечення сучасними системами водовідведення.

Індикатори виконання оперативної цілі:
кількість осіб, охоплених послугами соціальної адаптації та реабілітації;
кількість послуг оздоровлення та відпочинку дітей;
місцеві програми соціального захисту та підтримки;
відсоток житлового фонду, забезпеченого водопостачанням;
відсоток житлового фонду, забезпеченого водовідведенням;
прибутковість комунальних підприємств.

Оперативна ціль 2.5. Ефективне управління просторовим розвитком

Документи просторового розвитку громади відіграють важливу роль у плануванні та впорядкуванні використання територій. Їх розробляють та затверджують з метою забезпечення сталого розвитку території громади з урахуванням громадських та приватних інтересів. Забезпечення розроблення містобудівної документації на території Березанської громади є одним з головних напрямків роботи для обґрунтування основних довгострокових та поточних пріоритетів місцевого розвитку, гармонійного узгодження інтересів та ефективної взаємодії влади, бізнесу і громадськості, залучення інвестицій. Дев’ять з десяти населених пунктів громади мають розроблені та затверджені генеральні плани, необхідні для обґрунтування забудови територій населених пунктів.

Зусилля громади у перспективі будуть спрямовані на створення комплексного плану просторового розвитку території Березанської громади, що охоплює всі сторони її життєдіяльності: функціональне зонування, яке визначає призначення різних ділянок території (житлова, промислова, рекреаційна тощо): планування розвитку інженерно-транспортної інфраструктури; планування розміщення об’єктів соціальної інфраструктури: визначення заходів щодо збереження природних ресурсів та захисту довкілля, а також етапність реалізації визначених пріоритетів та послідовність реалізації запланованих заходів.

Основою для просторового планування є ефективне управління земельними ресурсами громади. Важливим інструментом для цього є інвентаризація та аудит земель громади. Регулярне проведення інвентаризації та аудиту дозволяє

оперувати чіткою картиною земельного фонду громади, виявляти невикористовувані або неефективно використовувані землі, попереджати незаконне використання земель, здійснювати контроль за дотриманням земельного законодавства та підвищити надходження до бюджету громади від плати за землю.

Розвиток інженерної та дорожньо-транспортної інфраструктури забезпечує потреби громади у життєво необхідних послугах, зокрема доступ до чистої питної води, відведення стічних вод, забезпечення електроенергією та газом, зручне транспортне сполучення. Розвинена інфраструктура робить громаду більш привабливою для інвесторів, сприяє економічному розвитку, створює комфортні умови життя.

Незадовільний стан дорожнього покриття автомобільних доріг загального користування, неналагоджене пасажирське транспортне сполучення у громаді негативно впливають на транзитний потенціал Березанської громади, розташованій в центрі лівобережжя Київщини. З метою забезпечення стійкого розвитку, орієнтованого на покращення якості життя мешканців, необхідно ремонтувати дороги місцевого значення для поліпшення транспортного сполучення, оптимізувати маршрути міського громадського транспорту для забезпечення зручності та доступності, розвивати інфраструктуру для велосипедистів та пішоходів, здійснити організацію паркувальних зон для зниження навантаження на вулицях, залучати для цих цілей кошти міжнародних грантів та інвестицій.

Публічні простори мають важливу роль у формуванні соціальної згуртованості, а у воєнний період - у виживанні та стійкості громади. Публічний простір - це місце, яке є відкритим і доступним для всіх членів громади, зокрема це парки, сквери, площі, вулиці, набережні, а також інші місця, де люди можуть збиратися, спілкуватися, відпочивати та вести різні види діяльності. Тому зусилля громади будуть зосередженні на оновленні та створенні нових публічних просторів, сформованих з урахуванням інклюзивності, функціональності, безпечності, мінімізації впливу на навколишнє середовище та повинні відповідати потребам та очікуванням людей, які його використовуватимуть.

Таблиця 5.12. Основні завдання досягнення оперативної цілі 2.5 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
2.5.1. Планування просторового розвитку	2.5.1.1. Забезпечення містобудівного розвитку територій і населених пунктів 2.5.1.2. Розроблення та затвердження комплексного плану просторового розвитку території Березанської громади

2.5.2. Розвиток інженерної та дорожньо-транспортної інфраструктури	2.5.2.1. Будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонти автомобільних доріг 2.5.2.2. Розвиток інфраструктури мобільності та транспортного сполучення 2.5.5.3. Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт мереж вуличного освітлення в населених пунктах громади із застосуванням енергоефективних технологій 2.5.5.4. Сприяння покращенню транспортного сполучення між адміністративним центром та селами громади.
2.5.3. Формування публічного простору	2.5.3.1. Благоустрій та озеленення 2.5.3.2. Створення зон для активного відпочинку 2.5.3.3. Залучення громадян та підтримка ініціатив громадських організацій до процесу формування і реалізації ідей та проектів публічного простору

Очікувані результати:

ефективне управління ресурсами;

забезпечення населених пунктів громади містобудівною документацією, що визначає розвиток, планування, забудову та використання територій;

систематизація даних затвердженої містобудівної та проектної документації, введення та зберігання їх в базах даних інформаційної системи містобудівного кадастру;

раціональне використання земельного фонду;

покращення стану мережі автомобільних доріг загального користування та штучних споруд на них;

підвищення якості надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування;

зменшення кількості дорожньо-транспортних пригод, збереження покриття автомобільних шляхів.

підвищення рівня задоволення життям у громаді через доступ до привабливих та функціональних просторів

Індикатори виконання оперативної цілі:

відсоток населених пунктів з актуальною містобудівною документацією
видано містобудівних документів;
моніторинг розробленої (оновленої) землевпорядної документації
відремонтовано доріг загального користування, км
заходи з благоустрою та озеленення
кількість створених зон активного відпочинку

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3.

Енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою

Досягнення стратегічної цілі 3 – це інвестиція в майбутнє, яка приносить значні переваги як для місцевих мешканців, так і для довкілля. Розвиток енергоефективної інфраструктури та використання відновлюваних джерел енергії стимулює розвиток місцевого бізнесу та створює нові робочі місця. Енергоефективні громади є більш привабливими для інвесторів, оскільки демонструють відповідальне ставлення до довкілля та економічну стабільність. Ефективне використання енергії дозволяє зберегти природні ресурси та зменшити навантаження на довкілля. Чисте повітря, збереження природних ландшафтів та зниження шумового забруднення – це безпосередні наслідки впровадження енергоефективних заходів.

Ефективна реалізація екологічної політики, зокрема раціонального природокористування, відтворення природоресурсного потенціалу та формування природостабілізуючої екологічної мережі є невід'ємною складовою збалансованого економічного і соціального розвитку, у тому числі системи управління довкіллям та необхідності реалізації в громаді природоохоронних ініціатив.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію таких оперативних цілей:

Таблиця 5.13. Структура стратегічної цілі 3 Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль 3. Енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою	
Оперативна ціль 3.1.	Оперативна ціль 3.2.
Підвищення енергетичної безпеки та енергетичної свідомості	*Екологічна безпека та охорона довкілля*

Оперативна ціль 3.1. Підвищення енергетичної безпеки та енергетичної свідомості

Світ, в якому ми живемо, все більше залежить від енергії. Енергетична безпека та свідомість є ключовими факторами для забезпечення сталого розвитку, економічного зростання та поліпшення якості життя. Енергетична безпека гарантує, що громада має надійний та стабільний доступ до енергоресурсів. Енергетична свідомість передбачає розуміння важливості раціонального використання енергії та її впливу на довкілля.

Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року, затверджені Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII, зазначають, що процеси глобалізації та суспільних трансформацій підвищили пріоритетність збереження довкілля. Пріоритетом є створення умов для активного впровадження технологій енергозбереження та підвищення енергоефективності, збільшення виробництва енергії за рахунок відновлювальних та альтернативних джерел, впровадження найкращих наявних низьковуглецевих, ресурсозберігаючих технологій виробництва, а також сучасних будівельних технологій з тепло- та енергозбереження, що дасть змогу істотно зменшити обсяг викидів парникових газів та забруднюючих речовин в атмосферне повітря, а також скидання забруднюючих речовин у водойми.

З метою формування стратегічних підходів до планування майбутнього у громаді зроблено важливий крок для організації сталого енергетичного розвитку шляхом приєднання до європейської ініціативи „Угода Мерів“. Розроблено та затверджено План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату Березанської міської територіальної громади до 2030 року.

З метою підвищення рівня ефективності використання всіх видів енергетичних ресурсів, зменшення їх споживання та зниження викидів вуглекислого газу в навколишнє середовище, зменшення видатків з місцевого бюджету на оплату енергоносіїв впроваджується система енергетичного муніципального менеджменту, спрямована на оптимізацію структури споживання енергоресурсів, налагодження енергоефективної експлуатації будівель, залучення інвестицій у процеси енергоефективної модернізації інфраструктури громади. Однак ця робота потребує інтенсифікації та кваліфікованих кадрів.

З метою підвищення життєстійкості перед викликами військової агресії та пов’язаними з нею викликами в енергетичній сфері, враховуючи стратегію держави на розбудову децентралізованої (розподіленої) генерації, аби забезпечити мешканців та бізнес електроенергією, громада спрямовуватиме зусилля на модернізацію своєї енергетичної інфраструктури та зниження залежності від традиційних джерел енергії, що забезпечить безперебійне постачання електроенергії, економічну стабільність, захист навколишнього середовища, підвищення безпеки та незалежності, можливість швидкого відновлення після катастроф, підтримку місцевої економіки.

З метою залучення мешканців до вирішення завдань енергетичної безпеки громади в цілому важливе місце має формування у них енергетичної свідомості. Для цього необхідно організовувати навчальні програми у закладах освіти та інформаційні кампанії через різні канали комунікації.

Таблиця 5.14. Основні завдання досягнення оперативної цілі 3.1 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
3.1.1. Енергоефективна інфраструктура та соціальна сфера	3.1.1.1. Моніторинг та аудит енергоспоживання 3.1.1.2. Енергоефективне водопостачання та водовідведення 3.1.1.3. Впровадження енергоефективного вуличного освітлення
3.1.2. Підвищення енерго ефективності громадських будівель	3.1.2.1. Аудит енергетичної ефективності існуючих будівель та систем 3.1.2.2. Термомодернізація будівель, теплоізоляція та енергоефективні матеріали 3.1.2.3. Оптимізація споживання енергії в громадських будівлях 3.1.2.5. Енергозберігаючі вікна та двері
3.1.3. Розвиток відновлюваль них та альтернативих джерел енергії	3.1.3.1. Інтеграція відновлюваних джерел енергії 3.1.3.5. Використання газової генерації та потенціалу когенерації
3.1.4. Освіта та інформування населення щодо енергоефективних практик	3.1.4.1. Проведення інформаційних кампаній для населення з метою підвищення свідомості щодо важливості енергозбереження. та обізнаності населення про переваги та можливості альтернативної енергетики 3.1.4.2. Підтримка громадських ініціатив та проектів з розвитку альтернативних джерел енергії та впровадження енергозберігаючих технологій у власних домівках

Очікувані результати:

підвищення енергетичної безпеки громади;
розбудова енергетичної самодостатності громади шляхом зменшення енергетичної залежності через заміщення відновлювальними джерелами енергії;
підвищення надійності енергопостачання;
зменшення енергоспоживання житлового фонду;
зростання ефективності енергоспоживання у громадських установах;
реалізація енергоефективних проєктів та енергосервіс;
формування енергетичної культури, свідоме ставлення громадян до енергоспоживання;
комфортні умови проживання та здорові екосистеми.

Індикатори виконання оперативної цілі:

кількість встановлених ВДЕ-установок:
кількість реалізованих енергоефективних проектів;
обсяг інвестицій у проекти з енергозбереження;
зменшення енерговитрат у громадських установах;
наявність резервних джерел енергії або запасів палива на випадок надзвичайних ситуацій.

Оперативна ціль 3.2. Екологічна безпека та охорона довкілля

Екологічна безпека – це підтримання такого стану навколишньої природи та суспільних відносин, при яких забезпечується право людини на безпечне екологічне середовище: право на чисте довкілля, свіже повітря, незабруднену землю, добротну воду і якісні продукти харчування.

Саме на рівні громади люди безпосередньо відчувають наслідки забруднення довкілля та деградації природних ресурсів. Тому зусилля громади до 2027 року будуть спрямовані на здійснення комплексу заходів щодо збереження природних ресурсів, зменшення антропогенного впливу на довкілля та забезпечення здорових умов життя для нинішніх і майбутніх поколінь. В умовах глобальної екологічної кризи визначальним для людства є також формування екологічної свідомості, культури і цілісного екологічного світогляду.

Таблиця 5.15. Основні завдання досягнення оперативної цілі 3.2 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
3.2.1. Підвищення ефективності та безпеки об'єктів каналізування, їх модернізація	3.2.1.1. Будівництво, реконструкція та оновлення каналізаційних систем 3.2.1.2. Модернізація очисних споруд
3.2.2. Ефективне управління поводження з відходами	3.2.2.1. Роздільний збір відходів 3.2.2.2. Переробки та утилізація відходів 3.2.2.3. Зменшення кількості відходів
3.2.3. Підвищення рівня екосвідомості мешканців та дбайливого ставлення до життєвого простору	3.2.3.2. Проведення інформаційних кампаній щодо відповідального ставлення до довкілля 3.2.3.3. Організація екологічних акцій: з прибирання територій та збору сміття, висадки дерев 3.2.3.4. Поширення екологічно свідомих цінностей серед молоді
3.2.4. Збереження, відтворення та розширення екомережі та рекреаційних зон у громаді	3.2.4.1. Інвентаризація природних ресурсів (земель, лісів, водойм) 3.2.4.2. Розширення та відтворення деградованих екосистем 3.2.4.3. Розвиток рекреаційних зон

Очікувані результати:

зменшення негативного впливу на довкілля;
ефективне відведення стічних вод та запобігання поширенню інфекційних захворювань;
уникнення проривів каналізаційних мереж та забруднення навколишнього середовища;
покращення санітарних умов та підвищення якості життя мешканців розвиток інфраструктури для збору та переробки відходів;
зміна ставлення мешканців до природи;
зростання популярності екологічного способу життя:
покращення екологічної ситуації у громаді;
збереження та розвиток природного потенціалу громади;
збереження біорізноманіття, очищення повітря та води;
створення комфортних умов для відпочинку та прогулянок.
збільшення кількості громадських ініціатив, спрямованих на охорону довкілля;
зростання зацікавленості до екологічної тематики;
активна участь у екологічних ініціативах.

Індикатори виконання оперативної цілі:

збудовано, реконструйовано, відремонтовано каналізаційних систем;
інвестиційна привабливість;
частота аварійних ситуацій у каналізаційних системах;
пропускна здатність системи
витрати на експлуатацію систем каналізування;
обсяг зібраних та вивезених ТПВ;
частка домогосподарств з наявними угодами на вивезення ТПВ;
кількість встановлених контейнерів для сортування сміття;
частка перероблених відходів;
кількість ліквідованих стихійних сміттєзвалищ;
кількість проведених екологічних акцій.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4.

Надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства

Сталий розвиток територій будь-якого рівня – від глобального до місцевого залежить від низки факторів, в тому числі й сучасних підходів до управління громадою, застосування для цього новітніх інноваційних технологій. Сучасні підходи до управління громадою відіграють ключову роль у створенні ефективного, інклюзивного та сталого середовища для життя. Саме вони забезпечують активну участь громадян, прозорість і відповідальність влади, покращують використання ресурсів та сприяють довготривалому розвитку.

Зусилля громади до 2027 року будуть спрямовані на створення такого середовища, де кожний мешканець почуватиметься захищеним і важливим, водночас маючи можливості для реалізації своїх інтересів і талантів на благо всієї громади. У період повномасштабної війни та післявоєнної відбудови спільними цінностями мають бути згуртованість, взаємна підтримка та довіра, відповідальність та взаємодопомога.

Разом з тим, громада буде спрямована на те, щоб не тільки забезпечити стабільне життя, але й створити умови для активного розвитку та вдосконалення, підтримуючи ініціативність, інноваційність, лідерство, стратегічне мислення своїх суб'єктів.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію таких оперативних цілей:

Таблиця 5.16. Структура стратегічної цілі 4 Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль 4.	**Надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства**
Оперативна ціль 4.1.	Оперативна ціль 4.2.
Якісна система врядування та надання адміністративних послуг	*Впровадження цифрових технологій*

Оперативна ціль 4.1. Якісна система врядування та надання адміністративних послуг

Ефективність місцевого самоврядування та відкритість влади є вагомим фактором успішного розвитку громади. Якісна система врядування та надання адміністративних послуг має забезпечувати прозорість та відкритість, доступність і орієнтованість на потреби та очікування громадян, відповідальність та інноваційність.

Удосконалення системи надання адміністративних послуг передбачає оптимізацію процесів та скорочення бюрократичних процедур, збільшення кількості послуг, які можна отримати в зручний для громадян спосіб, створення

механізмів громадського контролю, впровадження нових технологій та підходів, постійне вдосконалення процесів, забезпечення належного технічного обладнання та програмного забезпечення для якісної роботи адміністративних установ, посилення ролі ЦНАП у системі надання електронних послуг. У зв'язку з постійним збільшення кількості надання адміністративних послуг через ЦНАП, що працює за принципом „єдиного вікна", зростає кількість відвідувачів і навантаження на адміністраторів. З метою створення стандартних умов для обслуговування суб'єктів звернень ЦНАП потребує розширення площ.

Таблиця 5.17. Основні завдання досягнення оперативної цілі 4.1 та напрями їх реалізації

Завдання	***Потенційно можливі сфери реалізації проектів***
4.1.1. Зростання ефективності місцевого самоврядування та відкритість влади	4.1.1.1. Запровадження інструментів та механізмів громадської участі та публічності управління 4.1.1.2. Професійний розвиток компетентності персоналу в галузі обслуговування громадян і використання нових технологій
4.1.2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних послугах, забезпечення високого рівня їх доступності	4.1.2.1. Підвищення рівня ресурсного забезпечення адміністративних установ 4.1.2.2. Інклюзивність адміністративних послуг 4.1.2.3. Посилення ролі ЦНАП в системі надання електронних послуг

Очікувані результати:

підвищення ефективності роботи органів влади;

зменшення корупційних ризиків;

застосування різних форм співробітництва для раціонального використання ресурсів громади та координації зусиль щодо стійкого розвитку;

високий рівень задоволеності громадян якістю послуг та рівнем життя;

підвищення якості обслуговування громадян завдяки професіоналізму працівників, покращенню комунікації з громадянами та швидшому реагуванню на їхні потреби;

налагодження зворотного зв'язку, оперативне виявлення та вирішення проблемних питань;

економія часу, необхідного для отримання послуг, фінансових і людських ресурсів;

зростання довіри громадян та покращення суспільного клімату;

забезпечення конституційних прав громадян на отримання адміністративних послуг, що є основою для підтримання верховенства права в державі.

Індикатори виконання оперативної цілі:

кількість публічних звітів, проведених за рік;
кількість громадських слухань та консультацій;
кількість звернень, в тому числі повторних;
кількість наданих адміністративних послуг через ЦНАП;
відсоток послуг, наданих у встановлені законодавством терміни;
рівень цифровізації адміністративних послуг;
кількість проведених навчальних заходів (тренінги, семінари);
кількість службовців, які пройшли навчання.

Оперативна ціль 4.2. Впровадження цифрових технологій

Цифрова трансформація регіонів та громад зазначена серед першорядних цілей, визначених у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Цифровий розвиток на засадах цифровізації передбачає не тільки запровадження інноваційних технологій у системи управління, а й забезпечення доступності публічних послуг, безперешкодного доступу до високошвидкісного інтернету всіх населених пунктів тощо. Використання електронних сервісів та застосування цифрових технологій є дієвим інструментом розв'язання поточних проблем, реальною вимогою часу та унікальним шансом побудувати спроможну інфраструктуру, яка б відповідала запитам мешканців. Втілення інноваційних проєктів, які дозволять громадянам отримувати адміністративні та інші послуги в зручному, сучасному цифровому форматі, передбачає забезпечення підключення соціальних об'єктів, населених пунктів до мережі швидкісного Інтернету.

Відповідно до завдань Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки щодо створення програм цифрового розвитку регіонів та громад діюча Програма інформатизації на 2023 - 2025 роки спрямована на побудову цифрової основи для комфортного, якісного та безпечного життєвого простору у Березанській громаді і передбачає розвиток інформатизації та електронного урядування, підтримку функціонування системи електронного документообігу та засобів електронного цифрового підпису, інтегрування системи взаємодії структурних підрозділів та комунальних підприємств міської ради, підтримку працездатності апаратних, телекомунікаційних засобів та каналів зв'язку, придбання комп'ютерної техніки, впровадження швидкісного Інтернету в населених пунктах тощо. Крокуючи в ногу з часом щодо створення цифрової держави, у громаді застосовуються цифрові технології для забезпечення доступності мешканців до соціальних, медичних, освітніх та інших послуг. При цьому важливим фактором є рівень обізнаності громадян про нові можливості та вміння користуватися сучасними сервісами.

Основними пріоритетами на майбутнє визначено реалізацію таких завдань:

Таблиця 5.18. Основні завдання досягнення оперативної цілі 4.2 та напрями їх реалізації

Завдання	*Потенційно можливі сфери реалізації проектів*
4.1.1.Цифрова трансформація управлінської діяльності	4.1.1.1. Удосконалення та розширення системи електронного документообігу 4.1.1.2. Забезпечення розвитку офіційного порталу та офіційних сторінок територіальної громади 4.1.1.3. Створення цифрових платформ для взаємодії громадян та влади 4.1.1.4. Цифровий розвиток публічних послуг
4.1.2. Розбудова інфраструктури інформатизації у громаді, підвищення рівня цифрової грамотності	4.1.2.1. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій 4.1.2.2. Впровадження систем "розумне місто" 4.1.2.3. Облаштування відкритих Wi-Fi зон у громадських місцях 4.1.2.4. Впровадження сучасних систем кібербезпеки, захисту інформаційних систем від кібератак 4.1.2.5. Створення цифрових бібліотек та архівів

Очікувані результати:

покращення конкурентоспроможності громади;
підвищення ефективності управління, оптимізація управлінських процесів;
активізація громадської участі;
покращення комунікації з громадянами;
підвищення рівня цифрової грамотності;
покращення доступу до послуг;
підвищення прозорості діяльності органів місцевого самоврядування;
можливість участі громадян у прийнятті рішень.

Індикатори виконання оперативної цілі:

взаємодія в соціальних мережах (рівень залучення на офіційних сторінках громади в соціальних мережах (лайки, коментарі, поширення);
створено цифрових платформ для взаємодії громадян та влади;
кількість електронних послуг;
впроваджено систему „розумне місто“;
кількість звернень, оброблених через електронні сервіси.

5. 2. Аналіз щодо відповідності державній та регіональній стратегії розвитку

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Відповідно до Закону України “Про засади державної регіональної політики” стратегія громади розроблялась з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку України та стратегією розвитку Київської області.

Забезпечення узгодженості стратегії розвитку громади з іншими документами планування державної регіональної політики, які затверджені на регіональному та державному рівнях, дає змогу ефективніше використовувати програми розвитку, які діють на центральному та/або регіональному рівні.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 - 2027 роки (далі -ДСРР) розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722, та оновлена згідно з постановою КМУ від 13.08.2024 № 940 з урахуванням викликів сьогодення і завдань євроінтеграції. Оновлена ДСРР є територіально орієнтована та спирається на реальні потреби регіонів і громад. Водночас, це наближення державної регіональної політики до ключової політики Європейського Союзу – політики згуртованості.

При розробленні стратегічних та оперативних цілей члени робочої групи з розроблення Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія) керувались ключовими аспектами оновленої ДСРР, спрямованої на розвиток та відновлення інфраструктури з урахуванням безпекових вимог, безбар’єрності та інтересів людей, зокрема, вразливих груп населення, а також на подальший розвиток інституційної та фінансової спроможності органів місцевого самоврядування – влади, найбільш наближеної до людей, здатної оперативно реагувати на їх потреби.

Узгодженість стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки відображено у таблиці 5.20.

Таблиця 5.19. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року **Стратегічні та оперативні цілі Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки**	**1. Економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив**	1.1. Інноваційний розвиток, модернізація, технічне переоснащення промислового виробництва	1.2. Високотехнологічне сільське господарство	1.3. Підготовка інвестиційних продуктів	1.4.Створення умов для розвитку бізнес-середовища	**2. Здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту**	2.1. Якісна освіта для всіх	2.2. Громадське здоров’ я	2.3. Духовний та фізичний розвиток протягом усього життя	2.4. Створення умов для комфортного та безпечного життя людей	2.5. Ефективне управління просторовим розвитком	**3. Енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою**	3.1 Підвищення енергетичної безпеки та енергетичної свідомості	3.2 Екологічна безпека та охорона довкілля	**4. Надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства**	4.1. Впровадження цифрових технологій	4.2. Якісна система врядування та надання адміністративних послуг
1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах						+						+			+		
1.1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь											+						+
1.2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах							+	+	+	+							
1.3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, ВПО та інших вразливих груп										+							
2. Підвищення конкурентоспроможності регіонів	+											+					

2.1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів										+	+		+				
2.2. Сильна, спроможна та конкурентоздатна регіональна економіка		+	+	+	+												
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування	+														+		
3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування практик ЄС																+	
3.2. Розвиток різних форм співробітництва та управління публічними інвестиціями			+														

Аналіз стратегічних цілей стратегії громади та Державної стратегії засвідчив відповідність між ними, зокрема стратегічна ціль 1 ДСРР значною мірою узгоджується зі стратегічними цілями 2,3 та 4 Стратегії, стратегічна ціль 2 ДСРР – зі стратегічними цілями 1,3 Стратегії, стратегічна ціль 3 ДСРР – зі стратегічними цілями 1,4 Стратегії.

Одночасно проводилась синхронізація стратегічних напрямків розвитку Березанської громади відповідно до Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 19.12.2019 № 789-32-VII (зі змінами), реалізація якої полягає у здійсненні комплексної системи заходів, здатної забезпечити досягнення стратегічних цілей та створити безпечні умови та високу якість життя в регіоні, де гармонійно поєднуватимуться високотехнологічна промисловість, розвинена транспортно-логістична інфраструктура, екологічне сільське господарство, відпочинковий та історичний туризм й безпечне довкілля. При цьому основним критерієм її результативності є зростання добробуту кожного мешканця Київської області.

Узгодженість стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки відображено у таблиці 5.21.

Таблиця 5.20. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Київської області на 2021 - 2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року **Стратегічні та оперативні цілі Державної Стратегії розвитку Київської області на 2021- 2027 роки**	**1. Економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив**	1.1. Інноваційний розвиток, модернізація, технічне переоснащення промислового виробництва	1.2. Високотехнологічне сільське господарство	1.3. Підготовка інвестиційних продуктів	1.4.Створення умов для розвитку бізнес-середовища	**2. Здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту**	2.1. Якісна освіта для всіх	2.2. Громадське здоров’ я	2.3. Духовний та фізичний розвиток протягом усього життя	2.4. Створення умов для комфортного та безпечного життя людей	2.5. Ефективне управління просторовим розвитком	**3. Енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою**	3.1 Підвищення енергетичної безпеки та енергетичної свідомості	3.2 Екологічна безпека та охорона довкілля	**4. Надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства**	4.1. Впровадження цифрових технологій	4.2. Якісна система врядування та надання адміністративних послуг
1. Розвиток людського капіталу						+						+					
1.1. Розбудова освіченого, інклюзивного суспільства, в якому кожен громадянин має рівні можливості для навчання та розвитку							+										
1.2. Посилення стійкості системи охорони здоров’я до викликів у воєнний та післявоєнний час								+									
1.3. Підвищення рівня фізичної активності та здоров'я населення									+								
1.4. Посилення інтеграції молодих людей та їх					+		+		+								

участі у різних сферах життєдіяльності																
1.5. Забезпечення рівних можливостей для розвитку всіх груп населення, зокрема з числа ветеранів та військовослужбовців ЗСУ							+	+		+					+	
1.6. Сприяння культурному та духовному розвитку людини, створення можливостей для її творчого самовираження і самореалізації									+							
2. Створення безпечних та комфортних умов для життя						+										
2.1. Розвиток сектору безпеки та оборони							+			+						
2.2. Поліпшення дорожньої мережі та покращення транспортного сполучення населених пунктів											+					
2.3. Підвищення енергетичної безпеки шляхом впровадження розподіленої генерації та доступність якісних житлово-комунальних послуг													+			
2.4. Захист та відновлення навколишнього природного середовища, адаптації до зміни клімату														+		
3. Посилення економічної стійкості та конкурентно-спроможності регіону	+															
3.1. Сприяння розвитку бізнесу та залученню інвестицій		+	+	+												
3.2. Розвиток інноваційно орієнтованих галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації		+														

3.3. Розвиток туристичного потенціалу									+							
4. Забезпечення збалансованого розвитку територій, соціальної згуртованості та цифрова трансформація						+								+		
4.1. Комплексний розвиток територій громад, підвищення ефективності урядування на всіх рівнях											+					
4.2. Сприяння соціальній згуртованості на основі спільних цінностей, історичної пам'яті та активної громадянської позиції, налагодження ефективної взаємодії у різних сферах діяльності з міжнародними партнерами									+							
4.3. Цифрова трансформація та вдосконалення системи надання адміністративних послуг															+	+

Стратегія розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року, містить цілі, що відповідають цілям реалізації ДСРР та регіональної стратегії у частині завдань і заходів, що передбачають спільні дії центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

РОЗДІЛ VI. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Для забезпечення управління процесом досягнення цілей та впровадження Стратегії, створення можливості своєчасно відслідковувати та коригувати відхилення у ході її виконання процес стратегічного планування включає розробку системи моніторингу та оцінювання стратегії.

Моніторинг є сукупністю заходів із обліку, збору, аналізу та узагальнення інформації про стан реалізації Стратегії. Результати моніторингу є основою для висновків про необхідність внесення змін (актуалізації) Стратегії та стимулювання її реалізації, а також для уточнення завдань та бюджетних програм громади на наступний за звітним бюджетний рік.

Моніторинг здійснюється щорічно шляхом відстеження, вимірювання та аналізу відхилення показників фактичних результатів від цільових (проміжних) значень індикаторів досягнення цілей, визначених Стратегією. Свідченням позитивного результату реалізації Стратегії слугуватиме абсолютне зростання показників, а також випереджання темпів поліпшення показників порівняно з регіональними показниками та показниками громад-конкурентів.

З метою координації дій щодо реалізації Стратегії та організації моніторингу утворюється Робоча група з управління реалізацією Стратегії та моніторингу як постійно діючий консультативно-дорадчий орган (далі – Робоча група). До її складу залучаються представники депутатського корпусу та виконавчого комітету, виконавчих структур міської ради, комунальних підприємств, бізнесу, громадських організацій, активні мешканці громади, зокрема ті, що брали участь у її розробці. Персональний склад Робочої групи визначається розпорядженням міського голови. Робоча група збирається не рідше одного разу на півріччя (в січні для оцінки реалізації стратегії за попередній рік, та в липні, під час збору пропозицій проєктів для подальшої реалізації стратегії). До функцій Робочої групи належать: координація дій відповідальних виконавців у процесі реалізації Стратегії, проєктів місцевого розвитку, заходів місцевих та регіональних програм; підготовка звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії та Плану заходів; підготовка пропозицій щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії; підготовка заключного звіту оцінювання результативності Стратегії. Організаційне забезпечення діяльності Робочої групи покладається на структурний підрозділ виконавчого комітету ради – відділ економіки та комунальної власності.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно з додатком 12 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених

наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 26518, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Моніторинговий звіт в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду вноситься на розгляд міської ради та оприлюднюється на офіційному вебсайті міської ради.

Оцінювання результативності Стратегії розвитку громади є важливим етапом управління і планування, який дозволяє визначити ефективність заходів, досягнення цілей та відповідність результатів очікуванням громади.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії проводиться після завершення строку її реалізації на основі даних звітів моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації щодо сталості змін з метою прийняття в подальшому необхідних управлінських рішень та коригувань.

Для проведення оцінювання встановлюються ключові показники ефективності, за якими буде вимірюватися прогрес. Індикатори, які використовуються в оцінюванні, стосуються стратегічних або операційних цілей і виражаються у покращенні якості життя мешканців, зростанні місцевої економіки, підвищенні соціальної активності, покращенні стану довкілля тощо

Перелік індикаторів для оцінки результативності Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року

- зростання чисельності мешканців територіальної громади;
- підвищення якості послуг (задоволеність населення);
- збільшення обсягу інвестицій на території громади;
- зростання кількості суб’єктів господарювання зареєстрованих на території територіальної громад;
- покращення інфраструктури (кількість нових об'єктів або відремонтованих доріг);
- зростання дохідної частини місцевого бюджету (наявний дохід у розрахунку на одну особу);
- покращення стану довкілля
- надходження від суб’єктів малого та середнього підприємництва до бюджетів усіх рівнів;
- забезпеченість населення лікарями загальної практики —сімейними лікарями на 10 тис. населення на кінець року
- рівень обладнання загальної площі житлового фонду водопроводом: у міській місцевості, у сільській місцевості
- протяжність застарілих та аварійних житлово-комунальних мереж
- природний приріст населення

- демографічне навантаження на 1 тис. постійного населення віком 16-59 років: у міській місцевості, у сільській місцевості
- співвідношення результатів тестування якості знань учнів міських та сільських закладів загальної середньої освіти з математики та англійської мови
- кількість дітей охоплених інклюзивною освітою;
- рівень охоплення соціальними послугами (співвідношення кількості отримувачів до кількості потребуючих)
- частка вивезених відходів до загальної кількості утворених відходів
- кількість проєктів, що фінансуються за рахунок грантових коштів
- кількість реалізованих проєктів у рамках Стратегії
- зростання місцевої економіки (нові робочі місця).

На підставі оцінювання складається заключний звіт, який містить: результати порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих цільових (станом на останній період) і фактичних значень показників; досягнення запланованих цілей; задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб; наявних незапланованих змін та впливів; діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих); ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат; стійкості результатів Стратегії тощо.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

Звіт про оцінювання результатів реалізації Стратегії готує Робоча група, організаційне забезпечення якої здійснює структурний підрозділ виконавчого комітету ради – відділ економіки та комунальної власності. В термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Стратегії заключний звіт про оцінювання вноситься на розгляд міської ради та оприлюднюється на офіційному вебсайті громади та/або у місцевих медіа.

Таблиця 6.2. Таблиця. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Березанської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна/ Оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірю-вання	Базове значення 2024	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
1. Економічно розвинута, бізнес-орієнтована громада на основі інновацій, інвестицій та підприємницьких ініціатив							
1.1. Інноваційний розвиток, модернізація, технічне переоснащення промислового виробництва	Кількість оновлених виробництв	од.	2	3	4	5	ОМС
1.2. Високотехнологічне сільське господарство	Частка господарств з сучасними технологіями	%	10	20	35	50	ОМС
1.3. Підготовка інвестиційних продуктів	Кількість підготовлених інвестиційних проєктів	од.	1	2	3	4	ОМС
1.4.Створення умов для розвитку бізнес-середовища	Кількість функціонуючих в громаді ФОП	од.	795	805	815	825	ОМС
2. Здорова, едукаційна, автентична, соціальна і безпечна громада з високим рівнем життя та добробуту							
2.1. Якісна освіта для всіх	Кількість закладів освіти з оновленою інфраструктурою	од.	8	8	12	16	Управління освіти молоді та спорту

	Частка закладів із швидкісним інтернетом	%	60	80	90	100	Управління освіти молоді та спорту
	Кількість оптимізованих (укрупнених/перепрофільованих) закладів	од.	5	5	7	9	Управління освіти молоді та спорту
	Частка дітей, охоплених позашкільною освітою	%	54	60	75	90	Управління освіти молоді та спорту
	Кількість ЗЗСО з облаштованими укриттями	од	6	6	8	9	Управління освіти молоді та спорту
	Кількість ЗДО з облаштованими укриттями	од	3	3	4	5	Управління освіти молоді та спорту
	Частка шкіл з інклюзивним середовищем	од	6	6	8	9	Управління освіти молоді та спорту
	Частка закладів, обладнаних системами відеоспостереження	%	60	60	80	100	Управління освіти молоді та спорту
	Кількість ЗЗСО в яких укриття обладнані швидкісним інтернетом	од	3	3	7	9	Управління освіти молоді та спорту
2.2. Громадське здоров'я	Кількість закладів (відділень) з новим обладнанням	од.	0 2	0 3	1 4	1 5	КНП „ЦПМСД“ КНП „Березанська міська лікарня“
	Кількість придбаних одиниць обладнання (УЗД, ЕКГ, аналізатори)	од	1	1	2	2	КНП „ЦПМСД“
	Кількість впроваджених нових медичних програм (скринінги, профілактика)	од	1 1885	1 2000	2 2150	2 2400	КНП „ЦПМСД“ КНП „Березанська міська лікарня“

	Кількість заходів з просвітництва здоров'я	од	5 10	5 13	10 15	10 18	КНП „ЦПМСД“ КНП „Березанська міська лікарня“
	Кількість телемедичних консультацій	од	2 32	5 60	10 70	10 70	КНП „ЦПМСД“ КНП „Березанська міська лікарня“
	Кількість відремонтованих медичних відділень	од	3	4	4	5	КНП „Березанська міська лікарня“
	Частка відділень з новим обладнанням	%	80	90	95	100	КНП „Березанська міська лікарня“
2.3. Культурний та фізичний розвиток протягом усього життя	Кількість культурних/спортивних подій	од.	50	100	150	200	Управління освіти молоді та спорту
	Кількість гуртків/студій у клубах і бібліотеках	од.	6	7	8	9	Відділ культури
	Кількість інноваційних форматів (квести, майстер-класи, клуби)	од.	10	20	30	40	Відділ культури
	Кількість культурно-туристичних подій	од.	1	2	3	4	Відділ культури
	Кількість відремонтованих або оновлених будинків культури	од.	0	1	2	3	Відділ культури
	Частка закладів культури з доступом до Інтернету	%	80	85	90	95	Відділ культури
	Кількість об'єктів з інклюзивним доступом	од	1	2	3	4	Відділ культури
	Кількість модернізованих спортмайданчиків/залів	од.	3	5	7	9	Управління освіти молоді та спорту
	Кількість спортивних нових секцій	од.	9	10	11	11	Управління освіти молоді та спорту

	Кількість спортивних заходів (змагання, пробіги)	од.	25	29	32	34	Управління освіти молоді та спорту
	Кількість реалізованих молодіжних/громадських проектів	од.	4	6	9	12	Молодіжна рада БМР
	Кількість молодіжних/громадських просторів / платформ	од.	1	2	3	3	Молодіжна рада БМР
	Частка молоді, залученої до проєктів громади	%	10	15	20	25	Молодіжна рада БМР
	Кількість реалізованих заходів Молодіжною радою	од	0	10	20	30	Молодіжна рада БМР
2.4. Створення умов для комфортного та безпечного життя людей	Кількість соціальних проєктів, що реалізовані	од	0	2	3	4	ОМС
	Частка дітей, охоплених програмами підтримки	%	100	100	100	100	Служба у справах дітей
	Кількість профілактичних заходів (насильство, безпека)	од	24	26	28	30	Служба у справах дітей
	Кількість спільних рейдів із поліцією / ДСНС (за рік)	од	86	90	95	100	Відділ надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення
	Протяжність відремонтованих водомереж (всього 150)	км	5	10	15	20	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Частка населення з доступом до централізованого водопостачання	%	70	75	80	85	Відділ з питань житлово-комунального господарства

	Кількість нових/відновлених артезіанських свердловин	од.	3	7	13	15	Відділ з питань житлово-комунального господарства
2.5. Ефективне управління просторовим розвитком	Протяжність відремонтованих доріг (всього 305)	км	5	10	15	20	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Протяжність оновленого вуличного освітлення (всього 5230)	км	1	5	10	15	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Кількість створених або оновлених скверів, парків, площ	од	9	10	11	12	Відділ архітектури та містобудування
	Частка публічних просторів з доступом для маломобільних груп (всього 16)	%	13	14	15	16	Відділ архітектури та містобудування
	Наявність комплексного плану просторового розвитку	+/-	-	-	-	+	Відділ архітектури та містобудування
3. Енергоефективна, раціональна, екологічна громада з розвинутою рекреаційною інфраструктурою							
3.1 Підвищення енергетичної безпеки та енергетичної свідомості	Кількість утеплених громадських будівель	од.	6	8	10	12	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Кількість об’єктів з сонячними установками	од	3	5	7	10	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Облаштування місць масового скупчення населення лавками,	од	6	10	14	20	Відділ з питань житлово-комунального господарства

	обладнаними сонячними панелями для підзарядки електронних гаджетів.						
3.2 Екологічна безпека та охорона довкілля	Кількість встановлених контейнерів для роздільного збору	од.	0	20	50	100	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Частка модернізованих/ новозбудованих каналізаційних мереж	%	10	20	30	40	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Кількість оновлених або нових очисних споруд	од	1	1	2	2	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Частка домогосподарств, підключених до каналізації	%	45	50	55	60	Відділ з питань житлово-комунального господарства
	Кількість новостворених або оновлених зелених зон	од	9	10	11	12	Відділ архітектури та містобудування
4. Надійна, амбітна, згуртована громада з непереможним духом новаторства							
4.1. Якісна система врядування та надання адміністративних послуг	Кількість проведених публічних консультацій / слухань	од	2	4	6	8	ОМС
	Рівень довіри до місцевої влади (за опитуванням)	бал(1-5)	3,0	3,5	4,0	4,2	ОМС
	Кількість точок доступу до послуг у старостатах	од	6	6	6	6	ОМС

	Рівень задоволеності мешканців якістю послуг (опитування)	бал(1-5)	3,5	4,0	4,2	4,4	ОМС
	Кількість наданих адміністративних послуг наданих ЦНАП громади	од.	19102	20000	20100	20200	ОМС
4.2. Впровадження цифрових технологій	Кількість адміністративних послуг	од.	279	300	320	340	ОМС
	Кількість послуг, доступних онлайн через ЦНАП	од	6	10	15	20	ОМС
	Частка населення, що скористалося ЦНАПом	%	70	80	90	100	ОМС
	Вдосконалення автоматизованої системи документообігу (АСКОД)	+/-	+	+	+	++	ОМС
	Кількість цифрових хабів або точок доступу до онлайн-послуг	од	1	2	3	4	ОМС
	Кількість облаштованих Wi-Fi у громадських місціях	од	2	3	4	5	ОМС

Секретар міської ради Олег СИВАК